

GONDOLATOK ZAKARIÁS KÖNYVÉNEK OLVASÁSAKOR

(Orbán Kálmán lelkipásztor)

Zakariás ¹Dárius uralkodásának második esztendejében, a nyolcadik hónapban így szólt az ÚR igéje Zakariás prófétához, Berekjá fiához, aki Iddó fia volt: ²Nagyon megharagudott elődeitekre az ÚR. ³Mondd meg azért népednek: Ezt mondja a Seregek URa: Térjetelek hozzám, így szól a Seregek URa, és én is hozzátok térek! - mondja a Seregek URa. ⁴Ne legyetek olyanok, mint elődeitek, akiknek a régebbi próféták ezt hirdették: Ezt mondja a Seregek URa: Térjetelek meg gonosz útjaitokról és gonosz tetteitekből! De ők nem hallgattak és nem figyeltek rám - így szól az ÚR. ⁵Hol vannak elődeitek?! És a próféták talán örökké élnek? ⁶De az én igéim és rendelkezéseim, amelyeket megparancsoltam szolgálaim, a próféták által, utolérték elődeiteket! Azután megtértek, és ezt mondták: Úgy bánt velünk a Seregek URa, ahogyan útjaink és tetteink miatt jónak látta. ⁷Dárius uralkodásának második esztendejében, a tizenegyedik hónapnak, azaz a Sebát hónapnak a huszonegyedik napján, szólt az ÚR igéje Zakariás prófétához, Berekjá fiához, aki Iddó fia volt: ⁸Ezt láttam az éjszaka: Valaki egy vörös lovon lovagolt, és megállt a mirtuszfák között a völgyben. Mögötte vörös, fakó és fehér lovak voltak. ⁹Ezt kérdeztem: Mik ezek, URam? Egy angyal, aki velem beszélt, ezt mondta nekem: Én megmagyarázom neked, mik ezek. ¹⁰Ekkor megszólalt az, aki a mirtuszfák között állt és ezt mondta: Ezeket az ÚR azért küldte, hogy járják be a földet. ¹¹Megszólították az ÚR angyalát, aki a mirtuszfák között állt, és ezt mondták: Bejártuk a földet, és az egész föld nyugodt és békés. ¹²Az ÚR anyála erre azt mondta: Seregek URa! Mikor könyörölsz Jeruzsálem és Juda városain, hiszen már hetven éve tart haragod? ¹³Az ÚR jóságos szavakkal, vigasztaló szavakkal válaszolt a velem beszélő angyalnak. ¹⁴A velem beszélő angyal pedig ezt mondta nekem: Hirdesd, hogy így szól a Seregek URa: Félttem Jeruzsálemet és a Siont, nagyon félttem! ¹⁵És nagyon fel vagyok háborodva az elbizakodott népek miatt, mert amikor én kevésbé haragudtam, ők a romlást segítették elő. ¹⁶Azért ezt mondja az ÚR: Irgalmasan fordulok Jeruzsálem felé, templomom fel fog épülni

benne - így szól a Seregek URa -, és feszítenek ki mérőzsinórt Jeruzsálemben. ¹⁷Hirdesd még azt is, hogy így szól a Seregek URa: Bővelkedni fognak még városaim minden jóban, megvígasztalja még az ÚR Siont, és továbbra is Jeruzsálem lesz a választottja.

Zakariás próféta könyvének első fejezetét hallgattuk meg az előbb. Annyit kell tudni erről a prófétáról, Zakariásról, hogy Haggeus próféta kortársa, s az ő prófétai munkásságának folytatója volt. Mindketten buzdítják a babiloni fogságból hazatérőket a jeruzsálemi templom újjáépítésére. Próféciainak apokaliptikus jellege van. Ez azt jelenti, hogy általuk Isten bepillantást enged abba a jövőbe, amelyet Ő ítéletes vagy üdvös szándékkal készít népe és az egész világ számára. Még nem szól ugyan az új ég és új föld ígéretéről, de ott rejlik próféciaiban az Isten szabadulást, üdvösséget munkáló akaratáról szóló híradás.

A most felolvasott prófécia Dárius király idejében hangzott fel. Pontosan meghatározza Zakariás a prófécia felhangzásának idejét is, 520 novemberében hangzik el az első része, majd 519 február 15-én a második részlete, amelyben a lovasokról olvasunk.

Ez a fejezet egy emlékeztetéssel kezdődik el, amelyiknek a középpontjában Isten újra és újra felhangzó szava áll: **Ezt mondja a Seregek URa: Térjete meg hozzám, így szól a Seregek URa, és én is hozzátok térek! - mondja a Seregek URa.**

Ez az üzenet szólalt meg a próféták által a fogság előtti időben, amikor hűtlenné lett Istenhez a nép, s ami miatt Isten igen megharagudott választott népére. A próféták által felhangzó szó azonban hatástalan maradt, nem figyeltek rá és így nem is engedelmeskedtek neki. Ezért bekövetkezett az ítélet. a babiloni fogság, amely hetven éven át tartott. A fogság alatt és után a nép már megértette azt, hogy: **„Úgy bánt velünk a Seregek URa, ahogyan útjaink és tetteink miatt jónak látta.”** El kellett szenvedniük a büntetést. S most újra szól a prófétai szó, amely megtérésre hív: **Térjete meg hozzám, így szól a Seregek URa, és én is hozzátok térek!** De úgy is megfogalmazhatjuk ezt a mondatot, ahogyan az újszövetségben megtalálhatjuk: **Közeledjete Istenhez és közeledni fog hozzátok.**

Amikor elolvastam ezt a fejezetet, akkor engem is ez a hangsúlyos mondat gondolkodtatott el: **Térjetekek meg hozzám, így szól a Seregek URa, és én is hozzátok térekek!**

Mindenki számára jól érthető ennek a felszólításnak a lényege. Megtérésre hívja Isten az ő népét.

Általános felfogás szerint a megtérés nem más, mint a rossz, embertelen, erkölcstelen életvitelnek az elhagyása és a jó, tisztességes életfolytatás kialakítása. Újévkor szokták az emberek, legalábbis szólamszerűen szokták kijelenteni, hogy. Holnaptól kezdve megváltoztatom az életemet. Elhagyom azt, ami káros, amivel megbántom az embertársaimat, amivel megkárosítom családtagjaimat, vagy önmagamot, és más életet kezdek.

A Bibliában azonban soha nem olvasunk ilyen változtatásra irányuló felszólítást. A megtérés ugyanis mindig az Úrhoz, Istenhez való megtérést jelenti. Ez magában foglalja annak a szövetségnek a megújítását, ami a Sínai hegynél kötött, vagy ami korábban Ábrahámmal kötött szövetséget is jelentheti. De mindenképpen Istenhez térést, a személyes kapcsolatnak, Isten tiszteletének, imádásának a megújítását jelenti. Benne van ebben az élet rendjének az átformálása is, de nem az az első, hanem az, hogy „**hozzám térjetekek.**”

Az ószövetségben így a pogányok számára ez a szó, hogy megtérés, csupán a súlyos bűnök elhagyását jelenti azért, hogy Isten ítéletét elkerüljék, mert Isten egy ponton túl nem tűri el az emberi gonoszságot. Ilyen fordulat történt Jónásnak a Ninivében mondott prófétai küldetés nyomán is. A választott népnek azonban sokkal többet jelent a megtérés, az Istenhez való személyes odafordulást, a szövetségnek a megújítását, komolyan vételét. Annak elfogadását, hogy életét Isten uralma alá helyezi teljesen.

S az újszövetségben is ez a hangsúlyos üzenet. Isten szövetségét ajánlja fel mindenkinek. Az Ő közeledése hozzánk Jézus Krisztusban történt meg. Jézus áldozatában. Őbenne hívja, keresi ezt a világot, s benne az egyes embert. Szövetségét ajánlja fel az embernek. A megtérés éppen ezért a Krisztushoz térést jelenti. Az Ő halálának az elfogadását, az Ő szabadító, bűntől megtisztító halálának az érvényre juttatását, s az Ő uralmának az elfogadását jelenti. A megtérés azt jelenti, hogy megnyitjuk a szívünket Isten szeretetének, kegyelmének áradása előtt és engedjük azt, hogy töltsen be az egész lényünket az Ő kegyelmének, Lelkének ereje, legyen az

egész életünk meghatározójává. Megtérni azt jelenti, hogy a Sátán uralmából, Isten uralmába kerülni. Mert mindenki, aki Jézus nélkül éli az életét, a sötétség hatalmában van.

Istenhez kell térni, annak, aki megtérni kíván. Istenhez pedig csak Jézus Krisztus által lehet, mert Ő az egyetlen út az Atyához.

Amikor Isten azt mondja, hogy: Térj meg! - akkor azt mondja, hogy: Gyere énhozzám! Fogadd el az én szeretetemet, fogadd el az én szabadító hatalmam, fogadd el azokat az ajándékokat, amiket én készítettem el neked. Ezért mondja ebben az Igében is: Hozzám térjete!

Istenhez térni, az ószövetségben és az újszövetségben egyaránt, azt jelenti, hogy **Istentől azt kéri az ember, hogy az elveszettségből, a kárhozatból emelje fel, szabadítsa meg.** A bűnbánat és a megbocsátás lesz hangsúlyos a megtérésben. Istenhez térni csak a bűnbocsánat által lehetséges. Az ószövetségben ezt szolgálták a különféle áldozatok. Az újszövetségben pedig Jézus keresztje az, ahol az ember szabaddá lehet a bűneitől, ahol bűnbocsánatban részesülhet.

S akkor, ha az ember Istenhez tér, így, bűnbánattal, akkor átéli, hogy Isten is hozzá hajol.

Isten érkezése mindent megváltoztat. Az Ő végtelen szeretete, az Ő új életet teremtő hatalma kiárad az életünkre, ha engedjük, s betölt bennünket. Egyszerre érezni kezdjük azt, hogy minden megváltozik. Megváltozik az életünk, megváltozik körülöttünk a világ, mert másképpen látjuk.

Ez a találkozás a Lélek által történik meg. Isten Léleke kezd vezérelni bennünket. Bizonyosságot tesz a szívünkben arról, hogy Isten gyermekei vagyunk.

Mi, akik átéljük ezt a változást, elmondhatjuk, hogy valóban egy teljes átformálódását jelenti ez az életünknek. Azóta élünk, amióta Isten szeretete, élő jelenléte betöltötte a szívünket. Itt, ebben a személyes találkozásban, az Istennel való találkozás örömteli eseményében lett teljessé a megtérés.

A megtérésben mi emberek átéljük azt, hogy Isten számára fontosak vagyunk. Ahogyan nem feledkezett meg Isten soha arról a szövetségről,

amit Izráel népével kötött, és így szól ebben a fejezetben: **Féltem Jeruzsálemet és a Siont, nagyon féltem!** - ugyanúgy a mi életünkkel kapcsolatosan is ez a szeretet van ott Isten szívében. Jézus Krisztusban hozott áldozatáról soha nem feledkezik el. Mindig Jézusban vár bennünket, és azt akarja, hogy eljussunk az üdvösségre.

S ebben a fejezetben tovább hangzanak azok az ígéretetek, amelyek a megtérés ajándékairól tájékoztatnak bennünket.

Az első, amit hallunk ebben az Igében, mint ígéretet, az, hogy **a templom felépül.**

A fogságba vitelkor a templom megsemmisült. Újjá kellett építeni. Erről van szó ebben a részben. Figyelmezteti is Isten az Ő népét, hogy ne a saját házaikat építsék, ne a saját életük kiteljesítésével foglakozzanak, hanem a templomot építsék fel, mert az sokkal fontosabb, mint az egyéni szükségletek kielégítése. Isten újra népe között akar lakozni. Megindulhat az istentisztelet.

Nem tudjuk pontosan azt, hogy mennyire sikerült felépíteni akkor a templomot, csupán azt tudjuk, hogy nagy Heródes épített templomot Jeruzsálemben, amit a rómaiak leromboltak. És azt is tudjuk, hogy itt, s más ószövetségi próféciában a végső időkben felépülő templom gondolata, az azzal kapcsolatos jövendölés is felhangzik.

A templom fizikai megújulásán túl, lelki, szellemi értelme van annak, hogy Isten a népe között akar lakozni. Amikor megindul az Isten és az Ő népe közötti kapcsolat, akkor **feltör a templomból az élet vize.** Isten áldásainak árja árad ki a rendezett kapcsolatban mindenkire.

És ezt nem csak az ószövetségi gyülekezet élte át, hanem mindenki, aki Istenhez tér. Amikor életünkben felépül az Isten temploma, amikor szívünkben lakozást vesz Ő, amikor Őt imádjuk, magasztaljuk és szolgáljuk, akkor érezhetően áradni kezd az életünkbe és az életünkből az élet vizének forrása. Nem véletlenül mondja Jézus azt, hogy: **aki hisz énbenem, annak élő víznek folyamai ömlenek a belsejéből.**

Megfigyelhetjük a mi zavaros időnkben azt, hogy amikor valahol valami jó gondolat megfogalmazódik, aminek megvalósítása nagyszerű lehetne, hogyan támadnak fel nyomban a zavaros és álnok gondolatok is. Kialakul az a helyzet, ami a bábeli toronynál, összezavarodnak a nyelvek, s az

előrelépés lehetetlenné válik. De ott, ahol valami minimális hit összeköti az embereket, ott sikeresebb lesz az összefogás.

Ez azt jelent, hogy az ember hit által Isten ajándékozó szeretetét élheti át. Azt, hogy Ő sokféleképpen megmutatja az Ő hatalmát és szeretetét.

Azt elmúlt évekre tekinthetünk vissza itt a gyülekezeti közösségben. Amikor az Úrhoz tértünk, akkor Isten mennyi mindennel megajándékozott minket, olyan dolgokkal, amit mi nem is remélhattünk volna. Megváltozott az életünk, megváltozott a gyülekezetünk, mert Isten szeretetének áradása lett valósággá gyülekezetünkben. S látjuk, hogy amikor eltérünk Tőle, amikor a saját életünket tartjuk legfontosabbnak, akkor hogyan hullik szét minden, akkor hogyan válik minden semmivé.

Minél jobban Istenhez térünk, minél jobban kitárjuk Őelőtte a szívünket, minél jobban a vele megtalálható közösség alakítja az életünket, annál inkább érezzük, hogy épül a templom, és áradni kezd az élet vize, az Ő áldásai meggazdagítanak bennünket.

Nem úgy van, hogy mi elhatározzuk azt, hogy majd valamit megcsinálunk, és akkor az szépen megvalósul. Sokkal egyszerűbben történik. Istenhez térünk és a vele való kapcsolatunkban épül a templom és árad az Ő áldása ránk. Mennyei erő kezdi vinni, formálni az életünket, dolgainkat. Olyan lehetőségek nyílnak meg előttünk, amiket Isten hatalma ajándékoz nekünk.

Egy egy embernek, családnak az életében is, akik Istenhez térnek, megépül a templom és az Isten áldása árad az egyén, a család életére.

Meg kell tanulni, hogy nem a szorgalom csupán, nem is a szellemi kapacitás csupán, az élet kibontakozásának a titka. Istenben van az élet, Őbenne van a gazdagság, Őbenne van a kibontakozás és a jövő. El kell felejteni azt a szót, hogy ÉN. Őrá kell nézni és az Ő áldását kell az életünkbe befogadni.

Nagyon nagy tévedés az, amikor az ember Isten nélkül akarja megoldani a gondjait, problémáit. Nincsen annál fontosabb, mint hogy Istennel rendezzük kapcsolatunkat.

Az elmúlt időben sokszor hangzott el az, hogyha valakit a templomba hívtunk, hogy azt mondta: Nem érek rá! Nincsen időm. Olyan sok a munka, olyan sok a teher rajtam, hogy már ezt nem tudom vállalni. Majd amikor egy kicsit könnyebbé válik a helyzetem, ha megépül a házam, ha felnőnek a

gyermekeim, ha szárnyra kelnek az unokák, ha nyugdíjas leszek, majd akkor jövök! - hangzik az ígéret. Aztán utólag mindig kiderül, hogy nem jöttek be a dolgok. Mert mindig Istennek kell az elsőnek lenni. Az Ő templomára van szükség, a vele való kapcsolatot kell felépíteni és megbecsülni. Őtőle jön az élet, Ő adja a kibontakozását minden dolgunknak. Ha elsősorban Őt keressük, Őhöz térünk, akkor a többi, amit mi olyan fontosnak tartunk, minden, ráadásként, ajándékként megadatik számunkra. Isten nélkül minden elszürkül, minden elvész, elértéktelenedik. De az Ő szeretetében sok sok áldás lesz valósággá számunkra.

Istenhez térni, és átélni azt, hogy Ő hozzánk tér. Ez a megtérés. Ennek gyümölcse, hogy felépül a templom, és Isten szeretetének a gazdagságában élhetjük az életünket.

Soha nem felejttem el, egyszer egy házi istentiszteleten azt mondta valaki egy idős asszonynak: Isten neked nem fog adni egy pohár vizet, amikor szükséged lesz rá. Gondoskodj magadról, mert ez az érdeked. De ez az idős asszony tudta, hogy az nem szokott kapni egy pohár vizet, aki a maga erejére támaszkodik. Aki hitben él, az nem hagyatik el soha Istentől. Mindig lesz Istennek gondja rá, mindig lesz olyan küldötte az Úrnak, aki a rendelt időben megérkezik.

Térj meg hozzám, hogy életed legyen és bővülködhess!

¹Azután föltekintettem, és négy szarvat láttam. ²Azt kérdeztem a velem beszélő angyaltól: Mik ezek? Ő pedig így felelt nekem: Ezek a szarvak szórták szét: Judát, Izráelt és Jeruzsálemet. ³Azután az ÚR négy kovácsot mutatott nekem. ⁴Ezt kérdeztem: Mit akarnak ezek csinálni? Így felelt: Ezek a szarvak úgy szétszórták Júdát, hogy még a fejét sem merte fölemelni senki. De eljöttek ezek, hogy megrémítsék a népeket, és letörjék a szarvukat, mert szarvukkal támadtak Júda országára, és szétszórták. ⁵Azután föltekintettem, és egy férfit láttam, mérőkötéllel a kezében. ⁶Megkérdeztem: Hová mégy? Ő így válaszolt nekem: Megmérem Jeruzsálemet, hogy lássam, milyen széles, és milyen hosszú. ⁷Ekkor előlépett a velem beszélő angyal, majd egy másik angyal lépett oda eléje, ⁸akinek ezt mondta: Fuss oda ehhez az ifjúhoz, és mondd neki, hogy falak nélküli város lesz Jeruzsálem, olyan sok ember és állat lesz benne! ⁹Én magam

oltalmazom mindenfelől - így szól az ÚR -, mint egy tüzes fal, és ott leszek benne dicsőségesen. ¹⁰Jaj! Jaj! Fussatok ki az északi országból - így szól az ÚR -, hiszen szétszórtalak benneteket a négy égtáj felé! - így szól az ÚR. ¹¹Jaj! Menekülj, Sion, aki Babilóniában laksz! ¹²Mert a Seregek URa, aki a maga dicsőségére küldött el engem, ezt mondja azokról a népekről, amelyeknek ti zsákmányul estetek: Bizony, aki titeket bánt, a szemem fényét bántja! ¹³Majd én fölemelem a kezemet ellenük, és saját szolgálók zsákmányává lesznek! Akkor megtudjátok, hogy a Seregek URa küldött engem. ¹⁴Ujjong, örülj, Sion leánya, mert jövök már, és itt fogok lakni - így szól az ÚR. ¹⁵A többi nép is csatlakozik majd az ÚRhoz azon a napon, és az ő népévé lesznek, ő pedig köztetek fog lakni. Akkor megtudjátok, hogy a Seregek URa küldött engem hozzátok. ¹⁶Az ÚR birtokba veszi Judát, mint tulajdonát a szent földön, és továbbra is Jeruzsálem lesz a választottja. ¹⁷Csendben legyen mindenki az ÚR előtt, mert elindult szent lakhelyéről!

Izráel népe történelme során sokszor vált engedetlenné. Ilyenkor Isten megbüntette a népet. A büntetés legtöbbször az volt, hogy kiszolgáltatta őket az ellenséges népeknek, hogy szállják meg és sanyargassák őket. Ilyen büntetés volt a babiloni fogság is, amely hetven esztendőn át tartott. A babiloni seregek elfoglalták Jeruzsálemet, s fogságba vitték a munkára fogható izraelitákat.

Ebben a fejezetben a próféta azt mondja el, Isten üzeneteként, hogy a fogságba vivők erejét Isten megtöri és megbünteti azt a népet, ill. azokat a népeket is, amelyek a választott nép felett zsarnokoskodtak.

Azt teszi érthetővé számunkra ez az fejezet, hogy amikor Isten az Ő népét megbünteti, akkor nem más történik, mint az, hogy az ellenség gonoszságának kiszolgáltatta. Engedi azt, hogy megalázott helyzetbe kerüljenek, szenvedjenek az ellenséges támadás miatt. Isten engedelmével történik ez. De ez nem jelenti azt, hogy Isten az ellenséget, amikor felhasználja, akkor egyet is ért vele. Az ellenség, amikor elvégezte a maga gonosz munkáját, akkor Isten ítélete alá kerül, s nem menekülhet meg az igazságos ítélettől.

Így használja fel Isten a maga céljaira még az emberi életben lévő rosszat is. De az ember attól még felelős marad a tetteiért.

Jézus szenvedésében is hasonló helyzet alakul ki. Az emberi gonoszság, a bűnös ember, Jézust keresztre feszíti, ami által a világ megszabadul a bűn átkától. Jézus Istennek a báránya lesz, aki elveszi a világ bűneit. De azok, akik Jézust megfeszítették, felelősek a tettükért. Nem mondhatják azt, hogy ők jót tettek, hiszen az üdvösség eszközeivé váltak.

Nincs felmentés a bűnre. Istennek viszont van hatalma arra, hogy mindent felhasználjon a maga akaratának az érvényre juttatására.

Ebben a próféciában pedig, a sokszor hűtlenné lett Izráel felé hangzik Istennek bátorító és egyben ítéletes szava: **Bizony, aki titeket bánt, a szemem fényét bántja!** Bátorító a választott nép számára, és ítéletes minden olyan nép számára, akik Izráelt bántották, akár Isten engedelmeivel is!

Hiszem azt, hogy Istennek ez a kijelentése az újszövetség népére is érvényes. Nekünk is mondja ezt, akik beoltattunk a szelíd olajfába, ahogyan Pál apostol fogalmaz.

Próbáljuk megérteni, megfogalmazni ennek a kijelentésnek az üzenetét.

A látás mindannyiunk számára a legfontosabb érték. Elvesztése igen nagymértékben korlátozza az életünket, aktivitásunkat. Ezt a fontosságot fejezi ki az a jól ismert mondás is, amikor valamivel kapcsolatosan azt mondjuk, hogy: *Úgy vigyázok rá, mint a szemem világára.*

Ez a kijelentés azt mondja el nekünk, hogy **Istennek nagyon fontosak vagyunk, mindennél fontosabbak.** Ezt a kijelentést megerősíti az, hogy Jézus Krisztusban Isten emberré lett, eljött közénk, hogy megszabadítson minket a halálnak, a bűnnek a hatalmából. Ezt fogalmazza meg a nagyon ismert Ige is, hogy úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta érte.

Ez a kijelentés arra bátorít bennünket, hogy saját magunkkal megbékélve éljük az életünket.

Nagyon sok ember van, akik különféle okból önmagukat nem tudják elfogadni. Nem érzik magukat elég felkészültnek, amikor valamilyen feladat megoldására kell vállalkozniuk. Mások különféle testi adottságok hiánya miatt mozognak nehezen emberek között. Sokféle probléma van az embereknek az életében, amik miatt elkeserednek, elcsüggednek. De

akkor, ha meghallják Istennek ezt a kijelentését és megértik azt, hogy sokféle módon lehet látni Istennek irántunk való szeretetét, akkor felszabadulnak mindenféle gátló beidegződéstől. Ha Isten ennyire szeret minket, ha Ő azt mondja, hogy: **Bizony, aki titeket bánt, a szemem fényét bántja!** - akkor Isten szeretete felszabadít, felszabadulttá teszi az embert.

Bátorságot ad Istennek a szeretete annak, aki felismerte. Szilárd talaj van a lába alatt.

Mindenkinek el kell mondani ezt, aki bizonytalan, aki nem találja a helyét ebben a világban, aki erőtlennek, alkalmatlannak érzi magát valamilyen helyzetben.

Jó annak az embernek, aki Isten szeretetében tud erőssé válni. Sokszor elnézem az embereket. Találkozom olyanokkal, akik valami nagy öntudattal, magabiztossággal élik az életüket. Van, amikor a gazdagság, van amikor a tudomány, van amikor a családi hovatartozás adja meg ezt a nagyon erős öntudatot. Sugárzik, szinte bántóan az önteltség, a gőg az ilyen emberből. S egy egy helyzetben láthatóvá válik az, hogy mennyi gyarlóság, mennyi gyengeség van ott a nagy öntudat mögött. Csak bizonyos szerepben, bizonyos körülmények között ér valamit az, amit az önmagában bízó, büszke ember önmagáról gondol. De az, aki Isten szeretetében lesz erős, az soha nem szorul arra rá, hogy mások fölé helyezze magát, hogy gőgösen, felfuvalkodottan élje az életét. Hála van a szívében. Isten szeretete teszi erőssé, biztossá a lépteit. Alázattal, szelídséggel, szolgálatra való készséggel él az emberek között.

Milyen jó is, ha így tudunk élni és ha sokan vannak körülöttünk ilyen emberek. Jó lesz, más az élet minősége.

Magyarországon sok olyan település van, ahol láthatóan az emberek egymással versengve próbálnak többre jutni. Nagyobb ház, nagyobb autó, nagyobb gazdagság, mint a szomszédé, mint a másiké, ez a legfontosabb. Olyan élni egy ilyen településen, hogy az ember érzi az embertelenséget, a szeretet hiányát. Isten szabadítására van szüksége az ilyen közösségnek, hogy abban erősödjön meg, hogy meghallja az Igét: **Bizony, aki titeket bánt, a szemem fényét bántja!**

A második gondolat úgy fogalmazódott meg bennem, hogy akkor, ha ezt az Igét halljuk, akkor tudjuk, hogy **nem kell félni semmilyen ellenségtől,**

mert Isten hatalmasabb minden ellenségünkénél, és Ő megtart bennünket, ha az Ővéi vagyunk.

Ez nem jelenti azt, hogy semmiféle baj, semmiféle gond nem ér el bennünket. A hitben járó embert is érik különféle támadások. Isten azonban minden csapdából meg tud szabadítani. A támadásokat is javunkra tudja fordítani. Pontosan úgy, ahogyan olvassuk a Bibliában sok helyen. Ahogyan azt mondja nekünk Pál apostol, hogy: Akik az Istent szeretik, azoknak minden javukra szolgál.

Sok megtapasztalásról tudunk vallást tenni magunk is, hiszen életünk különféle gondjában, csodálatosan tapasztalhattuk meg Istennek a megtartó kegyelmét. Szólt felénk jó néhányszor az üzenet, a Mózes második könyvéből: (14.14.) **Az Úr hadakozik ti érettetek; ti pedig veszteg legyetek.**

A harmadik üzenet úgy hangozhat fel szívünkben ennek az Igének az olvasása nyomán, hogy: Ha Isten ennyire szeret minket, akkor nekünk is szeretnünk kell Őt, ragaszkodnunk kell hozzá.

Sokszor túlzásnak tűnik a nagy parancsolat megfogalmazása. Különösen az, hogy úgy fogalmaz, hogy teljes szívedből, lelkedből, erődből szeresd az Urat. De akkor, ha Isten úgy szeret minket, mint a szeme fényét, ha Ő egyszülött Fiát adta oda értünk, hogy életünk legyen, akkor nem olyan nagy kitétele ennek a parancsolatnak ez. Hiszen az az teljes szívből, teljes lélekből teljes erőből való szeretet mégiscsak a mi emberi körülményeink szerinti teljesség. Olyan kicsiny, olyan jelentéktelen az, amit mi Istennek adni tudunk, hálás szívvel. Ha megértjük ezt, akkor inkább bűnbánattal, szégyenkezve mondjuk, hogy: Uram! Neked adom a szívem és az életem. Én csak ennyit tudok adni. Ez minden, ez az, ami tőlem telik.

Ebben az átadásban tisztul meg az ember élete. Fénylővé, ragyogóvá válik. Isten Lelke pedig ebben még segít, támogat is bennünket, hogy ez sikerüljön jobban.

Ebben a most felolvasott fejezetben arról olvasunk, hogy Isten azt mondja: „...föltekintettem, és egy férfit láttam, mérőkötéllel a kezében. ⁶Megkérdeztem: Hová mégy? Ő így válaszolt nekem: **Megmérem Jeruzsálemet, hogy lássam, milyen széles, és milyen hosszú.** ⁷Ekkor előlépett a velem beszélő angyal, majd egy másik angyal lépett oda eléje, ⁸akinek ezt mondta: Fuss oda ehhez az

ifjúhoz, és mondd neki, hogy falak nélküli város lesz Jeruzsálem, olyan sok ember és állat lesz benne! ⁹Én magam oltalmazom mindenfelől - így szól az ÚR -, mint egy tüzes fal, és ott leszek benne dicsőségesen."

Ez az Ige arról ad hírt, hogy a visszatelepülő Izraeliták vágya az volt, hogy újjáépítik Jeruzsálem kőfalát. Ennek a védelmet adó kőfalnak a felmérése történik ebben a látomásban. Isten azonban azt mondja: Ne mérd! Falak nélküli város lesz Jeruzsálem. Olyan hatalmas, dicsőséges várossá lesz, amit nem lehet körülvenni kőfállal.

Ebben az ígéletben is megfogalmazódik az, amit itt olvasunk Isten szeretetéről. **Isten nem csak védelmébe veszi az övéit, hanem elhalmozza őket ajándékaival.**

Vannak rövid távon megjelenő ajándékok. Ott és akkor olyan ajándékok voltak, hogy hazaengedték őket a fogságból. Sőt úgy alakultak a körülmények, hogy építeni kezdhették a kőfalat, a jeruzsálemi templomot.

A mi életünkben Istennek az ajándékai azt jelentik, hogy az Ő Lelkének erejét adja a szívünkbe. Megerősít a szolgálatban, a bizonyágtételben bennünket. Sokféle ajándékot kapunk Istentől a mindennapokban. Imameghallgatás, különféle ajándékok, amiket kértünk.

Sokkal bátrabban kellene számítani Isten ajándékaira. Nem igaz az, hogy mindig lemondani kell, mindig vállalni kell a hiányt. Vannak olyan helyzetek, amikor Jézus azt akarja, hogy az Övéi igen egyszerű körülmények között éljék az életüket és így mutassák meg a hitüket. De nem mindig van ez így. Sokszor a mi tudatlanságunk és hitetlenségünk az oka a szükségnek. Bízzál az Úrban, mert Ő szeret téged és meghallja a te kéréseidet.

Bátrabban kellene belemenni a különféle szolgálatokba, harcokba is, mert Istennek van hatalma arra, hogy győztessé tegyen, hogy eredményt adjon a szolgálatunknak.

De nem csak rövid távon, hanem hosszú távon is szólnak Istennek az ígéretei felénk. Ez a könyv, a Zakariás könyve, különösen a vége felé, komoly próféciákat szólaltat meg, amik a távoli jövődőről szólnak. Arról, hogy Isten nagygyá teszi Jeruzsálemet és dicsőségessé. Eljön majd a Messiás király uralma, amely az egész földet megváltoztatja.

Nekünk is szól az üzenet. Láthatjuk magunk előtt a célt, azt a várost, amit Isten készített nekünk. Mindannyian, akik hitben élünk, majd be fogunk lépni ennek a városnak a kapuján. Milyen jó is lesz. Nem tőlünk van ez, hanem Istentől, aki mindenkinél jobban szeret minket.

Isten szeretete tehát önbizalmat ad, győztessé tesz bennünket, és egy hálás, istent dicsőítő életre indít. Azt jelenti számunkra, hogy ajándékok vannak elkészítve, amelyeket hosszú távon is és rövidtávon is átvehetünk.

¹Azután megmutatta nekem Jósua főpapot, aki az ÚR angyala előtt állt, meg a Sátánt, aki jobb keze felől állt, és vádolt őt. ²Az ÚR angyala pedig ezt mondta a Sátánnak: Dorgáljon meg téged az ÚR Sátán! Dorgáljon meg téged az ÚR Sátán, aki Jeruzsálemet kiválasztotta! Hát nem tűzből kiragadott üszkös fadarab ez? ³Józsua ugyanis piszkos ruhába öltözve állt az angyal előtt. ⁴Azután ezt mondta az angyal az előtte állóknak: Vegyétek le róla a piszkos ruhát! Neki pedig ezt mondta: Nézd! Elvettem a bűnödöt, és díszes ruhába öltöztetlek téged. ⁵Majd így szólt: Tegyetek a fejére tiszta süveget! Akkor tiszta süveget tettek a fejére, és tiszta ruhába öltöztették, miközben az ÚR angyala ott állt. ⁶És így figyelmeztette az ÚR angyala Jósuát: ⁷Ezt mondja a Seregek URa: Ha az én utamon jársz, és ha teljesíted, amit rád bíztam, akkor ítélezhetsz házamban, és felügyelhetsz udvaraimra, sőt megengedem neked, hogy az itt állók között járj-kelj. ⁸Hallgass ide, Jósua főpap, társaiddal együtt, akik előtted ülnek! Azt a csodát jelzik ezek a férfiak, hogy én elhozom szolgálmat, a Sarjadékot! ⁹Mert itt van egy kő, amelyet Jósua elé tettem. Ezen az egy kövön hét szem van, én magam véstem bele a mintákat - így szól a Seregek URa. Egy napon eltörlöm ennek az országnak a bűnét. ¹⁰Így szól a Seregek URa: Azon a napon meghívja majd egyik ember a másikat a szőlőjébe és a fügefája alá.

Az előző igehirdetéseken elmondtam azt, hogy Zakariás próféta a fogságból hazatérő Izráel prófétája volt. Hetven esztendeig élt a nép Babilonban, csak a második, vagy a harmadik generáció térhetett haza. Ilyen hosszú idő alatt, egy idegen országban, sokféle változás megy végbe egy népnek a szívében, gondolkodásában, annak ellenére, hogy nagyon ragaszkodtak Istenükhöz, s a hagyományaikhoz. De nem csak ők változtak meg ez alatt az idő alatt, hanem az elhagyottá lett, vagy mindenféle emberek által birtokba vett hazájuk is. Jeruzsálem kőfalain, a templom

romjain egyre több kárt okozott az idő múlása. Egyre több idegen telepedett le az elhagyott földön. Szerettek volna minden újra kezdeni, de az újra kezdés a belső és a külső változások miatt nem is volt olyan egyszerű ügy.

Ezt az állapotot fejezi ki az én számomra az a kép, amelyik élemtárul ebben a fejezetből. Jósua főpapot látjuk piszkos ruhában, amint a Sátán vádolja Isten előtt. A főpap ruházata, megalázottsága kifejezi azt a szellemi állapotot, amiben Izráel népe volt ebben a helyzetben. Hiszen a főpap személye a nép életének központjába volt helyezve. Ő volt az, aki Istent képviselte a nép előtt, s népet képviselhetett Isten előtt. Erre lett kiválasztva, ez volt a küldetése. Mint Isten képviselője piszkos ruhában állt a nép elé, s mint a nép képviselője piszkos ruhában állt Isten elé. Ez az állapot pedig egyszerűen tarthatatlan.

Aki Istent képviseli az emberek előtt, annak tiszta ruhába kell öltöznie, mert ha ezt nem teszi, akkor hitelvesztetté lesz. Senki nem figyel rá, senki nem veszi komolyan.

A keresztyénségnek egyik kísértése az, hogy az egyházi életet megpróbálja teljesen belevinni a mindennapi életbe. Olyan módszereket keres, amelyekkel a hétköznapi életet próbálja megragadni és átformálni. Egyházmegyénkben is vannak ilyen jellegű kezdeményezések. Valamelyik gyülekezetben klubot alakítottak, ahol egyszerűbb italokat, kávé, süteményeket felszolgálva, halk, modern zene hangjait hallgatva, próbálják behívni az utcáról az embereket. Főleg a fiatalokat. S azzal, aki betér egy ilyen környezetbe, próbálnak elbeszélgetni, próbálják az egyházi életbe, közösségbe becserkészni. Megkísérlik elmondani nekik az evangéliumot. Nem feltétlenül rossz ez, de van egy határ, ahol méltatlanná válik a megjelenés ahhoz, amit képviselni szeretne. Ezért a felvilágosult nyugati világban azt tapasztalják, hogy az emberek nem veszik be ezt. A templomok kiürülnek, a legügyesebb próbálkozások, ravaszkodások, ellenére is. S sokan azt mondják, hogy kelet Európából kellene hozni lelkészeket, szolgálókat, mert ott még arról szól az egyházi élet, amiről szólnia kell. Ott nem maszlaggal, hanem az evangéliummal szólítják meg az embereket. Persze mi is képezzük magunkat, próbálunk mindent meghonosítani, amit ott csinálnak, talán hamarosan utolérjük a nyugatot, akkor majd meglátjuk, hogy milyen sok kárt okoztunk...

A lényeg az, hogy Istent nem lehet piszkos ruhában képviselni az emberek előtt, mert ez komolytalan, és hiteltelenné teszi az üzenetet.

De a másik oldala is igaz ennek. Isten előtt sem lehet képviselni a népet, nem lehet Őelőtte megállni piszkos ruhában.

A főpap feladata az volt, hogy bevigye az engesztelő áldozatot a népért. Közbenjárt, hogy a nép részesüljön a bűnbocsánatban. S a bocsánat megnyerése által kiáradjon a népre Isten szeretete, megjelenjenek azok az áldások, amiket Isten adni akar az övéinek. Az országban mindenütt kialakuljon a békességnek az örömteli állapota. Az egész nép, a törzsek, a nemzetségek, a családok életében.

Milyen rossz is a békétlenség és a széthúzás! Hányszor előfordul az, hogy valaminek örülünk, hogy végre rendeződnek a dolgok életünk egy egy területén. És akkor jön valaki és elkezdi szidni, ócsárolni azt, amit mi örömmel szemlélünk. Mert az emberi természet ilyen. Mindig vannak ellendrukkerek, károgoók, fizetett, hivatásos zavarkeltők.

A főpap közbenjárása azért volt fontos, mert a bűnbocsánat által, Isten szeretetének a megtapasztalása által, békesség, egyetértés alakult ki az országban.

De a bűnbocsánat, az Isten kegyelme által, elindul egy növekedési folyamat, amelyben egyre gazdagabb, színesebb, élvezetesebb lesz az élet. Egyre jobban kibomlik az élet lehetőségének, gazdagságának sokszínű világa.

És, amikor jönnek az ellenségek, akkor nem győzhetnek, mert Isten, mint egy hatalmas kőfal veszi körül az Ő népét. Pontosan úgy, ahogyan az előző fejezetben olvashattuk a elmúlt vasárnap.

Isten szeretete, az Ő áldó erői csak ott áradnak ki, ahol tiszta kezeket emelnek Őfelé, ahol tiszta ruhában állnak meg őelőtte azok, akiknek ez a feladatuk.

A piszkos ruha nem csak nevetséges és szánalmas, hanem akadály is minden jó megvalósulásának. Akadály annak, hogy áldás legyen az országon, s az egyes embernek az életén.

És itt nem csak a főpapi rangra kell gondolni, hanem minden tisztre, amit mi emberek képviselünk. Apák, anyák, szülők, különféle tiszttel felruházottak, piszkosan, piszkos ruhában nem működik a világ!

A harmadik üzenete ennek az Igének abból szólal meg, hogy a piszkos ruhás főpapot a Sátán vádolja Isten előtt. Nincsen részletezve az, hogy mivel vádolja. A lényeg az, hogy akinek nem tiszta a ruhája azt meg lehet vádolni Isten előtt. Támadható.

A hitben élő ember tudja azt, hogy az ellenség mindig készen van arra, hogy támadjon, hogy még jobban hiteltelenítse, rombolja a szolgálatunkat, Istennel való kapcsolatunkat. És akkor, amikor valamit talál, amibe belekapaszkodhat, amibe beleköthet, akkor kihasználja ezt.

Ha nem tiszta a ruhánk, az életünk, akkor számíthatunk rá, különösen azokban a helyzetekben, amikor valami fontos ügyben forgolódnunk, amikor valamiben eredményeket érhetünk el, hogy az ellenség támadni kezd, és megrontja a munkánkat, akadályoz, hogy betöltsük a küldetésünket. Meg tudja akadályozni a munkánk elvégzését.

Amikor ezeket az üzeneteket halljuk, akkor először arra gondolunk, hogy mindannyiunknak az a feladatunk, hogy formáljuk át az életünket, öltözzünk tiszta ruhába, hogy méltók legyünk arra, hogy Isten és az emberek előtt megálljunk, hogy életünkön áldás lehessen. Meg kell tisztítani az életünket ahhoz, hogy az ellenség ne legyen képes támadni bennünket.

Talán még lelkesedünk is, hogy ezt megvalósítsuk. Egy idő után azonban azt látjuk meg, és be is valljuk, hogy mi lehet, hogy tisztogatni tudjuk valamennyire a ruhánkat, de soha nem jutunk el a tökéletességre.

S amikor erre rájövünk, akkor felfedezzük azt, ami ott van ebben az Igében. Nem Jósua főpap volt az, aki átöltözött, hanem Józua főpapot átöltöztették. Tiszta ruhába öltöztették az angyalok.

S a Bibliát olvasva rá kell jönni arra, hogy mindig ez történik, amikor valakinek az élete megváltozik. Isten az, aki megtisztítja, aki tiszta ruhába öltözteti.

Megfigyelhetjük ezt Mózesnél, Jeremiásnál, Ézsaiásnál. Ezt látjuk az újszövetségben is. Pál apostolnak az élete is akkor változik meg a damaszkuszi úton, amikor új ruhát kap. Új életben kezd járni.

És mindenki, aki hitben él, elmondhatja azt, hogy amikor Isten szeretete betöltötte a szívét, amikor Jézus úrrá lett az élete felett, akkor a régi élete megsemmisült és új életet kapott, új életben kezdett járni.

Ez a nagy különbség a humanizmus és a keresztyénség között. A humanizmus hisz az emberi jószágban. A keresztyénség pedig hisz abban, hogy Isten új életet tud és akar ajándékozni nekünk. A humanista gondolkodás mindig fellelkesedik, és általában tévútra jut, mert az ember képtelen a jóra hosszú távon. A hit pedig a bűnbánatban eljut a tisztaságra. Átéli a hívő ember azt, hogy Isten átformálja őt. Hitben ez a csoda történik meg mindig.

Ha körülnézünk a mi világunkban, akkor azt látjuk, hogy a 18., 19. század lelkesedése, ami igen sok nagyszerű dolgot hozott elő, a technikai fejlődést, a az élet különféle kérdéseinek a megoldását, ahelyett, hogy megvalósította volna a világon a Kánaánt, egy döbbenetesen gonosz világot alkotott meg. És, amikor körülnézünk, akkor azt kérdezzük: Mi lesz ebből a jövőben? Ilyen az, amikor az ember átöltözik.

Csak Isten tud minket megtisztítani, megújítani, mássá tenni. Csak az Ő hatalma által lesz az életünk mássá. S kultúra, a tudomány, az emberi erő, tehetség, mind-mind szép dolog, de Isten nélkül nem, azt hozzák elő, amire szükség van.

Nem véletlenül van a Bibliában ott a középpontban a kereszt, Jézus Krisztusnak, a mi Megváltónknak a bűntől megtisztító vére, áldozata. Ott kap tiszta ruhát az ember, sehol másutt.

De ez a fejezet még többet tár fel előttünk. Jósuának, a főpaprak azt mondja az angyal, az átöltöztetése után: **Ezt mondja a Seregek Ura: Ha az én utamon jársz, és ha teljesíted, amit rád bízam, akkor ítélezhetsz házamban, és felügyelhetsz udvaraimra, sőt megengedem neked, hogy az itt állók között járj, kelj.**

Sőt még van egy része ennek az Igének, ami elgondolkodtathat bennünket. Ez pedig egy kőről szól, amelyiket Jósua elé tesz az angyal. Hét szem van rajta. Titokzatos kijelentése ez ennek a fejezetnek. Többféle magyarázat van arra nézve, hogy mi ez a kő. De nem más ennek a magyarázata, mint az, hogy Jósua megkaphatja szolgálatában, hogy Isten élő jelenléte valósul meg általa.

Ez azt jelenti, hogy a főpap először tiszta ember kell, hogy legyen, aki megállhat Istent képviselve a nép előtt és a népet képviselve Isten előtt, aki támadhatatlan. De szükséges az, hogy a szolgálatához kapjon felülről erőt, lelki ajándékot és Isten jelenléte valósuljon meg, legyen valóságos általa. Akkor kapja meg ezt, hogyha az Úr útjain jár, és azt cselekszi, amit Isten rábízott.

Eddig azt hallottuk, hogy a mi életünknek tisztának kell lenni, ez feltétele a szolgálatainknak. Nem lehet másképpen a szolgálatunk eredményes, csak így. De innen tovább kell lépni. Nem mi vagyunk a központban! Isten erejének, szeretetének, élő jelenlétének kell a mi életünkben megjelenni ahhoz, hogy az életünk valóban áldást hordozó élet legyen.

A mi világunk a menedzserek világa. Az egyház is tele van menedzserrel, s egyre több lesz egyházi szolgálatban. Egy szintig nincsen ezzel semmi probléma. De egy ponton túl rá kell ébredni arra, hogy au egyház menedzsere maga Isten, az egyház Isten munkája által él, újul meg és nem a mi munkánk által. Amikor mi túlzottan szervezni akarjuk azt, ami nem tartozik ránk, akkor abból nem lesz semmi. Nem erővel és nem hatalommal, hanem az én lelkeimmel, azt mondja az Úr. Pontosan itt, ebben a könyvben szólal meg ez az üzenet. Soha nem szabad ezt elfelejteni. Amikor Isten alkalmassá tesz minket, akkor arra tesz alkalmassá, hogy az Ő erejét, jelenlétét, szeretetét hordozzuk és sugározzuk mindenki felé.

Vésődjön a szívünkbe tehát az üzenet. Mindenkinek, aki Isten gyermeke, aki Isten elhívásában él, tiszta ruhába kell öltözni, és felülről kapott erővel, felhatalmazással kell forgolódni ott, ahova Isten helyezte.

1A velem beszélő angyal újra fölébresztett engem, ahogyan álmából szokták fölébreszteni az embert, 2és ezt kérdezte tőlem: Mit látsz? Én így feleltem: Egy színarany lámpatartót látok, tetején egy tál; hét mécses van rajta, és a tetején levő mécseseknek hét-hét csücske van. 3Két olajfa áll mellette, az egyik a táltól jobbra, a másik balra. 4Megkérdeztem a velem beszélő angyaltól: Mit jelentenek ezek, uram? 5A velem beszélő angyal így válaszolt nekem: Nem tudod, mit jelentenek? Azt mondtam: Nem, uram! 6Erre ő így szólt hozzám: Az ÚR igéje ezt mondja Zerubbábelnek: Nem hatalommal és nem erőszakkal, hanem az én lelkeimmel! - mondja a Seregek URa. 7Ki vagy te, nagy hegy? Síksággá válsz Zerubbábel előtt! Ő teszi föl a zárókövet, miközben ezt kiáltják: Áldás, áldás szálljon rá! 8Azután így

szólt hozzám az ÚR igéje: 9Zerubbábel keze rakta le ennek a templomnak az alapját, és az ő keze fogja bevégezni. Akkor megtudjátok, hogy a Seregek URa küldött engem hozzátok. 10Mert akik gúnyolódtak a kicsiny kezdet napján, azok is örülni fognak, ha meglátják Zerubbábel kezében a zárókövet. Az a hét mécses pedig az ÚR szeméit jelenti, amelyek áttekintik az egész földet. 11Ekkor megszólaltam, és megkérdeztem tőle: Mit jelent ez a két olajfa a lámpatartó jobb és bal oldalán? 12Másodszor is megszólaltam, és megkérdeztem: Mit jelent az olajfáknak az a két ága, amelyekből két aranycsövön át folyik le az aranyszínű olaj? 13Azt mondta nekem: Nem tudod, mik ezek? Azt mondtam: Nem, uram! 14Ekkor így felelt: Ezek ketten a felkentek, akik az egész föld Urának a szolgálatára állnak.

231. 1. Uram, a te Igéd nekem

Nem hatalommal és nem erőszakkal, hanem az én lelkemmel! - mondja a Seregek URa.

*

Izrael népe hazatérve a fogságból sokféle gonddal, bajjal találja magát szemben. Mindenek előtt azzal, hogy elvadult az ország. A szép kertek helyett elvadult tájékok voltak láthatók mindenütt. A házak helyén romok csúfították el a vidékeket. A bozótban, a romok között mindenféle kártékony vad tanyázott. Romokban állt Jeruzsálem kőfala, s a nép büszkesége, a templom is. A fogság hetven esztendeje alatt az elhagyott országba idegenek költöztek be, akik nem tartoztak Isten népéhez.

Amikor visszatelepülve elkezdték helyreállítani a falakat, felépíteni a templomot és a házaikat, akkor a környező népek féltékenyen nézték ezt. Gyakran fordult elő, hogy igyekeztek valamilyen módon megakadályozni a visszatelepülést.

A nép egyre elkeseredettebben, egyre több indulattal a szívében élte meg ezeket a napokat. Egyre több agresszív indulat erősödött fel bennük. S ebben a helyzetben szólalt meg az Ige Izrael fiai felé: **Nem hatalommal és nem erőszakkal, hanem az én lelkemmel! - mondja a Seregek Ura.**

Ezek az Igék minket is megszólítanak. A küzdelmeinkben, a különféle próbákban, támadások között, különösen akkor, amikor az indulat, a harag, vagy az elkeseredés megerősödik bennünk, hangzanak felénk ezek a szavak: Nem erővel, nem hatalommal, hanem az én Lelkemmell! - ezt mondja a seregeknek Ura.

Azt jelenti először ez az Ige, hogy **Isten Lelke hordoz bennünket**. Mi azt gondoljuk ugyan, különösen Istentől távol élve, hogy mi vagyunk az életünk alakítói. Úgy gondoljuk, hogy mi ügyességünk, összeköttetéseink, tudásunk segítségével kormányozzuk magunkat ebben a világban. Pedig ez nem így van.

Tudásunk, életünk adottságai, jelentenek ugyan lehetőségeket, képessé tesznek bennünket bizonyos feladatok elvégzésére, utak vállalására, de valójában Isten hatalma visz bennünket előre az úton, amin járunk. Ő ad elénk különféle lehetőségeket, az Ő hatalma összehoz minket emberekkel, akik segítenek, egy egy helyzetben képessé tesz valamire, ami fontossá válik a későbbiekben.

Tegnap meglátogattunk valakit, akinek az életében az elmúlt hónapokban nagy fordulat következett be. A fordulat úgy indult, hogy valaki telefonon elmondta nekem, teljesen mellékesen, hogy megüresedett egy állás. Én továbbadtam a hírt, ami által rövid időn belül megtörtént ez a változás. Nem volt semmi szándékosság, emberi ügyeskedés. Minden teljesen váratlanul történt. Egyszerűen Isten Lelke munkálkodott.

Hányszor tapasztaljuk meg különféle helyzetekben azt, hogy Isten Lelke egy pillanat alatt kiemel valahonnan, tovább visz valahová, új helyzetet teremt az életünkben, olyat, amit mi el nem tudnánk képzelni sem.

Erről van szó itt ebben az Igében. Erre tanítja Izráel fiait Isten ebben a történelmi helyzetben, s minket is, hogy fedezzük fel azt, hogy Isten ereje hordoz bennünket. Engedjük, hogy hordozzon. Ne magunk szervezzünk csupán, ne magunk erősködjünk, legalábbis ne abban bízunk. Bízunk az Úrban!

Amikor mi erővel és hatalommal próbáljuk magunkat szabaddá tenni, akkor sokféle kárt okozunk, vagy okozhatunk saját magunknak és másoknak is. De akkor, amikor Isten Lelke hordoz, vezérel, akkor azt tapasztaljuk, hogy tökéletes úton vezet. Magasra felemel és megmutatja irántunk való hatalmát és szeretetét.

Tanulni kell ezt az életformát, mert nem olyan könnyű így élni. Mindig ösztönösen a mi erőnket, hatalmunkat vetjük be a küzdelmeinkben. Kapkodunk, elfog bennünket az indulat, ha valami nem sikerül, akkor keseregünk, lázadozunk. De a hitünk, ha erősödik, akkor, ha a Krisztussal való kapcsolatunkban megújulunk, akkor egyre jobban ráhagyatkozunk Isten megtartó hatalmára. S látjuk, tapasztaljuk, hogy Ő hordoz bennünket.

S nem csak ráhagyatkozhatunk Isten Lelkének erejére, hanem a Lélek fegyvereit, a Lélek erejét használhatuk a küzdelmeinkben. Imádságban küzdhetünk. Imádsággal mozdíthatjuk meg azokat az erőket, amik adatnak számunkra. Jézus nevének erejét hívhatjuk segítségül.

Nem erővel, s nem hatalommal, hanem az én Lelkemmel! - ezt mondja a seregeknek Ura.

Ez a Lélekkel megerősített, Lélek által meghatározott életforma a keresztyény életforma. Nem szavakban áll a Krisztus követése, nem külsőségekben, hanem abban, hogy megpróbálunk Isten Lelkének az ereje által küzdeni, a Lélek ereje által megerősítve járni az utunkon.

A világ fiai nem ismerik ezt a titkot, mert ez a titok csak annak ismerhető meg, aki Jézus Krisztust befogadta a szívébe. Jézus által nyílik meg előttünk a menny, az Isten országának titka. Jézus által árad életünkbe a Lélek ereje. Jézus által lesz a mi életünk hordozója, ereje a Szentlélek Isten.

Ezt nagyon jól látjuk az újszövetségben, az Apostolok cselekedeteiről írott könyv fejezeteiben, vagy Pál leveleiben.

Mi, akik ismerjük ezt a titkot, hálásan fogadjuk el Istennek ezt az ajándékát. Megköszönjük, hogy nem kell belefolyunk abba a küzdelembe, ami ebben a világban folyik az emberek között. Nem akarunk senki legyőzni, nem akarunk senkit megelőzni, hanem kérjük a Lélek áradását, kérjük, hogy Isten Lelke hordozzon, tegyen erőssé minket. Csendben, hittel az Úrra várunk, mert tudjuk, hogy Ő a mi megtartónk és szabadítónk, Ő a mi életünknek ereje.

Természetesen ehhez, hogy így éljünk, belső szabadságra van szükségünk.

Sokszor látjuk, hogy kisgyermek, amikor fel akarják emelni a földről, megretten, és erősen belekapaszkodik valamilyen tárgyba. Úgy kell erővel lefejtetni az ujjait róla, csak úgy tudjuk felemelni. Mi is addig, amíg szabadságot nem kapunk, addig így kapaszkodunk mindenbe, s ezzel megakadályozzuk, hogy Isten felemeljen minket.

Arra van szükségünk, hogy függetlenítsük magunkat a különféle külső hatásoktól. Ne engedjük azt, hogy befolyásoljanak bennünket. S ugyanakkor bizalommal, szabadon engedjük, hogy Isten úgy hordozzon minket, ahogyan Ő akar. Ő tudja azt, hogy mire van szükségünk.

Nem erővel és nem hatalommal, hanem az én Lelkemmel! Ezt mondja a seregeknek Ura. Erre az életformára tanít meg mindannyiunkat.

Különös ez a látomás. Így olvastuk: **Egy színarany lámpatartót látok, tetején egy tál; hét mécses van rajta, és a tetején levő mécseseknek hét-hét csücske van. Két olajfa áll mellette, az egyik a táltól jobbra, a másik balra....amelyekből két aranycsövön át folyik le az aranyszínű olaj.**

Tehát egy olyan hétkarú lámpatartót, menórát, lát a próféta, amelyiknek mind a hét ága hét lángot hordoz. Így, ezzel a sok lánggal, erős fényt ad. S a lámpa olajtartója a jobb és baloldalon lévő olajfából, egy-egy arany csövön át folyamatosan töltődik olajjal. Soha ki nem fogyhat ez az olaj, amelynek lángja világít.

Azt a magyarázatát adja a próféta ennek a látomásnak, hogy a hét mécses az Úr szemei, amelyek áttekintik az egész földet.

Ez az első, amit én fontosnak érzek, üzenetnek érzek ebből az Igéből. Ha Isten Lelkére hagyatkozva éljük az életünket, ha a Lélek vezérel, erősít meg minket az életünk különféle helyzeteiben, akkor ez azért jó, mert **Isten áttekinti az egész földet, minden az Ő szemei előtt van.**

Mi, amikor a magunk erejével küzdünk, akkor látjuk, hogy a valóságnak csupán egy részletét vagyunk képesek látni, felfogni, értelmezni. De akkor, ha Isten Lelke vezérel minket, akkor olyan vezetés alatt vagyunk, amelyek előtt mindenen nyilvánvalóak és leplezetlenek.

Olyan sokszor van az, hogy elhamarkodottan szólunk, cselekszünk, amikor nem helyesen viszonyulunk egy kérdéshez, mert nincsen hozzá elég ismeretünk. Sok kár származik ebből. De az, aki nem erővel és hatalommal

cselekszik, hanem a Lélek vezetése alatt, az megtapasztalja, hogy Isten körültekintően és bölcsen vezet. Emberi indulattal élve sokszor szégyenkezünk a tetteink, szavaink miatt. Isten Lelke vezetése alatt élve pedig hála van a szívünkben, hogy Istenünk tudta merre kell haladni, mit kell tenni.

A második üzenete ennek az Igének, hogy **Isten Lelke mindig ragyogó világosságot teremt**. Ha a Lélek vezetése alatt éljük az életünket, akkor az életünk fénylő életté válik.

Van olyan Ige, amelyik azt mondja, hogy: **Az okosok fényleni fognak, mint a fénylő égbolt, és akik sokakat igazságra vezettek, mint a csillagok, mindörökké**. Nem maguktól fénylenek, nem maguktól lesznek olyanok, mint a csillagok, hanem a Lélek által.

Az ószövetség kutatói sokat töprengenek azon, hogy az a két olajfa mit jelképez. Nem nagyon tudják megfejtani. Vannak, akik Zerubbabelre gondolnak, az egyiknél. Ez a Zerubbábel is egy olyan személy, akiről sokféle gondolat van, de biztos ismerete nincsen szinte senkinek. A másik olajfa pedig Józsuá főpap.

De van egy másik magyarázat is. Eszerint a két olajfa nem más, mint a **törvény és a próféták**. A törvény és a próféták biztosítják azt, hogy a Lélek áradása folyamatos legyen és a lámpás, a menóra világítson.

Én ezzel az utóbbival tudok azonosulni. Úgy érzem, hogy valóban a Lélek áradása ott lehetséges, ahol a törvény és a próféták jelen vannak az emberek életében.

Újszövetségi módon megfogalmazva azt érzem fontosnak, hogy egyrészt az emberi életnek megvan a meghatározott rendje, amit nem lehet hatályon kívül helyezni. Azt olvassuk, hogy: **Vagy nem tudjátok, hogy igazságtalanok nem örökölhetik Isten országát? Ne tévelyegjete: sem paráznák, sem bálványimádók, sem házasságtörők, sem bujálkodók, sem fajtalanok, sem tolvajok, sem nyerészkedők, sem részegesek, sem rágalmozók, sem harácsolók nem fogják örökölni Isten országát**.

Másutt is olvasunk arról, hogy a bűn Isten Lelkét megszorítja, és lehetetlenné teszi a munkáját.

Tehát az az ember, aki a Lélek szerint akar élni, aki a Lélek megtartó, hordozó erejére vár, az szükséges, hogy rendezze az életét. Önvizsgálatot tartson, megtérjen.

Igen sokszor azért lesz erőtlen az életünk, azért vagyunk képtelenek a hit erejét megtapasztalni, mert valahol, valami nem Isten akarata szerinti az életünkben. Isten nem vállal közösséget az engedetlenséggel, a hitetlenséggel, a törvényt elutasító emberrel.

A másik oldalon pedig a prófétai szó van. A prófétai szó Istennek az a kijelentése, amelyik életünknek irányt ad. Megmutatja, hogy merre tartsunk, mire figyeljünk, mi legyen a tájékozódásunk alapja.

A keresztyénséget sokszor megkísérti az, hogy valamilyen emberi célt, feladatot tart fontosnak, és annak rendeli alá az életét. Kultúra, vagy akár az egyházi élet különféle színes és gazdag lehetőségeinek a kiaknázása. Isten pedig arra tanít bennünket, hogy a központban Jézusnak kell lenni. Az Ő megváltó, új életet, örök életet adó munkájának. S, ha nem az van a keresztyénségünk középpontjában, amit Isten mutat, amire Isten küld, akkor a Lélek ereje nem jelenik meg. Nem ég a láng, hanem elhamvad.

Annak a két olajfának ott kell lenni az életünkben, hogy a Lélek olaja folyamatosan és bőségesen folyjék abba a tartályba, amely táplálja a lángot. Így tehát a törvény és a próféták, az Isten által meghatározott rend, és az Ő kijelentése, prófétai szava nélkül a Lélek áradása nem képzelhető el, nem lehetséges.

Nem erővel és nem hatalommal, hanem az én Lelkemmell! Ezt mondja a seregeknek Ura. Élünk Isten a Lélek erejére támaszkodva, a Lélek erejétől megerősítve. Ne bízunk testi erőben. Amikor a Lélek hordoz bennünket, akkor biztosan jó, értékes dolgok történnek az életünkben, akkor felragyog a világosság az életünkben. Soha ne felejtsünk el, hogy a Lélek áradását táplálja a törvény, és a prófétaság. Ahol istentől meghatározott rendben él az ember, s ahol isten irányt adó szava határozza meg az utat, ott áradhat csak a Lélek ereje.

¹Ismét föltekintettem, és egy repülő irattekercset láttam. ²Megkérdezte tőlem: Mit látsz? Én így feleltem: Egy repülő irattekercset látok, amely húsz könyök hosszú és tíz könyök széles. ³Akkor ezt mondta nekem: Ez az az átok, amely eljut az

ország egész területére. Mert ennek következtében fog megbűnhődni minden tolvaj, és ennek következtében fog megbűnhődni minden esküdöző. ⁴Kibocsátottam az átkot - így szól a Seregek URa -, és behatol az a tolvaj házába, meg annak a házába, aki az én nevemre hamisan esküszik. Ott maradnak annak a házában, és elpusztítja azt gerendáival és köveivel együtt. ⁵Azután előlépett a velem beszélő angyal, és ezt mondta: Tekints fel, és nézd, mi közeledik itt! ⁶Én azt kérdeztem: Mi ez? Ő így felelt: Egy véka közeledik itt. És így folytatta: Ebben van az egész ország bűne. ⁷Egyszer csak egy ólomfedő emelkedett föl, és egy asszony ült a vékában. ⁸Az angyal ezt mondta: Ez a gonoszság! Majd visszalökte az asszonyt a vékába, az ólomfödelet pedig rádobta a véka szájára. ⁹Majd föltekintettem, és láttam, hogy két asszony közeledik a szelek szárnyán. Olyan szárnyaik voltak, mint a gólyáknak, és fölemelték a vékát az ég és a föld közé. ¹⁰Ekkor azt kérdeztem a velem beszélő angyaltól: Hova viszik ezek a vékát? ¹¹Ő így válaszolt: Sineár földjére, ott építenek házat neki, és ha elkészült, odateszik egy emelvényre.

Az elmúlt alkalmakon elmondtam azt, hogy a babiloni fogságból hetven év után hazatérő izraelitáknak sok gondnal, nehézséggel kellett szembenézni. Ilyen probléma volt az is, hogy a babiloniak által otthagytott családok, akik legtöbbször a legszegényebb réteghez tartoztak, és a betelepülő idegenek is, birtokba vették és használták az elhagyott házakat, földterületeket. Amikor megkezdődött, hetven év után, a visszatelepülés, akkor természetes módon minden család szerette volna az ősi földjét visszakapni. Mivel már a második, harmadik generáció térhetett csak haza, ezért nagyon nehéz volt a földterületeknek, a házaknak, vagy a romoknak az azonosítása. Az azonosítás így aztán legtöbbször szóbeli bejelentés alapján történt. És akkor, ha valaki vitába szállt egy terület visszaigénylőjével, akkor a hatóság elfogadta azt is, ha valaki átok esküvel erősítette meg az állítását. Ilyen esküt találunk az újszövetségben is, pl. Péter is esküvel erősítette meg azt, hogy Jézus soha nem látta, nem ismeri. De hasonló eskü lehet az, amikor Jézus vádlói azt mondták Pilátusnak: Vére rajtunk és a gyermekeinken.

Úgy nevezik ezt az esküformát az ószövetségben, hogy átok-eskü. S a Babilonból hazatérők sokszor alkalmazták ezt az esküformát vélt, vagy valódi tulajdonuk visszaszerzésénél.

Egészen természetes volt az, hogy ez a folyamat sokféle visszaélést, igazságtalanságot eredményezett. Nagyon sokan voltak ugyanis olyanok, akik azt mondták: Ha csak ez kell, akkor elmondjuk ezt az esküt, hogy földhöz, alkalmas lakóhelyhez, jobb életlehetőségekhez jussunk.

S a próféta azt látja, hogy egy hatalmas könyvtekercs repül, amely kiterített állapotban volt, hogy olvasható legyen mindenki számára. Mérete kb. 10 m-szer 5 méter. S ez könyvtekercs nem más volt, mint a hazug módon kimondott esküvéseknek a leirata. Azt mondja a kijelentés erről a tekercsről, hogy: **„Ez az az átok, amely eljut az ország egész területére. Mert ennek következtében fog megbűnhődni minden tolvaj, és ennek következtében fog megbűnhődni minden esküdőző. ⁴Kibocsátottam az átkot - így szól a Seregek URa -, és behatol az a tolvaj házába, meg annak a házába, aki az én nevemre hamisan esküszik. Ott maradnak annak a házában, és elpusztítja azt gerendáival és köveivel együtt.”**

Arról van szó ebben a fejezetben, hogy az ügyeskedés, a hazugság, a bűn egy ideig olyannak tűnik az ember számára, ami észrevétlen maradhat, s egy idő után elveszíti a jelentőségét, elfelejtődik. Ezért, mivel ilyenek látszik, ezért az emberek gyorsan felbátorodnak arra, hogy éljenek a szabálytalan, tisztátalan eszközökkel, saját életük, lehetőségeik kiteljesítése érdekében.

Vannak olyan korszakok, amikor szinte természetessé válik ez a magatartás. Ilyen lehetett a Babilonból történő hazatérés időszaka is. Mindenki igyekezett a lehető legjobb helyzetet megteremteni magának, családjának. Azt mondták, hogy később úgysem firtatja senki azt, hogy milyen módon jutottam vagyomhoz.

Isten Igéje pedig arra figyelmeztet, hogy ez a gondolkodásmód nem jó. Azért nem jó, mert azok a hazug módon véghezvitt ügyeskedések úgy zuhannak rá az országra, az emberek életére, mint az a hatalmas papírtekercs, amin minden pontosan fel van jegyezve. A következmények, a számonkérés soha nem marad el.

Ez az ügyeskedés, ami itt jellemzi Izráel népét, lehetetlenné teszi azt, hogy kialakuljon ezen a földön, ebben az országban a béke szigete, egy paradicsomkert a földnek azon a részén. Megakadályozza azt, hogy egy olyan hely legyen az ígéret földje, ahol szeretet, békesség honol, ahol boldogan élnek az emberek. Megakadályozza ez a magatartás azt, hogy Isten szeretete, áldása áradjon ki az ország minden lakójára, mind bővizű folyam. Állandósítja a békétlenséget, a rossz lelkiismeret miatti feszült állapotot.

Isten törvényének semmibevétele, a bűn, az engedetlenség mindig megtermi a gyümölcsét. Nem marad észrevétlen, nem veszi el a hatását idővel, hanem váratlanul rátör az ember, a közösség életére és megrontja azt.

Azért éreztem fontosnak azt, hogy ezt a fejezetet elolvassuk ma, és átgondoljuk az üzenetét, mert egy olyan korban élünk, amikor szinte mindenki nagyon könnyedén bánik Isten Igéjével, törvényével. Hamar kimondják emberek azt, hogy: Hát igen, akkor az volt a rend, de mi már más világban élünk, másképpen látjuk a dolgokat. Pál apostol mondhatta még azt, amit mondott egy egy kérdéssel kapcsolatosan, hiszen ő nem tudhatta azt, amit mi tudunk, nem ismerte a modern életszemléletet. És ennek a magyarázkodásnak szinte soha nincs vége. Az ember a végtelenségig lazítja azokat a szigorú törvényeket, amik a Bibliából megszólalnak. S sokszor döbbenetesen látjuk, hogy egy egy törvény, a Bibliának egy egy kijelentése hatályon kívül lesz helyezve. Olyan jelenségek tűnnek fel az egyházi életben is, amikről talán néhány évtizeddel ezelőtt még beszélni sem mert senki. Felbátorodunk egymás szabadossága által.

Erre a magatartásra a világ is kényszerít bennünket gyakran. Hiszen olyan szabályok lépnek életbe a mi világunkban, a felvilágosultság, a személyi szabadság tiszteletben tartása, túlhangsúlyozása miatt, amik ellene vannak az Isten törvényének, a keresztyén élet gyakorlatának. S akkor, ha a bibliai rendet próbáljuk tartani, akkor maradinak, fundamentalistának, vagy valami másnak neveznek bennünket, ami nem éppen hízelgő. Esetleg még el is marasztalnak.

Ugyanakkor azt is látjuk, hogy pontosan a mi világunk, hogyan válik egyre jobban talajavesztetté, hogyan uralkodik el mindenütt a zűrzavar és az igazágtalanság. Egyre többször látjuk, hogy az ember mértéktelen szabadosságának milyen sok rossz gyümölcse van.

Amikor a környezetszennyezésről, a föld tönkretételéről beszélnek, akkor is ezt a problémát vetik fel. S arra biztatnak minket, hogy ne szennyezzük a környezetet, hogy racionálisabban éljük az életünket. Persze nem a kisember, hanem a fogyasztói társadalom féktelen és pazarló termelési módja, a fogyasztás folyamatos élénkítése az, ami leginkább felelős mindezért. Nem a kisember állíthatja meg ezt a folyamatot. Ezért sokan mondják, hogy egy teljesen más filozófiára, gondolkodásmódra lenne szükség ahhoz, hogy a világunk fennmaradhasson. Ez nem a kisember életének a problematikája. De ehhez a másféle gondolkodásmódhoz képtelenek vagyunk eljutni az önzés, az érdekek erős összefonódása miatt.

De mi azt mondjuk, hogy Isten törvényét, az Ő általa adott, meghatározott rendet kell betartani ahhoz, hogy életünk, egyéni és közösségi életünk felett, ne jelenjen meg az a hatalmas átoktekercs, amit a próféta látott.

Isten azt akarja, hogy Őneki engedelmeskedve éljük az életünket, mert így tud békességet adni, így tudja a mi életünkben adni az igazi örömet, az Ő áldásának gazdagságát.

Próbáljuk Isten előtt megvizsgálni azt, hogy hol vannak azok a rendetlen, rendezetlen ügyek egyéni életünkben, amik lehet, hogy pillanatnyilag nem okoznak semmi gondot, de nagy valószínűséggel egyszer csapdává lesznek a számunkra?

A próféta a helyzet megoldását abban látja, hogy a bűnt ki kell vetni. Ez a fejezet második felében található kép által fogalmazódik meg.

Egy vékát lát, amelynek tetejét felemelik, s azt látja, hogy egy asszony ül benne. Az angyal azt mondja: Ez a gonoszság. S két különös lény felemeli a vékát, és elrepíti Sineár földjére, azaz Babilonba, hogy Isten népétől eltávolítsa azt.

Ennek a résznek az a magyarázata, hogy Babilonban az Ég királynőjét imádták, többek között. Az Ég királynőjének vallása, tisztelete, az a magatartás, ami ennek az istennőnek a kultushelyein természetes volt, az a Biblia szerint undorító volt, de ugyanakkor nagy kísértést jelentett mindig Izráel fiainak.

A kijelentés azt mondja: Ott, a pogányoknál, ott elfér mindaz, amit ti tettetek. A pogányoknak az élete telve van tévelygéssel, tisztátalansággal.

Ők nem ismerik Isten törvényét. A tisztátalanságot, a gonoszságot hagyjátok nekik. Ti legyetek mások, legyetek mindettől szabadok. Legyetek tökéletesen, ahogyan a ti mennyei Atyátok tökéletes.

Az ószövetség minden fejezete keményen bírálja a pogányokat. Nincsen semmiféle megértés, semmiféle közösségvállalás a pogánysággal, mert a pogányság undorító és veszedelmes az istenfélő ember számára.

Ez nagyon fontos a mi számunkra is. Manapság divatos a különféle pogány vallásokat kutatni. Egyes elemeket átvenni a pogány vallásokból. Mert a kínaiak, az ősmagyarok, az indiaiak, vagy mások, mi mindet csináltak, mi mindent tudtak.

Azoknak, akik hitben élnek, tudomásul kell venni, hogy Isten Igéje tiltja azt, hogy a pogányok utjait eltanuljuk. Hitben csak a Krisztusban adott világosságra szabad támaszkodni. A többitől el kell fordulni, a többivel nem szabad közösséget vállalni.

S úgy is fogalmazhatunk, hogy a világ, az Istentől távol élő, tőle elszakadt világ a Sineár földje, a Babilon, ahol vannak olyan jelenségek, amikkel mi nem vállalunk közösséget. Ott lehet ilyen, mert az oda tartozik, de magunkat szabaddá kell tenni, meg kell tisztítani mindettől. Természetesen nem örülünk annak, hogy a világban ott van a gonoszság, mert az nekünk is rossz. Ezért valamilyen formában küzdünk is ellene. De tudjuk, hogy nem tudjuk megtisztítani a világot ettől. Nekünk viszont tisztának kell lenni mindettől.

De természetes módon előjön a kérdés: Mit kell tenni, ha az ember összegyűjtött az életében olyan tetteket, amiknek ilyen rossz következménye van? Mit kell tenni az elkövetett bűneinkkel, hogy szabaddá legyünk tőlük?

Az ószövetségben még erre nem volt igazán hatékony megoldás. A nagy engesztelő áldozatkor a főpap minden bűnt, amiért áldozatot mutatott be, ráhelyezett a pusztába kiűzendő bakra. De ez nem alkalmazható az újszövetségben.

Az újszövetség népe számára adott út az, hogy a mi bűneink átkát, következményeit Jézushoz lehet vinni. Ő az, aki megszabadít minket a mi bűneinktől. Ő felvitte a keresztfára a mi bűneinket, s ha átadjuk neki, akkor ez valóságosan igazzá válik a számunkra.

Jézus által megtörhetjük a bűn átkát. Jézus által lehet a szívünkben, az otthonainkban béke és öröm. Jézus által megindulhat az életünkben a növekedés, a kibontakozás, bármilyen mélységből is indulunk el. Ha Őnála részsültünk a megtisztulásban, a bűnbocsánatban, akkor Isten áldásainak árja éri el az életünket, és tölt be bennünket.

Ez az egyetlen megoldás. És mindenkinek szüksége van erre a megoldásra, mert senki nincsen olyan, akinek az élete felett ne jelenne meg a bűnökről, a bűnök átkáról szóló papírtekercs. Mindannyian vétkeztünk, s mindannyian szűkölködünk Isten dicsősége nélkül.

S, ha letettük a mi életünket, ha megtisztulunk Jézus által, akkor a Lélek segítségünkre lesz abban, hogy életünket Istennek engedelmes gyermekeként éljük. Nem lesz nehéz megtartani a törvényt, mert segítséget kapunk, és az Isten iránti szeretetünk megerősít minket erre.

Legyen ott a szívünkben a kijelentés, hogy a bűn, az engedetlenség, nem láthatatlan, és nem következmény nélküli. Mindig gyümölcsöt terem, szenvedést, békétlenséget. Rendezzük az életünket, és éljük isten engedelmes gyermekeként ebben a világban.

Halljuk meg az Igét, az újszövetségből: „... ha kitartóan cselekszitek a jót, és tűritek érte a szenvedést, az kedves az Isten szemében. ²¹Hiszen erre hívatatok el, mivel Krisztus is szenvedett értetek, és példát hagyott rátok, hogy az ő nyomdokait kövessétek: ²²ő nem tett bűnt, álnokság sem hagyta el a száját, ²³mikor gyalázták, nem viszonzta a gyalázást; amikor szenvedett, nem fenyegetőzött, hanem rábízta ezt arra, aki igazságosan ítél. ²⁴Bűneinket maga vitte fel testében a fára, hogy miután meghaltunk a bűnöknek, az igazságnak éljünk: az ő sebei által gyógyultatok meg. ²⁵Mert olyanok voltatok, mint a tévelygő juhok, de most megtértetek lelketek pásztorához és gondviselőjéhez.”

¹Ismét föltekintettem, és láttam, hogy négy harci kocsi jön ki két hegy közül. Ezek a hegyek érchegek voltak. ²Az első kocsiba vörös lovak voltak fogva, a második kocsiba fekete lovak, ³a harmadik kocsiba fehér lovak, a negyedik kocsiba pedig erős, tarka lovak. ⁴Megszólaltam, és ezt kérdeztem a velem beszélő angyaltól: Mire valók ezek, uram? ⁵Az angyal így felelt nekem: Ezek most indulnak a négy égtáj felé, miután ott álltak az egész föld Ura

előtt. ⁶A fekete lovak észak földjére mennek; utánuk mennek a fehérek, a tarkák pedig dél földjére mennek. ⁷Az erősek is előálltak, és indulni akartak, hogy bejárják a földet. Ezt mondta: Menjetek, járjátok be a földet! Be is járták a földet. ⁸Majd odakiáltott hozzám, és így szólt: Lásd, amelyek észak földjére mentek, megnyugtatták lelkemet észak földjén. ⁹Így szólt hozzám az ÚR igéje: ¹⁰Vedd át a fogságban maradtak adományát Heldajtól, Tóbijjától és Jedajától, akik Babilóniából jöttek. Menj el még ma Jósijjának, Cefanjá fiának a házához, ¹¹és vedd át az ezüstöt és az aranyat, csináltass koronát, és tedd Jósua főpapnak, Jócádák fiának a fejére. ¹²Ezt mondd neki: Így szól a Seregek URa: Van egy férfi, akinek Sarjadék a neve, mert helyette sarjad, és felépíti az ÚR templomát. ¹³Ő fogja felépíteni az ÚR templomát, és nagy méltóságra emelkedik, trónra lép, és uralkodik. Egy pap is lesz mellette a trónon, és békés egyetértés lesz kettőjük között. ¹⁴A korona pedig legyen ott az ÚR templomában, hogy emlékeztessen Heldajra, Tóbijjára, Jedajára és Cefanjá fiának a jóságára. ¹⁵Eljönnek a távol lakók is, és építik az ÚR templomát. Akkor megtudjátok, hogy a Seregek URa küldött engem hozzátok. Így lesz, ha engedelmesen hallgattok Isteneteknek, az ÚRnak a szavára.

A Zakariás könyvének most következő fejezete két részből áll. Az elsőben olvashatunk egy látomást a négy fogatról, amik két érchegy közül tűnnek elő és a négy égtáj irányába indulnak el, hogy küldetésüket betöltsék. A második rész pedig a fogságban maradtak adományáról szól, s annak felhasználásról.

A prófétai kijelentésekről, tanításokról azt kell elmondani mindenek előtt, hogy igen gyakran extatikus állapotban kapták a próféták a kijelentést. Ez a különleges lelkiállapot érzékelhető igen sokszor a prófétai fejezetek stílusán. Sokszor érezzük ezeket a fejezeteket zaklatottnak, a bennük megszólaló üzenetet pedig meglehetősen homályosnak, nehezen értelmezhetőnek. De akkor, ha megpróbálunk visszamenni abba a korba, amelyben a próféta élt, ha megértjük azt a helyzetet, amiben kapta a próféta a kijelentést, akkor ez segíteni fogja a megértést. Minden prófétai kijelentés ugyanis egy konkrét helyzetben, konkrét ügyek kapcsán szólalt meg. A próféták soha nem általánosságban szóltak, hanem pontosan mindig meghatározható körülmények között, Isten akaratát, kijelentését hirdették meg.

Ezeknek a prófétai részeknek azonban sokszor van egy erkölcsi, etikai, hitbeli kérdésekben eligazító üzenete, ami már minden időben megszólaló üzenetté válhat, ami független a körülményektől, amelyben felhangzott. Megszólalhat belőle későbbi nemzedékek felé a bátorítás, a vigasztalás, a megtérésre való felhívás. Akkor, ha tudjuk, hogy milyen körülmények között szólalt meg először az az Ige, akkor pontosabban tudjuk megfogalmazni az időtlenné váló, örök üzenetet is.

De természetesen az is előfordul, hogy egy prófétai beszédből az eredeti körülményektől függetlenül egészen más vonatkozású üzenet szólal meg. A János evangéliumában azt olvassuk, Lázár feltámasztásának története után, hogy a nagytanács összeült, amikor Jézusnak erről a csodájáról hallott és a főpap ezt mondta: **"Ti nem értetek semmit. ⁵⁰Azt sem veszitek fontolóra: jobb nektek, hogy egyetlen ember haljon meg a népért, semhogy az egész nép elveszen."** ⁵¹Mindezt pedig nem magától mondta, hanem mivel főpap volt abban az esztendőben, megjövendölte, hogy Jézus meg fog halni a népért; ⁵²és nem is csak a népért, hanem azért is, hogy Isten szétszóródott gyermekeit egybegyűjtse."

Jézus elvesztéséről tanakodnak, ítéletet hoznak felőle, és a főpap prófétai kijelentést fogalmaz meg, ami túlmutat azon az eseményen, amiről beszélnek. A megváltás szükségességéről fogalmaz meg, akaratlanul, prófétai üzenetet.

És még azt is el kell mondani a prófétai kijelentésekkel kapcsolatosan, hogy nem csak az jellemzi ezeket a fejezeteket, hogy konkrét helyzetben szólaltak meg ezek a beszédek, kijelentések, hogy örökké igaz etikai, hitbeli üzenetet hordoztak minden nemzedék számára, hanem sokszor Isten üdvtervével kapcsolatos kijelentések is megszólaltak általuk, a végső időkkel, a történelem lezárásával, az üdvösség megvalósulásával kapcsolatos kijelentések. Az ószövetségben is sok olyan fejezet van, amelyik a történelem folyamatát tárja fel, s annak a végső stádiumát, lezárásának előzményeit, körülményeit tárja fel.

Ha a prófétai könyveket így olvassuk, ezeknek a jellemvonásoknak, tulajdonságoknak a figyelembevételével, akkor azt értjük meg, hogy a Bibliának rendkívül fontos és izgalmas részei lesznek ezek számunkra.

Ez a most elolvasott fejezet azzal kezdődik el, hogy két hegy között négy harci kocsi tűnik fel. Érdekes módon ezek elé a kocsik elé olyan színű lovak

vannak befogva, amilyenekkel a Jelenések könyvében is találkozunk. De ez talán most nem annyira fontos a számunkra.

Az ószövetséget kutató tudósok megpróbálták kibontani ennek a látásnak a jelentését. Arra jutottak, hogy a két hegy, a két érchegy az ókori, megerősített városok kapujánál lévő bástyákhoz hasonlatos. Így, a magyarázók szerint, a próféta, látomásában, egy kapuhoz, a menny kapujához emeltetett fel. A menny megerősített kapuján át látja érkezni a négy harci kocsit. Az elsőnek a lovai vörös színűek voltak, a másodiknak lovai fekete színűek voltak, a harmadik kocsi fehér lovak voltak befogva, s a negyedik kocsit pedig igen erős tarka lovak húzták.

Először arra gondol az, aki olvassa ezt a látomást, hogy Isten ítéletének a megvalósulását jelenti ennek a négy kocsinak az indulása. Mi, mivel csütörtökönként a Jelenések könyvét olvassuk, különösen hajlamosak vagyunk arra, hogy így értelmezzük ezt a részt. Ezt azonban a 8. versben olvasható kijelentés nem támasztja alá. Hiszen ott nem ítéletről, háborúságról van szó, hanem másról. Így hangzik ez a vers: „**Az erősek is előálltak, és indulni akartak, hogy bejárják a földet. Ezt mondta: Menjetek, járjátok be a földet! Be is járták a földet.** ⁸**Majd odakiáltott hozzám, és így szólt: Lásd, amelyek észak földjére mentek, megnyugtatták lelkemet észak földjén.**”

S ennek a versnek a segítségével, s némi grammatikai kutatás által, arra a gondolatra jutottak az ószövetséggel foglalkozó tudósok, hogy ebben a látomásban arról van szó, hogy a hetven éve fogságban lévő Izráel fiaikhoz indulnak el ezek a szekerek. Isten Lelkét viszik hozzájuk. Azért viszik hozzájuk Isten Lelkét, hogy mindnyájan arra a gondolatra jussanak el, hogy haza kell térni Babilonból. Felerősíti Isten Lelke a szívükben a vágyakozást Jeruzsálem, a jeruzsálemi templom után. Felerősíti a szívükben a vágyakozást, hogy akarjanak megmaradni Isten népeként ebben a világban és ne egy kedvezőbbnek látszó utat válasszanak, ne olvadjanak be a babiloniak közé, ne asszimilálódjanak.

És a 8. versnek a kijelentése azt mondja el, hogy Izráel fiainak a szívében végbement ez a nagy változás. Amit Isten Lelkének erejével el akart érní, azt el is érte.

Tehát a fogságból való hazatérés nem a papok igehirdetése, emlékeztetése által történt meg, nem is rendíthetetlenül hazájukhoz ragaszkodó hazafiak szava, hívása által, hanem Isten Lelkének munkája

által. A szívekben indult meg a Lélek által munkált folyamat, aminek következménye lett a visszatérés a romokhoz, az elvadult, elhagyatott földre.

S itt egy olyan törvényszerűséget fedezhetünk fel, amit sokszor láthatunk a történelemben, s ami a mi életünkben is igaz. A nagy dolgok nem emberi elhatározásból, lelkesítő beszédek hatásai által indulnak meg, hanem a Lélek munkájából.

Az evangélium győzelme a világ felett nem az apostolok lelkes igehirdetése, munkája által volt lehetséges. Természetesen ez is kellett hozzá. De elsőrenden úgy vált valóra, hogy Isten Lelke kiárad erre a világra és betöltötte azokat először, akik ott voltak Jeruzsálemben, s várták az Atya ígérését. Aztán kiáradt mindazokra, akik hittek az Ő beszédüknek, bizonyágtételüknek.

A reformáció nem a reformátoroknak, Luthernek és Kálvinnak és a többieknek volt a munkája, hanem Isten Lelke kiáradt erre a világra és a szívekben olyan folyamatot indított meg, ami megváltoztatta ezt az egész világot.

És ma is, amikor ébredésre, megújulásra várunk, amikor szeretnénk azt, hogy az evangélium ereje hassa át az emberek életét, amikor változást szeretnénk fontos kérdésekben, hasonlóképpen nem emberekben, nem az egyházi szervezetben kell reménykedni, hanem abban, hogy megnyílik a menny kapuja és Isten Lelke megérkezik, kiárad a szívekre. Megváltoztatja a szíveket, a szívek gondolatait.

Az igazi változások soha nem kívülről indulnak meg, hanem mindig belülről, a szív mélyéről. A kívülről megindult változások felületesekek, és nem állandóak, nincsen bennük elegendő erő. A szívből jövő változás viszont megállíthatatlan, átütő erővel bír.

Ezért fontos üzenet az, hogy: **Nem hatalommal és nem erőszakkal, hanem az én lelkemmel! - mondja a Seregek URa.**

Sokszor halljuk azt, hogy az emberek arról beszélnek, hogy mennyire fontosak számukra a megtanult, megszokott formái az életnek. Manapság sokszor mondják az emberekre, hogy: Ő már nem tud megváltozni, mert ő így szocializálódott. Így nőtt fel gyermekkorában, ezt tanulta, látta fiatal korában. Életének elmúlt évtizedeinek a hatásai átírták a lelkét,

gondolkodását, érzésvilágát, és nem tud ettől megszabadulni. Hiába minden. Változtatni rajta szinte lehetetlen.

Ez így igaz. Azonban mégis van egy lehetőség arra, hogy az ember kiszabaduljon abból a rabságból, amiben benne él. Ez a lehetőség pedig az, hogy a szíve mélyén a Lélek ereje elszakítja a bilincseket, a köteleket és szabaddá teszi valami egészen másra, újra.

Keresztyénnek lenni, Jézus Krisztust szolgálni azt jelenti, hogy ezt a belső változást szolgálni, tudva azt, hogy a két érchegy közül, a menny kapuján át, Isten Lelke kiáradt erre a világra. Akkor is meg tudja változtatni a Lélek az embert, ha egyházasan szocializálódott, akkor is, ha a modern életszemléletnek megfelelően, az igénytelenség, a karrier és a meggazdagodás bűvöletében formálódott ki az eddigi élete. Istennek van hatalma arra, hogy a szívét, ahonnan kiindul az élet, teljesen átformálja, Lelkével betöltse.

Nekem sok ilyen tapasztalatom volt az elmúlt időszakban. Olyan emberek, akik teljesen más világban éltek, mint, amiben én, megváltoztak. Egy kicsit meg is ijedtem, látva azt, hogy olyan világból érkeztek a gyülekezetbe, amelyik számomra teljesen idegen, esetleg ismeretlen, vagy elfogadhatatlan. Azt kérdeztem: Uram! Mit fogok én ezzel az emberrel kezdeni? Látod, nem érti, amit én mondok! Mindig vitatkozik, mert nem ismeri azt a logikát, ami szerint az én gondolataim járnak. És kiderül, hogy Isten Lelke, onnan belülről, szépen, fokozatosan kivezeti. És még olyan áldások hordozója is lesz, pontosan az addigi élettapasztalata által, amikre igen nagy szükség van.

Ha a Lélek munkájának fontosságát látjuk, és megértjük azt, hogy a mi feladatunk, hogy a Lélek munkájának szolgálatában álljunk, akkor ez a meghatározza a magatartásunkat. Ez ugyanis azt fogja jelenteni, hogy az imádság legyen mindig a szolgálatunknak az alapja. Isten Lelkének az erői az imádság által mozdulnak meg.

Ha megújulást szeretnénk, hogyha valakinek a gyógyulását, megtérését szeretnénk elérni, akkor külön-külön és együtt is imádkozzunk érte. Küzdjünk imádságban, hogy a Lélek kiáradjon és mutassa meg győztes hatalmát. Az Igét, Isten élő szavát hirdessük, az evangéliumot, mert az embernek, mindenkinek Isten élő szavára van szüksége. És legyen bennünk mindig, mindenki felé szeretet, mert Isten csak a szeretetben munkálkodik. Csak a szeretetben adja az áldásait, ajándékait. Erő, erőszak

nem kell neki, nem szorul rá. Az erő alkalmazása mindig az emberi gyengeség jele. Isten szeretetben munkálkodik.

S azt látjuk ebben a fejezetben, hogy kétféle győzelme, munkája van a Léleknek. Vannak olyanok, akik hazatérnek a Lélek által. És vannak olyanok is, akik erre egyelőre nem szánják rá magukat. Babilonban úgy tűnik, hogy már kiépítették az életüket. Magas tisztséget töltenek be, gazdag emberekké váltak. Nem akarnak hazamenni. Viszont adományaikkal támogatják a hazatérőket, a templom építését.

Erre is szükség van. Jeruzsálem, a templom romokban. Sok pénz, sok áldozat kell ahhoz, hogy felépüljön. Isten gondoskodik a segítségről. A szívekben ilyen változás is történik.

Mi is tapasztaltunk hasonlatos csodákat. Amikor építettük a templomot. Lehet, hogy nem mindenki jött a munkában nem mindenki vállalta a részvételt. De sok ember szíve megindult és adományokkal segítették a munkát.

Ez is fontos. Itt nem az embereket látjuk, hanem azt, hogy Istennek van hatalma arra, hogy hatalmas csodákat tegyen, megvalósítsa azt, amit elhatározott.

Még annyit mondanék el röviden erről a fejezetről, hogy hangsúlyos benne a templom, a papi szolgálat megújulása. A hitbeli kérdések szinte mindenütt a Bibliában előnyt élveznek a mindennapi gondokkal, bajokkal, feladatokkal szemben. Arról olvashatunk a Bibliában, hogy az a gondolat, igazság, ami egységbe foglal egy népet, az magasban felette van a mindennapoknak. A hit, az Istennel való kapcsolat kategóriájában található. Ott, ahol megszűnnek a viták, ahol az ember csak leborulhat alázattal, és kitérhet a szívét az áldás, a megújító erők befogadására.

Valamilyen szinten ez történik akkor, amikor mi, magyarok, lelki, szellemi értékeinket, az elmúlt évszázadok sokféle, egész világot meggazdagító, általunk megjelenő értékeit próbáljuk felmutatni. Ez is egy próbálkozás arra, hogy a mindennapok kicsinyes vitából felemelkedjünk egy magasabb szintre, ahol a jelen feladataihoz egységre jutunk, és ahol képesek vagyunk megerősödni rá. El kell jutni oda, ahol megszűnnek a viták, ahol csak a hódolat, a csodálat, és a jó iránti lelkesedés tölti be a szíveket.

Izráel népe, az egyház számára, az Istennel való közösség, az Isten szeretetének a felfedezése, az Ő segítségének, kegyelmének a kérése az, amelyben ki tud lépni az immanensből, a megosztó és rabul ejtő területekről, és lelkében, a Lélek által egységessé tud válni. A kézzelfogható, mindennapos, földhözragadt gondolkodás csak a Bábel tornyánál kialakuló zűrzavar, vitatkozás, ellenségeskedés megújításához elegendő.

Zakariás 7: ¹Így szólt az ÚR igéje Zakariáshoz Dárius király uralkodásának negyedik évében, a kilencedik hónapnak, a Kiszlév hónapnak negyedik napján, ²amikor a bételiak elküldték Szárecert, Regem-Meleket és embereiket, hogy esedezzenek az ÚRhoz, ³és kérdezzék meg a Seregek URának házában levő papoktól és prófétáktól: Sírjunk-e az ötödik hónapban, megtartóztatva magunkat, ahogyan évek óta tesszük? ⁴Így szólt hozzám a Seregek URának igéje: ⁵Mondd ezt az ország egész népének és a papoknak: Amikor böjtöltetek és gyászoltatok az elmúlt hetven év alatt, az ötödik és a hetedik hónapban, az én kedvemért tartottatok-e böjtöt? ⁶Amikor meg ettetek és ittatok, akkor nem a magatok kedvéért ettetek és ittatok? ⁷Hiszen az volt az ÚR igéje, amelyet a régebbi próféták által hirdettetett, amikor még békében laktak Jeruzsálemben és a körülötte levő városokban, és amikor lakott volt a Délvidék és az alföld is, ⁸amit az ÚR igéje Zakariásnak is mond. ⁹Ezt mondja a Seregek URa: Igazságos ítéletet hozzatok, szeretettel és irgalmasan bánjatok egymással! ¹⁰Az özvegyet és az árvát, a jövevényt és a nyomorultat ne zsákmányoljátok ki, és ne tervezetek egymás ellen magatokban semmi rosszat! ¹¹De ők nem akartak figyelni, sőt lázadózva hátat fordítottak, és bedugták fülüket, hogy ne halljanak. ¹²Szívüket gyémántkeménnyé tették, hogy ne hallják a törvényt, sem azokat az igéket, amelyeket a Seregek URa küldött lelke által a régebbi próféták útján. Emiatt háborodott fel olyan nagyon a Seregek URa. ¹³Nem hallgattak rá, amikor ő kiáltott, ezért így szól a Seregek URa: Én sem hallgatom meg őket, ha hozzám kiáltanak. ¹⁴Szétszórtam őket olyan népek közé, amelyeket nem ismertek, az ország pedig pusztán maradt utánuk, senki sem járt arra. Így tették pusztává a gyönyörű országot.

Ez a fejezet arról szól, hogy a Babilonból hazatért Izráeliták arra az elhatározásra jutottak, hogy megpróbálják megérteni Isten akaratát az évenkénti böjtöléssel kapcsolatosan. Azért böjtöltek évtizedeken át, mert belátták azt, hogy Isten büntetése jogos volt. Jogosan törtek rájuk a babiloniak és hurcolták el őket otthonaikból Babilonba. Hiába hirdették ugyanis a próféták, hogy meg kell szüntetni a bálványimádást, fel kell számolni a társadalmi igazságtalanságokat, nem figyeltek Isten figyelmeztetésére, nem vették komolyan a kihirdetett ítéletet sem és ezért bekövetkezett a tragédia. Ezt belátták, s minden esztendőben, a fogságba vitel időpontjában, böjtölve vallották meg bűnüket, hűtlenségüket. S most, amikor megszabadultak a fogságból, amikor megszűnt az ítéletes állapot, akkor felteszik a kérdést: Szükség van-e még a böjtre, szükség van-e még az évenkénti bűnbánatra? A próféta Isten válaszát i.e. 518 december 7-én hirdeti meg a nép előtt. A válasz lényege az, hogy a böjt, a bűnbánat beismerése volt annak, hogy nem Isten akarata szerint élték az életüket, s ezért megérdemelten kapták az ítéletet. A böjt, a bűnbánat nagyon fontos, és hasznos. De a kérdés nem az, hogy most kell-e tovább böjtölni a hazatérés után, hanem, hogy változott-e valamit az a magatartás, életforma, ami miatt az ítéletet el kellett szenvedni. Isten számára nem a külsőségek a fontosak, Ő mindig a lényegre néz, az ember életét, szívét vizsgálja.

Ebben semmiféle változás nincsen és nem is lesz soha. Isten számára a szívünk, a szívünkben lévő indulatok, vágyak, és az szívünk által meghatározott tetteink, életformánk a fontos. Azt vizsgálja meg és az fölött mond ítéletet. A vallásos ember eljátszadzik a különféle szertartásokkal, hagyományokkal, ami még lehet hasznos is, de Istent ez nem érdekli különösképpen. Ő mindig a lényegre tekint.

Mivel a vallásosság igen sokszor csak színjáték, szerepjátszás, ezért Isten ítéletet is mond felette. Ő az embert arra akarja szabadabbá tenni, hogy az Ő gyermekeként, felelősen, tisztán és szentül éljen ebben a világban, hogy éljen az Ő országában, s éljen az Ő országának minden gazdagságával.

Természetesen sokkal egyszerűbb megtanulni a vallásos gyakorlatokat, külsőségeket. Még versenyezni is lehet azzal, hogy kis tartja be pontosabban az előírásokat, ki buzgóbb ebben. Isten viszont a nehezebb úton akar járni bennünket. Olyan úton, ahol újra meg újra döntéseket kell hozni, megfontoltan, bölcsen. Olyan úton akar járni, ahol látható az emberi magatartásban az, hogy mi az emberlét Istentől kapott méltósága.

Ha ezt a fejezetet végigolvassuk, akkor két fő üzenet válhat számunkra hangsúlyossá. Az első üzenetet én abból hallom megszólalni, hogy Isten azt kérdezi: **„az én kedvemért tartottatok-e böjtöt?”**.

Ez azt jelenti, hogy Izráel fiainak az életét alapvetően meghatározta az Istennel való kapcsolat. Minden időben így volt ez. Az Ő elhívásuk lényege az volt, hogy Isten kiválasztott, tulajdon népévé legyenek a népek között. Erre hívta el Isten Ábrahámot, amikor az atyákkal, a néppel Isten szövetséget kötött, vagy megerősítette a szövetséget, akkor minden esetben ez volt hangsúlyos: Kiválasztottalak, neveden hívtalak téged, enyém vagy!

Erre a kiválasztásra, az Istennel való élő, személyes kapcsolatra épül rá minden más, ami az életük rendjéhez hozzátartozik. Ebben a belső kapcsolatban ott van az Isten tisztelete, a különféle áldozatok, a szombat megtartása, az étkezési törvények. Úgy kell, hogy éljenek, hogy a szívüket mindig Isten felé fordítják, Őrá néznek, az Ő vezetését várják, Őt dicsérik és tőle várják az áldást. Úgy kell, hogy éljenek, ahogyan a zsoltáros megfogalmazza a 84. zsoltárban: **„¹¹Bizony, jobb egy nap a te udvaraidban, mint máshol ezer. Jobb az Isten háza küszöbén állni, mint a bűnösök sátraiban lakni. ¹²Mert nap és pajzs az ÚR, kegyelmet és dicsőséget ad az Isten. Nem vonja meg javait az ÚR azoktól, akik feddhetetlenül élnek. ¹³Seregek URa, boldog az az ember, aki benned bízik!”**

Ebben a személyes kapcsolatban kapják meg az éppen esedékes utasításokat arra nézve, hogy mikor mit kell tenni. A próféták meghirdetik Isten akaratát minden időben, minden helyzetben. Úgy kell élniük, hogy Isten jótetszését, kedvét keressék, aki elhívta, kiválasztotta őket magának.

S ez folytatódik tovább az újszövetségben is, csak az újszövetségben sokkal személyesebbé válik ez a kapcsolat Istennel. Kiárad Isten Szentlelke mindenkire, aki hisz Jézus Krisztusban, aki elfogadta az Ő áldozatát, és betölti annak az embernek az életét, aki elfogadta Isten kegyelmét. Kialakul az az életforma, amit Jézus olyan szemléletesen fogalmaz meg a János evangéliumában: **„⁴Maradjatok énbennem, és én tibennetek. Ahogyan a szőlővessző nem teremhet gyümölcsöt magától, ha nem marad a szőlőtőn, úgy ti sem, ha nem maradtok énbennem. ⁵Én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők: aki énbennem marad, és én**

őbenne, az terem sok gyümölcsöt, mert nélkülem semmit sem tudtok cselekedni.”

Jól érthetően tanít arra Jézus mindannyiunkat, hogy ez a személyes kapcsolat a Szentlélek által Vele és az Atyával mindennek az alapja. Ha ez működik, akkor minden működőképpé lesz, akkor lehetséges az a felelős, nagykorú életforma, amit Isten vár az övéitől.

Ez a titokzatos kapcsolat Istennel az emberi életnek a legcsodálatosabb lehetősége. Olyan öröm, olyan kiteljesedés ez az emberi életnek, amit az az ember, aki ezt nem élte át, nem ismerte meg, az el sem tud képzelni. Kiteljesedés azért, mert Istennel való közösségben az ember Istent jobban szeretné megismerni. Többet akar tudni az Ő hatalmáról, szeretetéről, akaratáról. S miközben Istent megismeri az ember, aközben önmagát is kezdi megismerni. Mert minden önismeret alapja Isten ismerete. Hozzá mérhetjük magunkat. Előtte állva, az Ő világosságában, fényében szemlélhetjük, láthatjuk saját magunkat helyesen. S a vele kialakított élő kapcsolatban kezdjük szemlélni a világot, megismerni szeretnénk azt, és arra törekszünk, hogy Isten teremtett világát megismerve, mi sokkal több tudással felvértezve éljük az életünket.

Ez a titokzatos szellemi kapcsolat, minél erősebb és tisztább, annál jobban függetleníti az embert különféle divatoktól, külső hatásoktól. Pál apostolnak volt bátorsága szembefordulnia a farizeusokkal, a zsidósággal, amelyhez tartozott, és az egész világgal, hiszen Krisztus evangéliumával indult el megváltoztatni a világot. Úgy tudjuk, hogy mártírhalált halt, úgy végezte be a földi életét. A többi mártírral együtt bátran és örömmel vállalta a szenvedést és a halált is, mert a Krisztussal való kapcsolat által szabaddá vált erre is.

A keresztyénség történetében sokszor tűnnek fel olyan emberek, akik azt mondják, amit Luther is mondott: Itt állok, másképp nem tehetek!

Az ilyen emberek, akik belső vezetésre figyelnek, és annak engedelmeskednek, van hozzá bátorságuk és erejük, nem mindig kedvesek a többség számára. Ma sokszor mondják azt, hogy bár állandóan hangsúlyozott a személyi szabadság, a személyiség tisztelete, a globálizált társadalom mégis mindet megtesz azért, hogy az emberekből termelő erők és fogyasztók legyenek. Ezért is van, hogy az egyház, a hitben élő ember zavaró tényező, mert a belső kötődése által kiszámíthatatlan a viselkedése, váratlanok lehetnek a reakciói. A vallás belefér, mert a vallás

nem zavar semmit meg. Azt lehet kezelni. Az autonóm embereket viszont nem olyan egyszerű.

Isten viszont Zakariás prófétán át azt kérdezi Izráel fiait és minket is, hogy: Kinek a kedvét keresitek, amikor böjtöltök? Minek csináljátok, mi az értelme? Az a belső kapcsolat rendeződik-e? Az Isten szeretete a szívetekbe áradt-e, és a ti szeretitek-e az Urat? Ez a lényeges kérdés, aminek a fontossága soha nem vész el.

Olyan jó lenne, ha ma mindannyian feltennénk magunknak ezt a kérdést. Működik-e a mennyei Atyámmal, Jézus Krisztussal való kapcsolatom? Árad-e a szőlőtőkéből a tápláló erő és teremnek-e a gyümölcsök, vagy pedig csak egy színjáték részese vagyok, egy száraz ág, terméketlen szőlővessző?

Az Istennel való kapcsolatból következik az, amit Zakariás próféta által Isten megkövetel a népétől. Így hangzott ez az Igevers: „**Ezt mondja a Seregek URa: Igazságos ítéletet hozzatok, szeretettel és irgalmasan bánjatok egymással! ¹⁰Az özvegyet és az árvát, a jövevényt és a nyomorultat ne zsákmányoljátok ki, és ne tervezetek egymás ellen magatokban semmi rosszat!**”

Az emberekhez, a teremtett világhoz való viszonyulást meghatározza az Istennel való kapcsolat, ill. Jézus Krisztussal való kapcsolatunk.

Itt azonban pontosítani szeretnék. **Az ószövetség először és hangsúlyosan, mindig a választott nép tagjainak az egymáshoz való viszonyulásáról beszél.** Ők ugyanis Istennel való szövetségükben összetartoznak. A pogányok felé sem viselkedhetnek akárhogy, de a szövetségben, a kiválasztottságban hatványozottan működni kell annak a rendnek, amiről itt olvashatunk.

S ugyanezt lehet elmondani az újszövetség esetében is. A hitben élő emberek egy testté lettek keresztelve. Ugyanaz a Lélek lakozik a szívükben. Általuk valósul meg a Krisztus test ebben a világban. Ezért a gyülekezetben, a testvéri közösségben hatványozottan érvényes az, amit itt olvasunk, amit Isten elvár az övéitől.

A világ felé is szeretettel, szolgálva kell forgolódni annak, aki Krisztusban van. A hitben élő nem zsákmányolhatja ki az Istentől elfordult embert sem. Istennel való közösségünk erre ad indítást mindenképpen. De a hit által testvéreink iránt, egymás iránt, fokozott felelősséggel tartozunk.

Ez a kettősség Pál apostol leveleiben felfedezhető ott, ahol arról beszél az apostol, hogy a súlyos bűnökben élőkkel, ha nem hallgatnak a figyelmeztető szóra, akkor minden kapcsolatot meg kell szakítani. De gyorsan hozzáteszi az apostol, hogy ez nem vonatkozik a világ fiaira, mert akkor nagyon sok olyan ember lenne, akivel fel kellene függeszteni a kapcsolatunkat. Ez pedig nem lehetséges.

Azért próbálom hangsúlyozni azt, hogy a zakariási Ige elsőrenden a szövetséges nép belső rendjére vonatkozik szigorúan, mert úgy látom, hogy az összetartozásnak, a közösségi életnek az Isten által meghatározott, a belső körben gyakorolt szigorú formája, arra segíti Isten népét, hogy a más mértéket alkalmazó életével példát adhat a világnak, és fénylővé válhat a világ számára.

Az Istennel való kapcsolat másféle életformára erősíti meg az embert, mint ami a világ fiainak az életében természetes.

Sokszor beszélünk arról, hogy milyen módon újulhat meg, erősödhet meg az egyház. Isten Igéje arra tanít meg bennünket, hogy a megújulás akkor lehetséges, ha a Lélek által kialakul egy olyan közösség, amelyik Isten akarata szerint meghatározottan viselkedik, viszonyul egymáshoz.

Lengyelországban, vagy Olaszországban a templomok bejáratánál ki van írva, hogy a templomba való bemenetelhez milyen ruházatra van szükség akkor, ha valaki turistaként szándékozik meglátogatni a templomot. Olyan szigorú szabályok ezek, hogy ha azt be szeretnénk tartatni az istentiszteleteinken, akkor nekünk is kellene egy nagy rakás asztalterítőt tartani a bejáratnál, és kölcsönözni azoknak, akik bejönnek az istentiszteletre. Egyháztagnaként ezek a szabályok hatványozottan érvényesek. Igazságos ítéletet alkotni, szeretettel és irgalmasan bánni egymással, nem kihasználni, kizsákmányolni egymást, hanem segíteni, s alapvetően jóindulattal lenni egymás iránt. Komolyan venni a közösségi életet, s abban teljes szívvel, odaadással részt venni... s, sorolhatnánk tovább.

De mindez az Istennel való közösség függvénye. Minél előbb a közösségünk Ővele, minél jobban benne élünk az Ő szeretetében, annál inkább tudjuk, hogy egymáshoz, a világhoz hogyan kell viszonyulni.

A kérdés tehát nem az, hogy milyen külsőség fontos, s milyen külsőség nem az, hanem, hogy van-e Istennel kapcsolatod, és ez a kapcsolat meglátszik-e először a gyülekezeti közösségben, s azután a világban való forgolódásodon.

Zakariás 8: ¹A Seregek URának szava szól. ²Ezt mondja a Seregek URa: Félttem a Siont, nagyon félttem. Nagy haragra indultam, annyira félttem őt! ³Ezt mondja az ÚR: Visszatérek a Sionra, és Jeruzsálemben fogok lakni. Akkor Jeruzsálemet igaz városnak nevezik, a Seregek URának a hegyét pedig szent hegynek. ⁴Ezt mondja a Seregek URa: Fognak még öregemberek és öregasszonyok üldögelni Jeruzsálem terein, és mindegyiknek bot lesz a kezében, mert magas kort érnek meg. ⁵A város terei megtelnek fiúkkal és leányokkal, akik vígan játszadoznak a tereken. ⁶Ezt mondja a Seregek URa: Bár lehetetlennek tűnik a megmaradt nép számára, hogy ez így lesz abban az időben, az én számomra nem lehetetlen - így szól a Seregek URa. ⁷Ezt mondja a Seregek URa: Én kiszabadítom népemet napkelet földjéről és napnyugat földjéről. ⁸Hazahozom őket, és Jeruzsálemben laknak; az én népem lesznek, én pedig Istenük leszek, valósággal és igazán. ⁹Ezt mondja a Seregek URa: Legyetek erősek, ti, akik hallottátok ezeket az ígéket a próféták szájából akkor, amikor lerakták a Seregek URa házának az alapját, hogy felépítsék a templomot. ¹⁰Mert azelőtt nem ért semmit, amit az ember keresett, sem az, amit az állatával keresett. Nem volt biztonságban az ellenség miatt sem a városból kimenő, sem az oda bejövő, mert az embereket egymás ellen indítottam. ¹¹De most már nem leszek olyan a megmaradt néphez, amilyen azelőtt voltam - így szól a Seregek URa. ¹²Mert békességben vetnek, a szőlő megadja gyümölcsét, a föld megadja termését, az ég megadja harmatát, és mindezeket a megmaradt nép tulajdonává teszem. ¹³És bár átkozottak voltatok a népek között, Júda háza és Izráel háza, én megsegítlek benneteket, és áldottak lesztek. Ne féljete, legyetek erősek! ¹⁴Mert ezt mondja a Seregek URa: Bár úgy határoztam, hogy veszedelmet hozok rátok, mert elődeitek megharagítottak engem - így szól a Seregek URa -, és azt nem bántam meg, ¹⁵most viszont úgy határoztam, hogy jót teszek Jeruzsálemmel és Júda házával. Ne féljete! ¹⁶Ezeket tegyétek: Mondjatok igazat egymásnak! Hozzatok igaz és békét szerző ítéletet kapuitokban! ¹⁷Ne tervezzetek magatokban egymás ellen semmi rosszat, és ne szeressétek a hamis esküt! Mindezt gyűlölöm én - így

szól az ÚR. ¹⁸Így szólt hozzám a Seregek URának igéje: ¹⁹Ezt mondja a Seregek URa: A negyedik, az ötödik, a hetedik és a tizedik hónapban tartott böjt vidám örvendezéssé és boldog ünneppé lesz Júda házában. Csak szeressétek az igazságot és a békességet! ²⁰Ezt mondja a Seregek URa: Eljönnek még a népek és a többi város lakói, ²¹és az egyik város lakói a másikba menve mondják: Jertek, menjünk el, könyörögjünk az ÚRhoz, folyamodjunk a Seregek URához! Én is megyek! ²²Nagy népek és erős nemzetek jönnek Jeruzsálembe, hogy a Seregek URához folyamodjanak, és az ÚRhoz könyörögjenek. ²³Ezt mondja a Seregek Ura: Azokban a napokban tízen is megragadnak a mindenféle nyelvű népek közül egy júdait ruhája szegélyénél fogva, és ezt mondják: Hadd tartsunk veletek, mert hallottuk, hogy veletek van az Isten!

Többször hallottuk már ennek a könyvnek a magyarázata során, hogy amikor Zakariás próféta szava felhangzott, akkor Izráel népe a hetven éven át tartó babiloni fogságból tért haza, a saját földjére. Az országot olyannak találta, amilyenné egy ország válhat az idegen hadseregek pusztítása és hetven esztendei elhagyatottság után. Elvadult, feldúlt kertek, romokban lévő települések látványa fogadta a hazatérőket.

A hazatérők között túlsúlyban volt az a generáció, amelyik a szüleitől még erős indítást kapott a hazatérésre. Az idősek már nem mindig tudtak visszatérni, az egészen fiatalok, a kisgyermekes családok pedig nem minden esetben szánták rá magukat a hazatérésre. A jövőt az is veszélyeztette, hogy nem voltak hangosak az otthonok a gyermekek zsivajától. Mindez eléggé lehangoló volt a hazatértek számára.

A próféta ebben a helyzetben szólal meg. Istennek vigasztaló üzenetét hirdeti az egész ország számára. Azt mondja el, hogy Isten visszatér Jeruzsálembe. Így olvassuk: „¹A Seregek URának szava szól. ²Ezt mondja a Seregek URa: Félttem a Siont, nagyon félttem. Nagy haragra indultam, annyira félttem őt! ³Ezt mondja az ÚR: Visszatérek a Sionra, és Jeruzsálemben fogok lakni. Akkor Jeruzsálemet igaz városnak nevezik, a Seregek URának a hegyét pedig szent hegynek.”

Ez a prófétai szó arra tanítja a hazatérőket, hogy azért nem kilátástalan a helyzet, azért nincsen elveszve minden, mert Isten is visszatér népéhez, és Őrá lehet építeni az újat, a jövőt. Aki Őrá épít az nem szégyenül meg.

Biztosan voltak elgondolásaik a hazatérőknek arról, hogy hol kellene elkezdni a rendezést, az újjáépítést. Elkezdték helyreállítani a kőfalakat, a házakat, művelni kezdték a kerteket, használatba vették a templomot. De Isten azt mondja, hogy: Én visszatérek hozzátok. Az én visszatérésemre, kegyelmemre, erőmre, szeretetemre építsetek!

S itt rátaláltunk egy olyan bibliai üzenetre, ami minden időben érvényes üzenet. Minket is arra tanít a próféta, hogy bármit szeretnénk felépíteni, bármilyen romlásból szeretnénk kiszabadulni, az Urat kell keresni, az Ő jövetelére, erejére, szeretetére, hűségére kell építeni mindent. Az ő szavát, Igéjét kell hallani, és követni annak, aki jól, eredményesen szeretne továbbindulni, előre haladni.

A fejlett világ, s a fejlett országok olyan alaptörvényeket fogalmaznak meg, amik irányt adnak a fejlődésnek. Ezek az alaptörvények biztosítják az emberhez méltó élet feltételeit. Megakadályozzák azt, hogy farkastörvények határozzák meg az életet. Biztosítják az élethez, a megélhetéshez való jogot, a lakhatást, az egészséghez való jogot, és sok minden mást. S ez nagyon jó, mert ez biztonságot ad, rendet teremt. Senki nem lehetetlenül el, nem válik feleslegessé, nem lesz a társadalom potyautasává, ahogyan manapság sokszor fogalmaznak némelyek.

A hitben élő ember számára azonban Isten jelenléte, szeretete, élő szava, törvénye az az alap, amire a személyes élete ráépül, ami megszabja az életének rendjét.

Ennek az Igének felénk is szól az üzenete: Isten arra hív mindannyiunkat, hogy Őrá épüljünk rá. Valósuljon meg az életünkben az, amit Jézus mondott: **aki hallja tőlem ezeket a beszédeket és cselekszi azokat, az hasonlatos a bölcs emberhez, aki kősziklára építette a házát.**

S mondjuk el mindenkinek, hogy Isten szeretete, hatalma, Igéje, törvénye az, amire építeni lehet és kell az embernek ahhoz, hogy élete megváltozzon. Jézus Krisztusban eljött Isten hozzánk, hogy Őrá építhessük fel az életünket, a vele való kapcsolatunk szabja meg életünk alaptörvényét.

Természetesen ezt nem mindenki hallja meg, s nem mindenki érti. Emberi módon tudják csak végiggondolni nagyon sokan a dolgokat. Ott is van lehetőség valamilyen előrehaladásra, de korlátozottan lehetőség csupán. Jövője, élete igazán csak annak lehet, aki életét Istenre építi rá, Istennel köt szövetséget, s annak megfelelően él. Az Úr a mi megtartónk, életünknek ereje.

Kérdez bennünket az Ige által Isten: Eljöttem hozzád, az én kegyelmemre, szeretetemre épült-e rá az életed, vagy pedig különféle emberi okoskodásokra?

Ez zakariási Ige arra tanít meg bennünket, hogy Isten kegyelme, segítsége által megszabadul az ország abból a reménytelen állapotból, amiben találta magát a Babilonból való hazatéréskor. A szabadulás úgy fogalmazódik meg a próféta igehirdetésében, hogy: **Fognak még öregemberek és öregasszonyok üldögni Jeruzsálem terein, és mindegyiknek bot lesz a kezében, mert magas kort érnek meg.** ⁵A város terei megtelnek fiúkkal és leányokkal, akik vígan játszadoznak a tereken. ⁶Ezt mondja a **Seregek URa**: Bár lehetetlennek tűnik a megmaradt nép számára, hogy ez így lesz abban az időben, az én számomra nem lehetetlen - így szól a **Seregek URa**.

A próféta életének idejében az ország állapota azért lehangoló, mert nincsenek gyermekek, és az ott lévők számára nem látszik biztosítottak az idős kor sem. Nagy a teher rajtuk, mérhetetlen feszültségek, gondok között élnek. Isten azonban bátorítja a próféta által ezt a népet, hogy kialakul majd az a világ, amire vágnak, amikor idősek és gyermekek sokasága veszi körül az aktív korosztályokat. Kiszabadul a nép abból a csapdából, amibe került, és kiteljesedik az élete.

Isten jövele mindig ezt jelenti először: Kiszabadulhatunk abból, ami megkötöz, ami fogva tart és megnyílik az út egy teljesebb, gazdagabb élet felé.

Ha példát kellene felhozni, akkor azt mondhatom, hogy valaki otthon, a családjában úgy él, mint a Babilonból hazatértek. Minden romokban, minden hullik szét. Ha nem emberi módszerrel próbál változtatni, hanem ráépül az élete Isten szeretetére és hatalmára, akkor tapasztalni fogja azt, hogy Isten kiszabadítja abból, ami van és kezd épülni, alakulni Isten hatalma által egy egészen új, egy olyan élet, ami gazdag, kiteljesedő élet.

Vagy a változások miatt valakinek az élete kerül ilyen helyzetbe. Elveszti a munkahelyét, nem tudja azt, hogy mihez kapjon, mihez kezdjen. Próbálkozik itt is ott is, de nem sikerül semmi igazán. Ha sikerül ráépülni az Úrra, akkor látni fogja az illető azt, hogy kezdi erejét veszteni a régi és elkezd kialakulni az új. Olyan megoldást ad Isten, ami valóban megoldás, ami valóban jövőt jelent. Nála van segítség!

Bármilyen példát hozhatunk, a lényeg mindig az, hogy életed építsd rá az Úrra. Engedd az Ő hatalmát, szeretetét az életedben érvényesülni. És látni fogod azt, hogy abból, amiben vagy, abból Ő kiszabadít, kiemel, és kősziklára helyez, ahol életed lesz és bővelködsz.

Ne félj, ne ijedj meg, ne kapkodj! Isten itt van Jézus Krisztusban, add neki az életed, bízd rá magadat, épüljön rá az életed és akkor megszabadulsz mindattól, ami terhel és ajándékba kapod azt, amit álmaidban hordozol, amire szükséged van. Nem egyik pillanatról a másikra történik ez, de megtörténik.

Ebben a változásban tapasztalja meg az ember azt, amit így mond el a próféta Izráel fiainak: ⁷Ezt mondja a Seregek URa: **Én kiszabadítom népemet napkelet földjéről és napnyugat földjéről. ⁸Hazahozom őket, és Jeruzsálemben laknak; az én népem lesznek, én pedig Istenük leszek, valósággal és igazán...békeességben vetnek, a szőlő megadja gyümölcsét, a föld megadja termését, az ég megadja harmatát, és mindezeket a megmaradt nép tulajdonává teszem. .. ¹³És bár átkozottak voltatok a népek között, Júda háza és Izráel háza, én megsegítlek benneteket, és áldottak lesztek. Ne féljetek, legyetek erősek!**

Áldottak lesztek! Nem csak az élet különféle területein indul be rendeződés, hanem megjelenik az Isten áldása mindezekben. Az áldás azt jelenti, hogy olyan helyzet alakul ki, amelyben a jól végzett munka sokszoros gyümölcsöt terem, s a körülmények úgy alakulnak, hogy ott is lesz eredmény, ahol nem volt várható.

Nem véletlenül mondja az Ige: Az Úr szegénnyé tesz és **gazdagít, Megaláz s fel is magasztal; Máshol pedig ezt olvassuk: Az Úrnak áldása, az **gazdagít meg**, és azzal semmi nem szerez bántást.**

A csüggedő Izráelnek és nekünk is azt hirdeti ez az Ige, hogy: épülj rá az Úr szeretetére és kegyelmére egészen. Meglátod, hogy Ő megszabadít

abból a rosszból, amiben vagy és elindulhatsz egy olyan távlatokat jelentő úton, amit Isten szeretete ad eléd. S érezni fogod, hogy az Ő áldása mindenütt csodálatos lehetőségeket tár fel előtted, kincseket ajándékoz számodra.

Biztos vagyok abban, hogy vannak itt közöttünk sokan, akik el tudják mondani, hogy ezt megtapasztalták. Jézus Krisztust elfogadták, Isten szeretetére épültek rá, életüknek egy pontján és átérték, átéltek, hogy Isten hatalma őrzi, vezeti, megáldja őket.

Látható ebben a prófétai beszédben az is, hogy Isten nem csak szabadulást ígér az övé számára, ha Őrá építik az életüket, hanem békességet is. A békesség az az állapot, amikor az ember gyönyörködni tud az életében. Nem csak azt jelenti, hogy nincs veszélyben, hogy nyugalma van, hanem azt is, hogy élvezni tudja az élet kisebb nagyobb ajándékait, gyönyörködik a gyermekeiben, unokáiban. Élvezi azt, hogy körülötte rendes, barátságos emberek vannak, akikkel kedvesen el lehet beszélgetni, akikkel együtt lehet különféle nemes ügyekben eljárni.

Minden ember arra vágyik, hogy az életében ilyen békesség legyen. Nem azt szeretnénk, hogy magas kőfalak mögötti csendben éljünk elszakadva a világtól, hanem, hogy táruljon fel előttünk ennek a világnak minden szépsége, öröme. Isten szeretetében ezt a békességet találhatjuk meg, ez erősödik a családjában, s abban a körben, ahol testvéri közösségben együtt vagyunk.

Minél jobban meghatározza a világunkat az istenfélelem, annál jobban megerősödik a békesség az egyén számára. Minél inkább a szabadság, az Istentől elforduló élet jellemzi a világunkat, annál inkább a bezárt ajtó, a kőfalak, és az őrző védő vállalkozások biztosítják, az ún. „békességet” a számunkra. Ezért is hirdetni kell az evangéliumot, hívni kell az embereket Jézushoz, hogy épüljenek rá arra a szeretetre, ami az Ő lényéből árad mindenki felé.

A próféta azonban tovább folytatja a felsorolást. Ott, ahol isten jelen van, s ahol az ember élete ráépül Isten szeretetére, erejére, Igéjére, ott megjelenik az igazi öröm is. Így olvassuk: „¹⁸**Így szólt hozzám a Seregek URának igéje: ¹⁹Ezt mondja a Seregek URa: A negyedik, az ötödik, a hetedik és a tizedik hónapban tartott böjt vidám örvendezéssé és boldog ünneppé lesz Júda házában. Csak szeressétek az igazságot és a békességet!**”

Mi emberek annyira vágyunk az öröme. Olyan jó, ha betölti a szívünket, ha megjelenik a tetteinkben és a szavainkban. Ezért mennek ki a fiatalok a sziget fesztiválra, mert vágnak az öröme. Ez az öröm azonban csak olyan, amilyen miatt minden jóérzésű ember csak elszomorodik. Néha kivonulnak a sziget fesztiválra az egyházak is, a mentőkhöz és tűzoltókhöz való csatlakozás ez, nem az egyetértésé.

Öröm, felszabadultság ott van, ahol az ember ráépült Isten megtartó szeretetére. A duhajkodásban, a drogban és az alkoholban, a kicsapongásban, ott nincs öröm.

Ha boldog ember szeretnél lenni, akkor add át az életedet Jézusnak, engedd, hogy szeretete betöltsön, s hordozzon. Egy az egyetlen lehetőség.

És végül a próféta azt mondja Izráel fiainak: ²⁰Ezt mondja a Seregek URa: Eljönnek még a népek és a többi város lakói, ²¹és az egyik város lakói a másikba menve mondják: Jertek, menjünk el, könyörögjünk az ÚRhoz, folyamodjunk a Seregek URához! Én is megyek! ²²Nagy népek és erős nemzetek jönnek Jeruzsálembe, hogy a Seregek URához folyamodjanak, és az ÚRhoz könyörögjenek. ²³Ezt mondja a Seregek Ura: Azokban a napokban tízen is megragadnak a mindenféle nyelvű népek közül egy júdait ruhája szegélyénél fogva, és ezt mondják: Hadd tartsunk veletek, mert hallottuk, hogy veletek van az Isten!

Itt van a missziói lehetőség az egyház, az Isten népe számára. Az emberek akkor jönnek a templomba, akkor veszik kezükbe az Igét, ha látják, meghallják, hogy velünk van az Isten.

Életünk alapja, fundamentuma, alkotmánya Istennek élő jelenléte, Igéje, szava kell, hogy legyen. Őrá kell ráépülni, hogy életünk legyen, békességünk és örömünk lehessen, s hogy vonzó legyen a hitünk mások számára.

Zakariás 9; ¹Fenyegető jövendölés. Az ÚR igéje szól Hadrák földje ellen, és Damaszkuszra nehezedik. Mert az ÚR szemmel tartja az embereket, Izráel minden törzsét, ²a szomszédos Hamátot is, meg Tíruszt és Szidónt, bármilyen bölcsék is. ³Várat épített magának Tírusz, és annyi ezüstöt halmozott fel, mint a por, annyi színaranyat, mint az utcán a sár. ⁴De most az Úr szegénnyé teszi,

tengerbe dönti várfalát, a várost pedig tűz pusztítja el. ⁵Ha meglátja ezt Askelón, megijed, Gáza is reszketni fog nagyon, Ekrón reménysége megghiúsul. Nem lesz király Gázában, Askelón lakatlan marad. ⁶Asdódban korcs nép lakik majd, és megtöröm a filiszteusok gőgjét. ⁷Kiveszem szájukból a vérrel együtt evett húst, és fogaik közül a förtelmes eledelt. De Istenünké lesz a maradékuk, olyan lesz, mint Júda egyik törzse, az ekróniak pedig olyanok, mint a jebúsiak. ⁸Táborba szállok majd házam védelmére, az arra járók ellen, és nem támadja meg őket többé fosztogató, mert most már rájuk tekintek. ⁹Örvendj nagyon, Sion leánya, ujjongj, Jeruzsálem leánya! Királyod érkezik hozzád, aki igaz és diadalmas, alázatos, és samáron ül, samárcsikó hátán. ¹⁰Kiirtja a harci kocsit Efraimból és a lovat Jeruzsálemből. Kivész a harci íj is, mert békét hirdet a népeknek. Uralma tengertől tengerig ér, és a folyamtól a föld végéig. ¹¹A veled kötött szövetség véérért szabadon bocsátom foglyaidat a kútból, amelyben nincs víz. ¹²Térjetek vissza a fellegvárba, reménykedő foglyok! Még ma kijelentem: Kétszeres kárpótlást adok neked! ¹³Mert kifeszítem Júdát, mint egy íjat, Efraimot nyílnak használom. Felbuzdítom fiaidat, Sion, a görögök ellen, és olyanná teszek, mint a hős kardja. ¹⁴Akkor megjelenik fölöttük az ÚR, kirepül nyila, mint a villám. Az én Uram, az ÚR megfújja a kürtöt, és dél felől támadó forgószélben vonul. ¹⁵A Seregek URa oltalmazza népét, győznek, és taposnak a parittyaköveken. Úgy zúgnak, mintha bort ittak volna, megtelnek, mint az áldozati kehely, mint az oltár sarkai. ¹⁶Megsegíti őket Istenük, az ÚR azon a napon. Pásztorolja népét, mint egy nyáját. Mint a korona drágakövei, úgy ragyognak földjén. ¹⁷Milyen nagy az ő jósága, milyen nagy az ő szépsége! Böven ad gabonát az ifjaknak, mustot a lányoknak.

Ahogy hallottuk a Zakariás könyvének most felolvasott fejezete két részre tagolódik. Az első részben olvashatunk egy fenyegető jövendölést Izráel szomszédai ellen, a második részben pedig a Messiás eljövételéről szóló próféciát olvashatjuk el, amely az újszövetségben is megtalálható, mégpedig a virágvasárnapi történetben.

De akkor, ha végigolvassuk a Zakariás könyvét, azt is láthatjuk, hogy ettől a fejezettől kezdve megváltozik a fejezetek hangvétele. Egyre jobban a jövő felé fordul a próféta. Az üzenetek Isten szabadítását hirdetik.

Ami engem foglalkoztatott akkor, amikor elcsendesedtem e felett a fejezet felett, az volt, hogy Izráel szomszédai ellen kemény fenyegetés hangzik, míg Izráel népe felé szól a biztatás, a bátorítás olyan módon, hogy megérkezik hozzá a Király, aki békességet hoz számára. Egyik próféciában a háborúságról, másik próféciában a békességről szól a

prófétai üzenet. Ez a kétféle hang, egy fejezeten belül, számomra először ellentmondásosnak tűnt.

Az ellentmondás úgy oldódott fel, hogy azt értettem meg, hogy itt kétféle életforma látható. Egyrészt a pogányok életformája, másrészt pedig Isten népének, a választott népnek az élete. Isten mindkét néphez megfelelő módon viszonyul. Egyiknél az ítéletes üzenet szólal meg, a másikon pedig a bátorítás, a vigasztalás.

A pogányok a saját törvényeik szerint élik az életüket. Nem ismerik, de ha ismerik is, nem is törődnek Isten törvényével. Ez azt jelenti, hogy a tetteik gyümölcsei hosszú távon nem jó gyümölcsök, mert ott, ahol Isten akaratát nem ismerve élnek az emberek, ott semmi jó nem várható.

Van olyan növény, amelyikről tudjuk azt, hogy nagyon szép, kívánatos termést hoz, nagyon szépek már akkor, amikor virágzanak, de a gyümölcsük élvezhetetlen, sőt gyakran erős mérget tartalmaz. Egy egy ilyen gyümölcs fogyasztása akár halálos mérgezést is okozhat.

Így van az Istentől távol élő ember is. Életében lehetnek nagyon szép, nagyon barátságos tettek, szavai, mintha igazságot hordoznának, akár Isten Igéjével szemben is. De hosszú távon azt lehet látni, hogy kárt okoznak, mérgezik az emberek, a közösségek, népek életét.

Az Istentől elfordult, tőle távol élő ember gondolkodása, életformája akkor is súlyos negatív következményekkel jár, ha azonnal ez nem látható, nem érzékelhető.

A mi korunkban ez azért fontos üzenet, mert ma az emberek egyre inkább eltávolodnak Istentől, arra törekednek, hogy kiszabaduljanak a régi beidegződésekből, s kialakítsanak egy olyan világot, amely szerintük igazságosabb, gazdagabb, tartalmasabb életet biztosít a polgárai számára. Ezt látjuk a társadalomban, a családban, az oktatásban, és az élet különféle területein. Azt mondják, hogy: Eddig ez így volt, de az nem volt helyes. Sokkal igazságosabb, ha változtatunk a gyakorlaton. Ezért látjuk, hogy az elmúlt néhány évtizedben alapvető változások történtek az életünkben, a családban, a társadalomban, s a világunkban.

Isten Igéje arra figyelmeztet bennünket, hogy az életnek, a világnak a rendjét nem mi emberek határozzuk meg. Isten meghatározta azt a rendet, ami szerint működik a világ, s az élet. S, amikor mi elkezdjük a

magunk felfogása, ízlése szerint formálni a világot, akkor ennek igen sok rossz következménye lesz. Egyre nagyobb lesz a zűrzavar, egyre több szenvedés jelenik meg az emberek életében.

S az ilyen, emberi logika, hiedelmek szerint felépülő világ felett nem csak a zűrzavar viharfelhői jelennek meg, hanem Isten is kimondja az ítéletet felette. Nem akarja és nem is engedi azt, hogy az ember a maga szándékai szerint, rosszul formálja a világot.

Amikor ma látjuk a mi világunk ellentmondásait, szenvedünk az emberi okoskodás következményei miatt, akkor megérthetjük, Isten Igéjével a kezünkben, hogy az, ami van, az természetes következménye annak, hogy Isten törvényét nem ismerjük, és nem követjük, hanem saját elgondolásaink szerint építjük fel a világunkat. Az emberi ész, tudomány istenítése, a szabadság végtelenségig történő kiteljesítésére való törekvés, zűrzavart, szenvedést teremt, és Isten ítéletét vonja magára.

Isten Igéjében ezért a pogányokról, az Istentől távol élőkről egyértelműen azt mondja Isten népe az imádságában: **Tarts meg minket, mi szabadító Istenünk, gyűjts össze minket, és szabadíts meg a pogányoktól, hogy a te szent nevedet tisztelhessük, dicsekedhessünk a te dicséretedben!**

Figyelmeztetés ez! A különféle gondolatokat, elképzeléseket hallva, gyakran engedékenyek vagyunk. Olyan megnyerő, meggyőző módon fogalmazódik meg a világban egy új felismerés. Óvatosan szükséges mérlegelni, végiggondolni mindent. Mindig Isten Igéje legyen a mérték, az hitelesítsen mindent. Attól, hogy meggyőzően hangzik, attól még nem biztos, hogy igaz is, az idő próbáját kiállja.

Isten népe felé viszont nem az ítélet hangzik, hanem az ígéret: „**Örvendj nagyon, Sion leánya, ujjongj, Jeruzsálem leánya! Királyod érkezik hozzád, aki igaz és diadalmas, alázatos, és számaron ül, számarcsikó hátán.** ¹⁰**Kiirtja a harci kocsit Efraimból és a lovat Jeruzsálemből. Kivész a harci íj is, mert békét hirdet a népeknek. Uralma tengertől tengerig ér, és a folyamtól a föld végéig.**”

Az a nép, amelyik Istenre figyelve, az Ő törvényét kutatva, s annak engedelmeskedve él, a Messiás király érkezését várhatja. Az Újszövetség ezt az ígéretet teljesen Jézusra vonatkoztatja. Őbenne és Őáltala valósul meg mindaz, amiről Zakariás prófétál.

Azt mondja Zakariás, hogy a Király, aki érkezik **igaz, diadalmas és alázatos**.

Igazsága abban nyilvánul meg, hogy olyan törvényt hirdet, s olyan rendet teremt, ami boldogítja azokat, akik az Ő uralmában élnek.

Életünkben sokféle gond, probléma, megoldandó kérdés van. Ha nem indulatainkra hallgatunk, ha nem csupán racionálisan próbáljuk megoldani a kérdéseinket, hanem Jézus előtt elcsendesedve, az Ő útmutatását kérve azt tapasztaljuk, hogy olyan utat nyit meg előttünk, amelyiken járni lehet, amelyiken el lehet jutni a megoldáshoz. Mindennek van krisztusi megoldása, s az a jó megoldás. A hitben élő ember mindig a krisztusi megoldást próbálja megtalálni. Ha valakivel vitája van, ha valamilyen nehéz kérdésben el kell igazodnia, akkor Jézustól várja az igaz ítéletet, tanácsot. Ez mindig be szokott válni.

Családban, munkahelyen, vagy bárhol megoldásra váró kérdéseink vannak, szeretnénk tudni azt, hogy hogyan kell jó döntést hozni, mi az igazság, akkor ne tanácskozzunk testtel és vérrel, hanem Krisztusnál próbáljuk megérteni azt, hogy hol van az igazság. Nála van az igazság. S az Ő igazsága biztosan nem okoz csalódást senkinek.

Másodszor azt mondja a próféta Jézusról, hogy **diadalmas**. Ezt Jézussal kapcsolatban mindenekelőtt úgy mondja el nekünk az Újszövetség, hogy a kereszten diadalmaskodott a bűn és a halál erői felett. Ez a két erő az, ami fogva tart bennünket, és ebből a fogságból semmilyen módon nem tudunk megszabadulni. Jézus, amikor életét adta értünk, akkor elszenvedte helyettünk az ítéletet, kiszabadított a bűneink rabságából. Teljesen szabaddá tett bennünket. Szabadítása akkor lesz a mienk, amikor azt elfogadjuk, hittel, hálaadással. De ez azt is jelenti, hogy kiszabadított a halál hatalmából. Élettel, örök élettel ajándékozott meg bennünket. Azt mondja nekünk, ha hisztek bennem, akkor látjátok, hogy én élek és tudjátok azt, hogy ti is élni fogtok.

A mi Királyunk Jézus, diadalmaskodott a mi hatalmas ellenségünk felett, győztesek vagyunk Ővele, ha elfogadjuk az Ő győzelmét.

De azt is tudjuk, hogy Ő a mi mindennapi küzdelmeinkben is győztes Úrként mutatja meg magát, akkor, ha Őt segítségül hívjuk. Nincsen olyan megalázó helyzet, olyan támadás, olyan gond, amiben az Ő hatalma által mi

ne lehetnénk szabadokká. Ez az üzenet a keresztyén ember számára, a mindennapokat illetően az egyik legfontosabb üzenet. „Bízzál az Úrban, rólad Ő el nem feledkezik!”

Ma nagyon sok ember van a világban, akik olyan terhekkal, olyan gondokkal küzdenek, ami erejük felett terheli őket. Nem látnak megoldást, nem látnak semmiféle kiutat. Boldog az, aki hallja az Igét: Jön Királyod, aki igaz és diadalmas! Fogadd be Őt, engedd, hogy szabadító hatalmát megmutassa az életedben. Nincsen olyan erő, aminek a szorításából Ő ne tudna téged kiszabadítani. Nincsen olyan bezártság, ahol Ő ne tudna eléd adni kivezető utat, ajtót.

De a különféle küzdelmeinkben, a feladatainkban, a vállalkozásainkban is szövetkezzünk Ővele, mert Ő diadalmas és diadalra vezet minket, ezt ígérte és meg is cselekszi. Pál apostol így kiált fel: Hála pedig az Istennek, a ki mindenkor **diadalra vezet** minket a Krisztusban, és az ő ismeretének illatját minden helyen megjelenti mi általunk.

Az ének olyan szépen, olyan érthetően mondja: Ó, bízd magad e kegyelemre, mely gazdagon árad feléd, áldását tedd a magadévá, hiszen számodra is elég!

A próféta tovább folytatja az érkező Király jellemvonásának leírását. Azt mondja el róla, hogy **alázatos és számaron ül. Alázatos és szelíd Király.**

Az elmúlt években, amikor sokszor együtt dolgoztunk itt az udvaron, akkor beszélgetéseinkben olykor arról is beszéltünk, hogy milyen jó is, hogy a mi Megváltónk nem haragvó és ítélkező, hanem alázatos és szelíd. Elhordozza azt, hogy mi olyan nehezen értjük meg az Ő akaratát. Türelmes velünk. Újra és újra szól, figyelmeztet, tanít bennünket. Olyan jó, hogy hibáink és botlásaink miatt nem haragszik meg ránk és nem fordul el tőlünk. Nem mondja azt, hogy: Kár erre az emberre az időt pocsékolni! Szeretettel, szelíden formálja az életünket, vezet minket az Ő útján.

S arra tanít minket is, hogy mi is így éljük az életünket. Alázatosan és szelíden. Tanuljátok meg tőlem ezt, mondja nekünk. És akkor, ha sikerül családban, a mindennapokban alázattal és szelídséggel forgolódni, így szólni és így cselekedni, akkor azt tapasztaljuk, hogy ebben az alázatban és szelídségben óriási erő van. A keménység, a durvaság, az erőszakosság, az önteltség olyan sok kárt okoz a szívekben, az emberi kapcsolatokban.

Ahol azonban az alázat és a szelídség jelenik meg ott még a lehetetlen is sikerül.

Vannak emberek, akik erőszakosan törtetnek, és kikényszerítik a jogukat. Egyre többen vannak ilyenek a mi elpogányosodó világunkban. Nem szimpatikus emberek az ilyenek. Igyekszünk elkerülni őket. Ezek az emberek küzdenek a jogaikért, érdekeikért, de akkor, amikor gáncsot lehet vetni nekik, akkor el is gáncsolják őket. Mindig eljön a visszafizetésnek, a törlesztésnek az ideje a világban. Az alázatost, a szelídet pedig Isten felemeli.

A mi királyunk, Jézus, ilyen és azt akarja, hogy az Ő példáját követve éljünk.

És akkor, ha sikerül így élni, akkor öröm, ujjongás van a szívünkben és nem békétlenség, nem harag és gyűlölet. És békességünk van.

Ez az Isten népének, az Istent keresőknek, szeretőknek az ajándéka. Ha nem a magunk akarata, okoskodása szerint élünk, hanem Istent keresve, akkor jön a mi Királyunk, aki igaz, diadalmas, alázatos és szelid és adja nekünk az Ő örömét, és az Ő békéjét. Az az örömet és békét, amit a világ soha nem talál meg, csak áhít örökké, csak álmodozik róla. Akkor sem lesz békessége, ha maga Mátyás király, az igazságos feltámad. Nincs békessége az istenteleneknek. Csak annak van öröme és békessége, akihez megérkezik a mennyei Király.

Legyünk ilyen emberek mi, ebben a zajos és gondokkal küszködő világban. Legyen a Te életed ilyen élet, Jézus szeretetében, uralma alatt.

Zakariás 10: ¹Kérjétek esőt az ÚRtól a tavaszi eső idején! Az ÚR alkot viharfelhőket, ő ad záporosót és mezei növényeket mindenkinek. ²De a házibálványok hazug kijelentést adnak, a varázslók megcsalnak látomásaikkal, haszontalan álmokat beszélnek el, és amivel vigasztalnak, mit sem ér. Ezért széledt el népem, mint egy nyáj, nyomorúságra jutott, mert nem volt pásztora. ³Fellángolt haragom a pásztorok ellen, megbüntetem a nyáj élén járókat. Gondja lesz a Seregek URának nyájára, Júda házára, fölékesíti őket, mint a harci paripát. ⁴Közülük való a sarokkő, közülük a sátorcövek, közülük való a harci íj, közülük kerül ki minden előjáró is. ⁵Olyanok lesznek, mint a hősök, az utca sarába tapossák az ellenséget a harcban. Harcolnak,

mert velük van az ÚR, még a lovasokat is megszegényítik. ⁶Hatalmassá teszem Júda házát, és József házát megsegítem. Hazahozom őket, irgalmas leszek hozzájuk, és olyanok lesznek, mintha nem is vetettem volna el őket. Mert én, az ÚR vagyok az Istenük, és meghallgatom őket. ⁷Olyan lesz Efraim, mint a hős, szíve vidám lesz, mint aki bort ivott. Látják ezt fiai, és örülnek, vigad szívük az ÚRban. ⁸Idehívom, összegyűjtöm őket, mert megváltottam őket, és annyian lesznek, mint régen. ⁹Bár szétszórtam őket a népek közé, ők a távolban is gondolkodnak rám, életben maradnak, és visszatérnek fiaikkal együtt. ¹⁰Hazahozom őket Egyiptomból, az Asszíriában levőket is összegyűjtöm, elviszem őket Gileád és Libánon földjére is, de még ez sem lesz nekik elég. ¹¹Aggódva kelnek át a tengeren, de az ÚR megveri a tenger hullámain, egészen kiszárad a Nílus mély vize. Letűnik Asszíria gőgös uralma, vége lesz Egyiptom hatalmának. ¹²Hatalmassá lesznek az ÚR által, és az ő nevében bízva élnek - így szól az ÚR.

33.1. Nosza istenfélő szent hívek

¹KérjeteK esőt az ÚRtól a tavaszi eső idején! Az ÚR alkot viharfelhőket, ő ad záporosőt és mezei növényeket mindenkinek. ²De a házibálványok hazug kijelentést adnak, a varázslók megcsalnak látomásaikkal, haszontalan álmokat beszélnek el, és amivel vigasztalnak, mit sem ér.

Zakariás próféta könyvének ez a fejezete tartalmilag néhány témakört érint, de láthatóan mégsem egységes része a könyvnek. Jól láthatóan inkább néhány fontos témával kapcsolatos gondolatot tartalmaz, amit a próféta feljegyzett valamikor. Az első két versben a tavaszi esővel kapcsolatos gondolatokat fogalmazza meg, majd Izráel szétszóratásával és összegyűjtésével foglalkozó gondolatokat olvashatjuk benne.

Úgy éreztem, hogy ma az első két verset kellene az igehirdetés alapigéjévé tenni. Ebben arról van szó, hogy Izráel népe számára minden esztendőben a tavaszi esőzések igen nagy jelentőségűek voltak. Ha volt elegendő eső, akkor a termés elég volt a nép számára ahhoz, hogy megfelelő mennyiségű táplálékot halmozzon fel. Ha viszont elmaradt az eső, a szárazság miatt szűkösen volt csak termés, vagy egyáltalán nem tudtak semmit betakarítani. Ilyenkor nélkülöztek. Az ószövetségben

gyakran olvashatunk olyan időszakokról, amikor súlyos éhínség volt az országban, ami igen nagy szenvedést jelentett a nép számára.

A Babilonból hazatérő Izráeliták, de valószínűleg már a korábbi időszakban élők is, éppen ezért gyakran fordultak a kánaáni népek által tisztelt bálványistenekhez az esőért, a termésért. Különféle esőt, termékenységet befolyásolni kívánó szertartásokat végeztek el, amikkel a pogányok a bálványistenekre igyekeztek hatni.

Hogy mennyire áthatották ezek a szertartások az akkor életet, mennyire közkedveltek lehettek, az jól érzékelhető abból, hogy a keresztyénség különféle ágaiban, a népszokásokban is megtalálhatók ezek a pogány, termékenységet biztosítani kívánó rítusok. Ilyen pogány szokás lehet a különféle élelmiszereknek, háznak az időnkénti megszentelése, megáldása, a tavaszi idősakkal kapcsolatos különféle népszokások.

Ezeket a szertartásokat nagyon komolyan, mágikus módon gyakorolták, hogy megköttözzék a rossz, a romboló erőket, és biztosítsák az életet, a termést, a termékenységet.

Ezeket a szokásokat támadja az próféta. Azt mondja a népnek, hogy Isten az, aki esőt ad. Tőle kell kérni a segítséget. Őbenne kell bízni. A bálványoknak semmi hatalmuk nincsen. A varázslók szavai, vigasztalásai semmit nem érnek. Aki őbennük bíz, az becsapja önmagát, mert hazug ígéretekben reménykedik.

Arra gondoltam, amikor elolvastam ezt a néhány mondatot, hogy az eső nem csak fizikai értelemben fontos az ember számára, hanem lelki értelemben is. A Bibliában ilyen értelmű kijelentéseket is találhatunk, lelki értelemben is használja a Biblia a víz, a forrás, az eső, a korai és a késői eső fogalmát. Mert, ahogyan a természet megéled a tavaszi esőzés hatására, s a föld gazdag termést kínálhat általa, ugyanígy, lelkileg, szellemileg is felfakadhatnak az élő vizek forrásai. Nyomában megpezdül az élet, az emberek szíve megtelik reménységgel, örömmel, lelkesedéssel, kibontakozik az életnek egy olyan gazdagsága, ami mindenki számára jó és örömteli.

A mi életünkben is tapasztaljuk azt, hiszen olyan gyorsan váltják egymást a különféle korszakok a mi időnkben, hogy vannak olyan időszakok, amikor mintha élő víz fakadt volna fel a számunkra. Ilyenkor az életünkben megerősödnek a jó, a pozitív gondolatok. Felpezdül minden fizikailag is,

kulturális és vallási értelemben is megújul az életünk. Megtelnek a koncerttermek, a színházak, a templomok, a baráti társaságokban élénk beszélgetések folynak különféle kérdésekről, verseket olvasnak fel egymásnak az emberek, házi muzsika szólal meg, kirándulásokra indulnak a családok, az otthonok barátságosabbakká válnak... Máskor pedig minden elszürkül, igénytelenné válik, az embereket nem érdekli szinte semmi. A különféle baráti összejövetelek duhajkodásba, értelmetlen ivászatokba torkollnak. Minden összezavarodik, reménytelenné válnak az emberek. Mintha valami mérhetetlen lelki szomjúság, szárazság, terméketlenség jellemezné a világot. Szervedést okoz ez mindenkinek.

Gyakran mondjuk azt, hogy ma egy ilyen időszakban élünk. Egyre jobban azt érezzük, hogy elfáradunk, szomjazzuk a jót, de nem találjuk sehol. Az életünk igénytelenné, tartalmatlannúá válik. A beszélgetések témája, a zenénk, a körülöttünk lévő világ berendezkedése azt mutatja, hogy valami hiányzik. A víz, az élő víz, lelkileg, szellemileg, ami megelevenít, ami örömet ad.

Az emberek különféle módszerekhez folyamodnak ilyenkor, hogy ezt az állapotot felszámolják. Elsőrenden a pénz, a gazdagság az, amiben keresik a megelevenedés lehetőségét. Aztán vannak másféle módszerek is. Megjelennek nálunk pl. az ősmagyar ruhák, ékszerek, pogány szokások, harci technikák elevenednek meg. De ki tudná felsorolni azt, hogy mi minden. Próbáljuk kikényszeríteni a tavaszi esőt. S miközben ezt tesszük, aközben szánalmassá, nevetségessé válunk, mert a varázslók megcsalnak látomásaikkal, haszontalan álmokat beszélnek, és amivel vígasztalnak, mit sem ér. Ezért széled el népem, mint a nyáj. Ezért esik szét, hullik szét minden. Nincs tavaszi eső, nincs élő, éltető víz. A források kiszáradnak.

A próféta éppen ezért azt mondja népének, hogy: **KérjeteK esőt az Úrtól, a tavaszi eső idején! Az Úr alkot viharfelhőket, Ő ad záporésőt és mezei növényeket mindenkinek.**

A megelevenedés nem indul el a különféle pogány bálványok tisztelete által. Nem változik meg semmi azzal, hogy mágikus módon megpróbáljuk kikényszeríteni az esőt. Az egyetlen megoldás az, ha az ember Istenhez tér, ha az ember Istenbe veti bizodalmát. Az Ő hatalma, az Ő szeretete, az Ő élő jelenléte az, amire szükségünk van. Ha Ő velünk van, ha az Ő szeretete kiárad ránk, ha benne bízunk, akkor a megfelelő rendben kiáradnak az éltető vizek, adatik a korai és a késői eső. Nincs értelme másutt keresni a megoldást, mert egyedül az Úr kezében vannak a felhők,

övé a vizek minden forrása. Ha szeretnénk a megelevenítő tavaszi esőt, akkor Istenhez kell térni!

Ezt természetesen nem mindenki hiszi el, ahogyan Zakariásnak a szavára sem hitték és a többi próféta szavára sem. Mindig vannak, hol többen, hol kevesebben, akik másban reménykednek. De a gyakorlat azt mutatja, hogy a különféle divatos irányzatok, amelyekben Istentől elfordulva, máshol keresik a megújulást, semmi eredményt nem hoznak. Egyre terméketlenebbé válnak ezek a próbálkozások. Kiderül mindig, hogy hol van az élet vizének forrása.

És ezt nem csak nagy általánosságban, hanem személyes életünk síkján is szabad meghallani és megérteni. Ha azt szeretnénk, hogy életünk megelevenedjen, hogy ha azt szeretnénk, hogy a családi életünk, az otthonunk megteljen étellel, életörömmel, akkor az élet vizét, a megelevenítő tavaszi esőt nem itt vagy ott kell keresni, hanem Istennél. Tőle kell elkérni. Őhöz kell térni. Az Ő hatalma, szeretete előtt kell megnyitni a szívünket.

Időnként hallhatjuk egy egy embernek a bizonyágtételét arról, hogy hogyan is történt meg az életében ez a változás. Modern világunkban az interneten, egy egy újságcikkben, vagy TV műsorban találkozunk olyan emberek vallomásával, akik elmondják azt, hogy az életükben hogyan ment végbe az Istennel való találkozás. Különböztörténeteket olvashatunk ezzel kapcsolatosan, de a lényeg az mindig, hogy az illető elmondja, hogy az óta boldog. Azóta az életében megindult egy olyan pozitív változás, amit úgy lehetne jellemezni, hogy megelevenedett, új lendületet kapott az élete, öröm van a szívében, és ez jelenik meg minden dolgában, ez tölti be a családi otthonát is.

Van, aki hallja, van, aki nem. Van, aki elfogadja és maga is keresni kezdi ezt az utat, s van, aki nem. A lényeg az, hogy a gyakorlat azt mutatja, hogy nincsen más út. Egyedül Istennél találjuk meg az életet, Őbelőle árad a szívünkbe az éltető erő.

Jézus azt mondja a samáriai asszonynak: „... aki abból a vízből iszik, amelyet én adok neki, soha többé meg nem szomjazik, mert örök életre buzó víz forrásává lesz benne.” Másutt így olvashatjuk Jézus szavát: "Ha valaki szomjazik, jöjjön hozzám, és igyék! ³⁸Aki hisz énbennem, ahogy az Írás mondta, annak belsejéből élő víz folyamai ömlenek!"

Jézusnak ezek a szavai, s az újszövetségnek a kijelentései megértetik velünk azt, hogy az éltető víz nem általánosan Istennél, hanem pontosabban Jézus Krisztusnál található meg. Az Ő életében, az Ő áldozatában fakadt fel az élet vizének a forrása minden ember számára. Őt kell megismerni és elfogadni.

A Jézus Krisztussal való személyes kapcsolatban az ember megtapasztalja azt, hogy életében valóban végbemegy a kívánt változás. És az éltető víz kiapadhatatlan forrásként fakad fel a számára. Lehet, hogy a világban különféle nehézségek vannak, s nem csak a világban, hanem az egyéni életben is, de ez a forrás akkor is él. Árad az éltető víz, a vigasztalás, az erő s a reménység a szívbe általa. És akkor, ha gyönyörködni tudunk benne, és engedjük, hogy életünkbe áradjon, akkor azt tapasztaljuk, hogy egyre hatalmasabb erővel tör fel. Mert a krisztusban feltörő élő víznek az a jellemvonása, hogy ha az ember engedni annak áradását, ha használja ezt a vizet, akkor egyre bőségesebben árad. Először csak forrás lesz, aztán patak, majd folyóvá duzzad és a végül az élet vizének folyamaivá válik.

Rajtunk múlik az, hogy ez a folyamat milyen mértékben érvényesül az életünkben. Ha hittel adjuk oda magunkat Jézusnak, ha az Ő szeretete betölt bennünket és mi gyönyörködni tudunk az Ő szeretetében, akkor egyre erőteljesebben árad az élet vize az életünkbe.

Ha csak úgy megszokásból, egykedvűen fogadjuk el ezt a vizet, akkor lassan lassan eliszaposodik a forrása, elposványosodik, mert nem kap utánpótlást. Jó néhány ilyen hívő testvérünkkel találkoztam itt a gyülekezetben is, akik panaszkodtak is emiatt. Mindenkit hibáztattak érte. Pedig nem kell senkit sem hibáztatni, mert ez a forrás a szívedben fakad fel, és ott kell naponta megtisztulni, használni ennek a forrásnak a vizét. Nem szabad elhanyagolni azt, hogy élek ennek a víznek az áldásával. Nem szabad azt mondani, hogy ma nem érek rá megtisztulni, ma nem érek rá feltöltekezni, felüdülni ebben a vízben. Önmagát csalja meg az az ember, aki kényelmi okból, vagy másért nem újítja meg ennek a forrásnak a lehetőségeit.

És az Ige nem csak azt mondja, hogy a Krisztushoz talált ember nem szomjazik meg, hogy olyanná lesz, mint a folyóvíz mellé ültetett fa, hanem azt is mondja, hogy élő víznek folyamai ömlenek a belsejéből. A szavai, a tettei olyanokká teszik, mint az oázist a pusztaságban. Sokak számára menedéket, felüdülést jelentenek.

El kellene fordulni a különféle módszerektől, amik a világunkban divatosak az élő víz forrásának felkutatásában. Istennél kell keresni azt, és Jézus Krisztusban található meg.

⁶Hatalmassá teszem Júda házát, és József házát megsegítem. Hazahozom őket, irgalmas leszek hozzájuk, és olyanok lesznek, mintha nem is vetettem volna el őket. Mert én, az ÚR vagyok az Istenük, és meghallgatom őket. ⁷Olyan lesz Efraim, mint a hős, szíve vidám lesz, mint aki bort ivott. Látják ezt fiaik, és örülnek, vigad szívük az ÚRban. ⁸Idehívom, összegyűjtöm őket, mert megváltottam őket, és annyian lesznek, mint régen. ⁹Bár szétszórtam őket a népek közé, ők a távolban is gondolkodnak rám, életben maradnak, és visszatérnek fiaikkal együtt. ¹⁰Hazahozom őket

Izráel népét történelme során Isten, engedetlensége, bálványozása miatt, sokszor megbünteti. A büntetések célja minden esetben az, hogy visszatérjenek Istenükhöz, újuljanak meg, örvendezzenek a kiválasztottságnak, gyönyörködjenek újra az Istennel való szövetségnek az áldásaiban. A büntetések között különösen súlyos büntetés a szétszórattatás. Tudjuk jól, hogy ilyen szétszórattatás következett be akkor, amikor a babiloni seregek elfoglalták az országot és rabságba vitték a lakosságot. Elhurcolják őket és szétszórattatnak egy nagy világbirodalom városaiba, falvaiba. Ez történt az ország lakosságának nagy részével, bár lehettek olyanok is, akik elmenekülnek a babiloniak elől, s Egyiptomban, vagy másutt kerestek menedéket és voltak, különösen a szegény réteg, akik ottmaradtak a védtelen és rommá lett, elhagyott országban.

De ilyen szétszórattatás történt i.u. 70-ben is, amikor a római seregek elfoglalták Jeruzsálemet, s feldúlták, elpusztították. Ekkor Izráel népe szétszórattatott a népek közé. Hatszáz éven át nem volt szabad visszatérniük arra a földre, ahonnan elűzettek, s még ma is a népek közé szórva élnek közülük sokan.

A választott népnek a története, ezek az ítéletes események, arra tanítanak meg bennünket, hogy az Istentől való eltávolodásnak, a hűtlenségnek komoly következményei vannak Isten népe életében. Ilyen

következmény ez, a szétszórás, a szétesés állapota. Elsőrenden fizikailag, de lelkileg is és szellemileg is érvényesül ez a széthullás. Isten népe ebben a helyzetben többféle veszéllyel, fenyegetettséggel találja magát szemben.

Ott, Babilonban, mindenek előtt az **elveszettség tényének az érzése lett úrrá rajtuk**. Elveszítették otthonaikat, hazájukat, Istenüket. Barátok, rokonok, elszakadtak egymástól. Egy idegen, pogány nép közé kerültek. Szétszóródtak. Idegen szokásokat, idegen gondolkodást, idegen vallásokat gyakorló embereket láttak a környezetükben, ezek közé kerültek. A többség úgy élt, ők pedig kisebbségbe kerültek. Megrendülni érezték azt az alapot, amire felépültek, ami olyan biztosnak tűnt. Isten szeretete, az Őneki való szolgálat, az Őelőtte való öröm egyszerre hiányozni kezdett mindannyiuk számára.

Megvallhatjuk, hogy mi keresztyének is sokszor átélhettük, átélhetjük ezt az állapotot. A világ időnként, hűtlenségünk miatt, Isten ítéleteként, a maga szokásaival, gondolkodásmódjával, életrendjével életünket körülveszi, befolyásolni kezdi, fogságba kerülünk, s úgy érezzük, hogy életünk egy pillanat alatt talajtalanná vált, nincsen igazi tartó erő, amire rábízhatnánk magunkat. Félelmetes átélni ezt az állapotot.

Izráel népe ebben a talajt vesztett állapotban azt érezhette, hogy **az a nagy birodalom, amelybe bekerültek, amelynek hatalmas ereje, gazdagsága körülvette őket, elkezdi őket beszívni magába**. Erősen arra kényszeríti őket, hogy felejtsek el azt, ami volt, a múltjukat, a hagyományaikat, a hitüket, s asszimilálódjanak. Váljanak ők is teljesen babilonivá.

Az egyház nagy harca is ilyen. Isten szeretetének az elvesztése, a személyes kapcsolat megromlása, a mi életünkben is ezt a folyamatot erősíti, az elvilágiasodás folyamatát. Asszimilálni, önmagában feloldani szeretne minket az a pogány világ, amelynek fogságában vagyunk. Korábban azt mondták, hogy az egyház hamarosan meg fog szűnni, mert nincsen értelme a létének. A mi templomunknak is azért nem épülhetett meg a tornya, mert ennek értelmében nem adtak rá építési engedélyt. Ma már ezt ugyan nem mondják, de mindenféle praktikus feladatot osztanak ki az egyházakra, olyanokat, amik beleillenek ennek a világnak az életébe. Legyen az egyház a világban a különféle szeretetszolgálatoknak az önzetlen szervezője, vegyen részt a kulturális életben, teremtsen lehetőséget a különféle önszerveződő közösségeknek... Betagolni,

asszimilálni igyekszik Isten népét a többségben lévő világ. Az Isten népének állandó küzdelemben kell élni, hogy megőrizze a létét, azt az életformát, ami speciálisan az övé.

S miközben az alapjait elvesztett, asszimiláló erőktől körülfogott egyház szenved ebben az állapotban, aközben **hatalmas támadások is érik**. Ilyen támadásokat olvashatunk Eszter könyvében, vagy Dániel könyvében is. Ilyen támadás ma az ateizmus, ami keleten és nyugaton egyaránt meghatározó gondolkodásmód, vagy pl. az a vallási irányzat, amelyik az emberi élet teljes szabadságát, függetlenségét hirdeti mindenféle vallással, ideológiával szemben. Ilyen támadás az egyház ellen a Biblia kijelentéseinek, a hit alapvető törvényeinek a folyamatos megkérdőjelezése. Egy modernnek, felvilágosodottnak meghirdetett gondolkodásmód propagálása. Ilyen támadás a pénz gátlástalan imádata, megváltó és megtartó hatalmának erőteljes hirdetése, s az emberi élet korlátlan lehetőségeinek a propagálása.

Nehéz ebben a széthullásban, szorításban, ezek között a támadások között élni Isten gyermekeinek. De Isten népének ez az állapota ítéletes állapot, arra mindenképpen jó, hogy megemlékezzen arról, hogy milyen jó is volt, amikor Isten szeretete, kegyelme volt az életének tartóereje. Milyen jó is az az állapot, amikor önmagunkra úgy tudunk tekinteni, hogy mi Isten tulajdonai, az Ő népe vagyunk ebben a világban. S megemlékezünk arról, hogy milyen jó is, amikor megerősödünk a Lélek által arra, hogy az evangélium erejével győzedelmeskedjünk. Milyen jó is az az állapot, amikor van elegendő erőnk arra, hogy az evangélium erejével vigyük az életet, a gyógyulást, a szabadulást, az örömet, a gazdag életet sokak számára. Ezt élték át Izráel fiai ott Babilonban. A zsoltárok könyvében olyan szépen mondják el ezt: „¹Amikor Babilon folyói mellett laktunk, sírtunk, ha a Sionra gondoltunk. ²Az ott levő fűzfákra akasztottuk hárfáinkat. ³Mert akik elhurcoltak minket, énekszót követeltek tőlünk, és akik sanyargattak, örömeinket: Énekeljetek nekünk a Sion-énekekből! ⁴Hogyan énekelhetnénk éneket az ÚRról idegen földön? ⁵Ha megfeledkezem rólad, Jeruzsálem, bénuljon meg a jobb kezem! ⁶Nyelvem ragadjon az ínyemhez, ha nem emlékezem rád, ha nem Jeruzsálemet tartom legfőbb örömömmek!”

Ez az Ige pedig így hangzik erről az állapotról itt a Zakariás próféta tolmácsolásában: **“Bár szétszórtam őket a népek közé, ők a távolban is gondolnak rám.”**

Miközben körülvesz bennünket és hatalmas erővel asszimilálni szeretne minket ez a világ, olyan jó, hogy az Úrra gondolhatunk, az Úrra, akiről tudjuk, hogy az Ő szeretete többet ér mindennél, megtartó erő és csodálatos gazdagság a számunkra. Nem nyelhet el, nem asszimilálhat bennünket a világ, amelynek fogságában vagyunk, nem tehet minket tönkre, mert nem engedjük, úgy küzdünk ellene, hogy megemlékezünk az Úrról. A szétszórattatásban, a próbák tűzében tudjuk, hogy Ő a mi Gazdánk, Istenünk, s vágyakozunk Isten után, vágyakozunk arra, hogy átéljük az Ő szabadítását.

De ez a látás, ez az emlékezés, ha meg is akadályozza az asszimilációt, ha erősíti is a reménységet a szívekben, segíti is a megmaradást, még nem adja a megoldást. Inkább csak a kitartásra, a hűségre, a reménységre segíti azokat akik szétszórattak. Mindezzel együtt az őszinte, szívből megszólaló imádságot, a könyörgést erősíti a szívekben: Urunk! Könyörülj rajtunk. Bocsásd meg nekünk hűtlenségünket és könyörülj rajtunk a te irgalmadért!

Sok helyen látjuk az Ószövetségben ennek a bűnbánatnak, könyörgésnek a megjelenését. És az egyháznak, az Újszövetség népének az életében is sokszor láthatjuk ezt. Őszinte bűnbánat, könyörgés, vágyakozás a szabadulásra az, ami megerősödik a szívekben. Az ítélet, a kiszolgáltatottságnak, az elveszettségnek az érzése alkalmas arra, hogy az ítélet alá került ember megemlékezzen az Úrról és kiáltson hozzá, s ez által valóban megújulás, szabadulás menjen végbe.

De ez az Ige azt is elmondja nekünk, hogy **nem csak az ember emlékezik az Úrra a nyomorúságában, hanem az Úr is, Ő sem feledkezik meg az övéiről.** Ez az egész fejezet ennek a tanúbizonyosága. És nem csak ez a fejezet, hanem nagyon sok fejezete a Bibliának. Isten nem feledkezik el az övéiről. Nem fordul el, és nem mondja azt, hogy nem érdekelnek többet ezek engem, hanem az övéi mindig ott vannak Őelőtte. Szemmel tartja őket. Megemlékezik róluk.

A Babiloni fogságban, amikor Izráel népe megemlékezett Jeruzsálemről, az Isten szeretetéről, akkor láthatóan tudatában volt annak, hogy Isten nem feledkezett el róluk. Megítélte őket, nagyon keményen, de nem fordult el tőlük örökre, nem hagyta el őket végképp.

Amikor olvassuk ezeket a részeket, akkor azt is érzékeljük, hogy Isten maga is, mintha gyötrődne népe miatt, mintha fájna neki is népe

szenvedése. Nem közömbös, nem részvétlen, hanem akarja övéinek a szabadulását és mindent meg is tesz érte.

A mi életünkben is ez az igazság. Nekünk is eszünkbe jut az, hogy Őnála a legjobb, az Ő szeretete, szabadítása a legkívánatosabb. De Isten is gondol ránk. Amikor Őrá gondolsz, akkor Ő is rád gondol. Lát, figyel téged!

Olyan szépen hangzik Istennek a kijelentése, olyan vigasztaló az Ő szava, Igéje: „**8Idehívom, összegyűjtöm őket, mert megváltottam őket, és annyian lesznek, mint régen. 9Bár szétszórtam őket a népek közé, ők a távolban is gondolkodnak rám, életben maradnak, és visszatérnek fiaikkal együtt. 10Hazahozom őket..**”

Jól tudjuk, hogy a fogságba jutottak körülményei úgy alakultak, hogy olyan helyzet lett, amiben Cirus perzsa király meghirdeti a hazatérés lehetőségét. És mindenütt megszólal a hívó szó: Isten utat készített a számunkra, induljunk el haza. Jertek, menjünk, építsük fel a templomot, építsük fel Jeruzsálemet, házainkat.

Megszólalt a hívás a vágyakozó nép felé és sokan, akik hallották elindult a hívásnak engedve. Mennek haza és ott van a romokon a népe apraja nagyja, hogy megépítse. Nem csak a kőművesek és az ácsok, hanem az ötvösök is szorgalmasan dolgoznak az újjáépítésen.

Csak akkor szólalhatott meg a hívó szó, amikor már valóban megadatott a lehetőség a hazatérésre.

Mi is így élhetjük át ezt. Megszólal a hívás, hogy a széthullásból, a reménytelenségből induljunk el Isten szeretetének, megtartó hatalmának megtapasztalására. Mert Jézus Krisztusban lehetőség van rá, megnyílt, adatott út mindenki számára, aki hallja a hívást, hogy mindenki elinduljon és megtalálhassa az életet, a biztonságot.

S ha elindulunk, a hívást hallva, akkor megtapasztaljuk, hogy megszűnik életünk hánykolódása, kiszolgáltatottsága. Megtörténik, átéljük, hogy Isten szava így hangzik életünk felett: Hazahozom őket, irgalmas leszek hozzájuk, és olyanokká lesznek, mintha nem is vettem volna el őket. Isten szeretete készíti az utat, eltesz minden akadályt a hazatérők előtt. Parancsol a tenger hullámainak, megfegyelmezi, megdorgálja azokat.

Mi nem tudnánk megszabadulni a szétszórattatásból, a világ erős szorításából, támadásaiból, de Istennek van hatalma arra, hogy megszabadítson és összegyűjtsön minket, kösziklára állítsa a lábainkat. A mi feladatunk az, hogy ne feledkezzünk meg az Úrról. Tudjuk mindig azt, hogy Őnála jobb nekünk, mint bárhol a világon. Ne feledkezzünk meg róla, és higgyük el azt, hogy Ő nem hagyott el, nem vetett el bennünket. Hangzik felénk az Ő hívása, indulásra bízta, mert össze akar gyűjteni és a szétszórattatásból, a széthullásból ki akar szabadítani, össze akar gyűjteni, hogy az Ő boldog népévé, megváltottaivá legyünk. Életünkben érvényesíteni akarja az Ő megtartó, üdvözítő hatalmát.

¹Tárd ki kapuidat, Libánon, hadd eméssze cédrusaidat a tűz!
²Jajgassatok, ciprusok, mert ledőltek a cédrusok, elpusztultak a hatalmas fák! Jajgassatok, Básán tölgyei, mert földre dőlt a rengeteg erdő. ³Pásztorok jajszava hangzik, mert elpusztult pompás legelőjük. Oroszlánkölykök ordítása hangzik, mert elpusztult a Jordán bozótja! ⁴Így szól az én Istenem, az ÚR: Legeltesd a levágni való juhokat, ⁵amelyeket megvásárlóik levágnak, és nem tartják azt bűnnek, eladóik pedig ezt mondják: Áldott legyen az ÚR, mert meggazdagodtam! Pásztoraik sem szánják őket. ⁶Én sem szánom többé az ország lakóit! - így szól az ÚR. Én kiszolgáltatam az embereket egymásnak és királyuknak, darabokra szaggatják az országot, és én nem mentem meg őket. ⁷Legeltettem tehát a levágni való juhokat a juhkereskedők számára. Fogtam két botot, az egyiket elneveztem jóakaratsnak, a másikat pedig egyetértésnek; így legeltettem a nyáját. ⁸De három pásztort küldtem el egy hónap alatt, mert elfogyott a türelmem irántuk; de ők is meguntak engem. ⁹Ezért azt mondtam: Nem legeltetlek benneteket! Haljon meg, aki halálra való, pusztuljon, aki pusztulásra való, a megmaradtak pedig marják egymás húsát! ¹⁰Fogtam a jóakarats nevű botomat, és eltörtem, és ezzel felbontottam a szövetséget, amelyet valamennyi néppel kötöttem. ¹¹Fel is bomlott az azon a napon, és a juhkereskedők, akik ügyeltek rám, megértették, hogy az ÚR akarata ez. ¹²Akkor ezt mondtam nekik: Ha jónak látjátok, adjátok meg béretem! De ha nem, akkor tartsátok meg! Ekkor kifizették a béretem: harminc ezüstöt. ¹³Az ÚR pedig ezt mondta nekem: Dobd oda a kincsek közé ezt a becses értéket, amire engem becsültek! Fogtam tehát a harminc ezüstöt, és odadobtam az ÚR házának a kincsei közé. ¹⁴Azután eltörtem a másik botomat is, az egyetértés nevűt, és ezzel felbontottam a testvéri viszonyt Júda és Izráel között. ¹⁵Azután ezt mondta nekem az ÚR: Most még szerezz

magadnak bolond pásztorhoz illő holmikát. ¹⁶Mert olyan pásztorot fogok támasztani az országban, aki az elveszettekkel nem törődik, az elkóboroltakat nem keresi meg, a sérülteket nem gyógyítja, a fáradtaknak nem viseli gondját, de a kövéreknek a húsát megeszi, és körmeiket letördeli. ¹⁷Jaj a mihaszna pásztornak, aki elhagyja a nyáját! Fegyver járja át a karját, meg a jobb szemét! Száradjon el a karja, vakuljon meg a jobb szemé!

A bibliamagyarázók egyetértenek abban, hogy ez a fejezet a Zakariás könyvének az egyik legnehezebben magyarázható fejezete. Nehézsége egyrészt abban áll, hogy nem lehet pontosan azonosítani azokat a szereplőket, akikről a próféta beszél. Másrészt pedig maga a szöveg sem mindenütt értelmezhető pontosan. Vannak benne olyan mondatrészek, amiket sokan későbbi betoldásnak tartanak, s így magyarázhatatlanok, amiket legjobb lenne szerintük kihagyni teljesen.

Ezeket a gondokat mi nem tudjuk megoldani. Ehhez kevés a tudományunk. De azért próbáljuk meg azt megfogalmazni és elmondani, amit hallunk ebből a fejezetből, ami üzenetként szólít meg bennünket.

Három nagyon fontos hangsúlya van ennek a fejezetnek. Az első az, hogy Isten ítéletet tart. Ítélete nyomán a nyájának a legelői kezdenek pusztulni. Az Ő népének az élettere kezd alkalmatlanná válni arra, hogy ott az Ő népe megmaradjon, éljen. A második az, hogy az Isten ítélete miatt kialakult nehéz helyzetet tovább súlyosbítja az, hogy a pásztorok nem pásztoroként kezelik a nyáját. A pásztor ugyanis, a bibliai gondolat szerint, igen nagy szeretettel volt a nyáj minden egyes tagja iránt. Név szerint ismerte a juhait és arra törekedett, hogy a juhoknak gondját viselje, védelmezze. Az volt a célja, hogy minél szebb, erősebb és nagyobb legyen a nyáj. Most viszont ebben az ítéletes helyzetben a pásztorok úgy tekintenek a nyájra, mint vágóhídra előkészített seregletre, akik csupán arra valók, hogy a pásztorai hasznot húzzanak belőle, meggazdagodjanak általa. Hűtlenül, gonoszul, hanyagul látták el a teendőiket. Végül ebben az

állapotban, amikor Isten ítélete alatt élnek, s a gonosz pásztorok kifosztják, tönkreteszik a nyáját, maga a nyáj is megvadult, nem becsüli a pásztorát, sem a másikat, hanem megkeseredett a lelkében, s így alkalmatlanná vált arra, hogy nyájként, egy természetes rendben élje az életét.

Isten ítélete abban a térségben megy végbe, ahol Izráel népe él. Nagy királyok, erős népek veszítik el a hatalmukat és helyükre mások lépnek. Gyors lépésekben megváltoznak az erőviszonyok. A Pásztorok, akik alatt elsőrenden a királyt, a papságot, s a nép különféle vezetőit kell érteni, saját hasznukat, saját karrierjüket keresik, úgy uralkodnak a népen. A nép pedig elbizonytalanodott, nem hallgat azokra, akik vezetik, irányítják, meghatározzák az életét.

Én úgy gondolom, hogy ez az állapot, ezek a gondok arra a korra voltak jellemzőek, amikor a próféta élt, illetve a későbbi időszakra. A babiloni fogságból ugyan hazatérnek, próbálják helyreállítani az országot, de igazán nem sikerül nekik ez. Izráel népe egy átmeneti korbba kerül, amely rendkívül sok szenvedést, ellentmondást hoz. Korszakváltás következik be.

A korábbi állapot az volt, hogy Isten őrző hatalmát érezte a nép. Volt ítélet is, de ez az ítélet nem volt annyira súlyos, volt lehetőség a szabadulásra. A pásztorok viszonylag jól pásztorolták a népet, a nyáját, s a nép pedig elfogadta az irányítást, a vezetést. De most minden összezavarodott. Ami volt nem működik tovább, de azt, hogy mi lesz, azt nem lehet pontosan tudni még.

A választott népnek, Izráelnek az állapota ez. Ott kezdődött, s hosszú időn át tart. Talán még ma is ebben az állapotban van Istennek ez a népe.

A változást, ami végbement, amit Isten munkált, azt mi láthatjuk örömmel és hálaadással. Azzal kezdeném el a változásnak az ismertetését, hogy Isten ebben a gonosz pásztorok által uralt világban elküldte Jézus Krisztust, aki önmagáról azt mondhatja, hogy: **„Én vagyok a jó Pásztor.”** Isten népe nem a jeruzsálemi papság, nem a király, vagy más tisztségviselők által vezetett nép, hanem a jó Pásztornak, Jézus Krisztusnak a vezetése, uralma alatt élő néppé lett.

Jézus Krisztusról, a mi Pásztorunkról elmondhatjuk azt, hogy szeret bennünket. Úgy szeret, hogy életét adta értünk. Személyes közösségben van velünk. Név szerint ismer, név szerint szólít meg bennünket. Amikor

szól hozzánk, akkor egyértelmű számunkra az, hogy velünk beszél, mert szavai soha nem általánosságok, hanem mindig konkrétumok, az életünkbe szól bele, vezet bennünket. És nem csak Ő ismer minket, hanem mi is ismerjük Őt. Amikor meghalljuk az Ő hangját, akkor öröm van a szívünkben, az Ő szava örömet ad nekünk, megnyugtat bennünket, és lelkesít, útra indít, megmozdít.

Milyen jó is az újszövetség népének, hogy nem emberekre kell felnézni a nyájnak, hanem Jézusra figyelhetünk. A zsidókhöz írt levél olyan szépen, érthetően írja le ezt, amikor ezt mondja: „4.¹⁴Mivel tehát nagy főpapunk van, aki áthatolt az egeken, Jézus, az Isten Fia, ragaszkodjunk hitvallásunkhoz. ¹⁵Mert nem olyan főpapunk van, aki ne tudna megindulni erőtlenségeinken, hanem olyan, aki hozzánk hasonlóan kísértést szenvedett mindenben, kivéve a bűnt. ¹⁶Járuljunk tehát bizalommal a kegyelem trónusához, hogy irgalmat nyerjünk, és kegyelmet találjunk, amikor segítségre van szükségünk.” Másutt pedig ezt olvashatjuk: „12.²Nézzünk fel Jézusra, a hit szerzőjére és beteljesítőjére, aki az előtte levő öröm helyett - a gyalázzal nem törődve - vállalta a keresztet, és az Isten trónjának a jobbára ült.”

Sokszor megkísért bennünket az, hogy emberekre nézzünk, emberektől várjuk a vezetést, a vigasztalást. Emberi gyarlóság ez. De a hitben el kell jutni arra az állapotra, hogy Jézus Krisztusra nézek, Ő az én Gazdám, életem vezére, Ura, Megtartója. Ha minden elhagy, ha minden összedől Ő akkor is velem van, Őbenne megbízhatom.

Függetlenné kell válni az emberi tekintélyektől, az emberi nagyság keresése nem lehet az életünkre jellemző. Mert abban a pillanatban, amikor emberekre nézek, abban a pillanatban az az állapot áll elő, amit Zakariás próféta leír Izráel népével kapcsolatosan.

Jó néhány olyan testvérünkkel találkozhattam szolgálatom során, akik valóban, mindenki által láthatóan így élték az életüket. Az volt jellemző rájuk, hogy nem zavarodtak össze egy egy nehéz helyzetben, nem botránkoztak meg, nem ítélgettek, nem kritizáltak senkit. Szépen, nyugodtan, egyenletesen, megbízhatóan élték a keresztyén életüket. Jó volt ezt látni.

Erre az állapotra kell eljutni. Életünkben igazzá kell válni annak, amit Jézus mond ebben a ma felolvasott Igében: „¹⁴Én vagyok a jó pásztor, én ismerem az enyéimet, és az enyéim ismernek engem,” Az a Pásztor,

Aki „⁴Amikor a maga juhait mind kivezeti, előttük jár, és a juhok követik, mert ismerik a hangját.”

Azt azonban el kell mondani, hogy ebben az átalakulásban, ami végbement Jézus által, megmaradt az emberi szerep. Nem úgy van, hogy a hívő élet teljesen áttolódott egy spirituális síkra és csak Jézusra figyelünk a Szentlélek által, senki másra.

Vannak emberi feladatok. Vannak olyanok, akik különböző tisztségeket kaptak, hogy abban hűségesek legyenek. Sok ilyen tisztség van. Sajnos a mi gondolkodásunkban a pásztor szó leginkább a lelkipásztort jelenti. Ezt el kell felejteni. Meg kell tanulni azt, hogy mindenki, aki Istentől kapta a feladatát, az a maga helyén pásztorságra kapott megbízatást. Pásztor a hitben élő apa és anya. Mindkettőnek meg van a maga feladata, küldetése, amit kapott a családi körben. Ezt a küldetést komolyan kell venni és hűségesek kell lenni benne. Pásztor az, aki valamilyen feladat végzésére kapott megbízást. Pásztor a hivatalnok, a munkahelyi vezető, a pedagógus, az orvos. Egyszóval mindenki, aki hitben él. Arra kapott felhatalmazást, hogy szolgáljon. Nem arra, hogy a birkákból pénzt csináljon, hogy szedje a zsírjukat, a gyapjukat, vágóhídra vigye őket. Ez a világnak a törvénye. Jól látjuk, hiszen egy olyan világban élünk, amikor emberek azt mondják, hogy nekem jár, minden, a nagy fizetés, a nagy ház, mert a birkák azért vannak, hogy tejeljenek, s menjenek a vágóhídra. Hitben ez tarthatatlan álláspont.

S a gyülekezetben is így alakul ki mindenkinek a helye. Vannak, akik erre, vannak, akik arra lettek elhívva. Van, aki kisebb, van, aki nagyobb feladatot kapott. Van, aki talán elegánsabb szolgálatot végez, és van, aki nem annyira fényes. A lényeg, hogy mindenkinek éreznie kell azt, hogy Ő nem szívességet tesz, nem jócselekedetet hajt végre, hanem a neki adott kötelességét teszi. Azért teszi azt, mert hitben élő ember, s pásztorsággal bízott meg.

S minden Pásztorsággal megbízott érzi és tudja azt, hogy a Jó Pásztornak, Jézus Krisztusnak be kell számolnia arról, hogy a maga helyén mit tett. Nem haszonbérbe van kiadva a munka, hanem a Pásztor felügyelete alatt.

És akkor, amikor valaki valamit tett, akkor az a feladata, hogy megköszönje Jézus Krisztusnak azt, hogy Ő nem alkalmi munkás, nem közmunkában tett valamit, hanem a Mester küldetésében. Meg kell köszönni azt, hogy megbízást kaphatott. A megbízás a legfőbb jutalom.

Abban a feladatban, amit kaptunk, amiben járhatunk, mutathatjuk meg a mi Pásztorunknak az iránta érzett szeretetünket, abban mutathatjuk meg a hálánkat. És a magunk részéről tehetünk valamit azért, hogy az a nyáj, amelyik Jézus Pásztorsága alatt él, valóban egy fantasztikus, összetartató, csodálatos szép nyáj legyen. Mindenkinek, aki ránéz, maradjon tátva a szája, és mondja azt, hogy ilyen szép nyájat még soha nem látott.

Ha valaki nem érzékeli a Krisztus uralma alatti pásztorságnak a nagyszerűségét, nem örül a lehetőségnek, s nem harcol azért, hogy helyet kapjon, azért csak imádkozni lehet, hogy jusson el erre a szellemi állapotra.

S végül azt mondhatjuk, hogy ott ahol az emberek Jézusra figyelve élnek és az Ő szolgálatában állnak, ott Istennek a gazdag áldása árad ki az egyén és a közösség életére.

Nagyon sokszor látom azt, hogy abban a gyülekezetben, ahol ez érvényesül, ott láthatóan növekszik a gyülekezet létszáma, a gyülekezeti életnek a minősége, ott olyan munkaágak fejlődnek ki, ami sokak számára áldás lesz. Nem csak a gyülekezeti tagok számára, hanem a világ fiai számára is. Hiszen ott a diakóniai, a különféle szeretetszolgálatok is beindulnak.

Ahol nincs meg a Jézus iránti szeretet, s a neki folyó szívből fakadó szolgálat, ott minden összeomlik, minden elszürkül, s az emberek azt kérdezzétek egymástól, hogy miért ilyen az egyház, miért ilyen az egyházi élet. Csak a sivárság, az unalom, a lelketlenség tölt be mindent. Ahogyan ez a fogságból hazatérő Izráel népénél kialakult.

Menjünk mindnyája, személyes a Pásztorhoz, adjuk oda magunkat egészen neki és mi legyünk az Ő tanítványai, küldöttei, és érezzük meg azt, hogy nincs ennél nagyobb ajándék, és nincsen ennél boldogabb élet.

¹Fenyegető jövendölés. Az ÚR igéje szól Izráelről. Így szól az ÚR, aki az eget kifeszítette, a földnek alapot vetett, aki lelket adott az emberbe. ²Íme, én részegítő pohárrá teszem Jeruzsálemet a körülötte levő népek számára. Júdára is rákerül a sor, amikor ostromolják Jeruzsálemet. ³Azon a napon majd súlyos kővé teszem Jeruzsálemet minden nép számára: aki föl akarja emelni, mind megszakad bele, még ha összefog is ellene a föld minden népe. ⁴Azon

a napon - így szól az ÚR - azzal verem meg őket, hogy a lovak mind megvadulnak, és a lovasok elvesztik a fejüket. Júda házát éberem őrzöm, de a népek lovait vaksággal verem meg. ⁵Júda törzsfői ezt mondják magukban: Jeruzsálem lakóinak ereje Istenükben, a Seregek URában van. ⁶Azon a napon olyanokká teszem Júda törzsfőit, amilyen a tüzes serpenyő a fahasábok közt, és amilyen a fáklya a kékék közt: jobbra-balra égetik a körülöttük levő népeket, de Jeruzsálem továbbra is békében marad a maga helyén. ⁷Először Júda sátrait szabadítja meg az ÚR, hogy ne dicsekedjék Dávid háza, és ne dicsekedjenek Jeruzsálem lakói Júdával szemben. ⁸Azon a napon az ÚR oltalmazza Jeruzsálem lakóit, és olyan lesz közöttük még a botladozó is azon a napon, mint Dávid. Dávid háza pedig előttük jár, mint Isten, mint az ÚR anyala. ⁹Azon a napon meg fogok semmisíteni minden népet, amely Jeruzsálemre támad. ¹⁰Dávid házára és Jeruzsálem lakóira pedig kiárasztom a könnyörület és a könnyörgés lelkét. Rátékitenek arra, akit átdöftek, és úgy gyászolják, ahogyan az egyetlen gyermeket szokták, és úgy keseregnek miatta, ahogyan az elsőszülött miatt szoktak. ¹¹Azon a napon olyan nagy gyász lesz Jeruzsálemben, amilyent Hadad-Rimmónért szoktak tartani a megiddói völgyben. ¹²Gyászolni fog az ország, külön-külön minden nemzetség: külön Dávid házának a nemzetsége, asszonyaik is külön; külön Nátán házának a nemzetsége, asszonyaik is külön; ¹³külön Lévi házának a nemzetsége, asszonyaik is külön; külön Simei nemzetsége, asszonyaik is külön. ¹⁴A többi nemzetség is mind, külön minden nemzetség, asszonyaik is külön.

Mindannyian érzékeltük azt, hogy Zakariás könyve ennél a fejezetnél ismét változik. Eddig a babiloni fogságból való hazatérésről, a hazatérés utáni állapotokról lehetett hallani a prófétai kijelentésekben. Most, a könyvnek az utolsó fejezeteiben a távoli jövődőről, a végső időről szól a próféta. Nem kevesen vannak, akik úgy látják, hogy éppen a mi korunkról van szó és az előttünk lévő időszakról.

Azt mondja el a próféta, hogy **Isten részegítő pohárrá teszi Jeruzsálemet a népek számára.** Egyre dühödtebben, egyre nagyobb indulattal fordulnak Jeruzsálem ellen, az Isten városa, Isten tulajdona ellen. S a haragvó, Jeruzsálemre támadó népeket Isten megsemmisíti.

Majd kiárasztja Lelkét, a könyörület és irgalomnak Lelkét Izráelre, aminek az lesz a következménye, hogy Izráel népe mély bűnbánatban felnéz arra, akit átszúrtak, átdöftek, és úgy gyászolnak majd, ahogyan az elsőszülöttet gyászolják.

A Bibliát magyarázók nagy része egyetért abban, hogy ebben a fejezetben a próféta azt mondja el, hogy Izráel népének szemeiről lehull a lepel, felismerik a Messiást, akit megfeszítettek, és megrendülten gyászban borulnak le előtte. Kapcsolatba hozzák ezt a fejezetet a nagy engesztelő áldozat eseményével sokan, amikor a főpap évenként az egész népet mutatott be áldozatot és mindenki bűnbánattal vett részt ezen az áldozati szertartáson. De itt, a Zakariás könyvében egy nagy, végső engesztelő áldozatról van szó, amikor Jézus lesz Izráel népe előtt felemelve.

Az utolsó időről, arról a korról szól ez a prófétai kijelentés, amikor közeledik a nagy korszakváltás, amiről így olvastunk a Jelenések könyvében az elmúlt hetekben a bibliaórán: **„¹És láttam új eget és új földet, mert az első ég és az első föld elmúlt, és a tenger sincs többé. ²És a szent várost, az új Jeruzsálemet is láttam, amint alászáll a mennyből az Istentől, felkészítve, mint egy menyasszony, aki férje számára van felékesítve. ³Hallottam, hogy egy hatalmas hang szól a trónus felől: "Íme, az Isten sátora az emberekkel van, és ő velük fog lakni, ők pedig népei lesznek, és maga az Isten lesz velük; ⁴és letöröl minden könnyet a szemükről.”** Isten Igéje azt mondja el, hogy a történelem célja ennek az új világnak a megjelenése. Az, amiben most élünk megítélt világ, amit fel fog váltani az új. És ennek a változásnak a közeledését jelzik a Jeruzsálem körüli események, Izráel népének az életében történő változások.

Ez rendkívül érdekes és sok vitát gerjesztő téma, amibe én a mai istentiszteleten nem szeretnék felettébb belebonyolódni. Egyrészt azért, mert ennek nem vagyok tökéletes ismerője és féltő, hogy a gondolatok nem helyes irányba indulnak el egy ilyen elmélkedésben. Másrészt azért, mert jobban szeretnék ebből az Igéből olyan üzenetet előhozni ma, ami segítséget jelent a mindennapjainkban. Tudom, hogy az is segítséget jelent, ha látjuk és megértjük, hogy Isten készíti számunkra a jövőt. Ez is lelkesíthet bennünket. Különösen azért, mert i.e. 520 körül /2500 évvel ezelőtt/ szólaltak meg ezek a kijelentések arról az időről, amiben élünk, ill. ami még előttünk van. De én ennek ellenére ma egyszerűbb üzenetet szeretnék továbbadni ennél, olyat, ami hasonlóképpen fontos számunkra.

Az első üzenet számomra a felolvasott rész első verséből szólalt meg. Így hangzik ez az első vers: „**¹Fenyegető jövődölés. Az ÚR igéje szól Izráelről. Így szól az ÚR, aki az eget kifeszítette, a földnek alapot vetett, aki lelket adott az emberbe.**”

Ez a néhány mondat összhangban van a Biblia sok részletével. Olyan kijelentésekkel, amelyekben arról van szó, hogy Isten kijelenti azt az igazságot valamilyen kérdéssel kapcsolatban, amit az embernek meg kell hallani és tudomásul kell venni, hogy helyesen tájékozódjon.

Az ember életének egyik fontos törekvése, hogy igyekszik megismerni a világnak, az emberi életnek a törvényszerűségeit, hogy ezáltal az ismeret által életét harmonikusabbá, gazdagabbá tegye. Mindig jönnek olyanok, akik azt mondják: Eddig az emberek úgy vélekedtek erről vagy arról a témáról, de mi, modern emberek már másképpen látjuk, már tudjuk, hogy mi az igazság. El kell vetni azt, amit korábban hittek, hirdettek és ezt, a most felfedezett igazságot kell követni. A legkülönbébb kérdésekkel kapcsolatban jönnek elő ezek a modernebben, felvilágosultabban megfogalmazott igazságok. Aztán tudjuk, hogy a következő nemzedékek újabb és újabb felismeréseket fogalmazznak meg. Változik a világ, az élet, változnak az igazságok is.

Isten Igéje azonban mást mond nekünk. Arra tanít bennünket meg, hogy a dolgok törvényszerűségeit Isten alkotta. Minden csak úgy működik, ahogy Ő azt eltervezte, elrendelte. Így az az ember, aki szeretné megismerni az igazságot, aki szeretné az életét úgy élni, hogy abban valóban harmónia és gazdagság legyen, annak nem okoskodni kell, hanem Istenhez fordulni és Őt kérni arra, hogy: Uram! Mutasd meg nekem a te utadat, hogy járhassak a te igazságodban! Hitben tud eljutni az ember az igazság ismeretére és követésére.

Tudjuk jól, hogy nekünk Isten Jézus Krisztusban jelentette ki az akaratát. Azt mondta Jézus, hogy: **Én vagyok a világ világossága, aki engem követ nem jár sötétségben, hanem övé lesz az életnek világossága.** Így tehát az a felvilágosult, bölcs ember, aki Jézusnál próbálja megtalálni az életnek minden igazságát. Jézusnál keresi a kérdéseire a megoldást, Őnála keresi a titkokra a választ, mert Ő az Igazság. Isten, a mi mennyei Édesatyánk Őbenne jelentette ki az Ő titkait számunkra.

Ettől még lehetnek nagyon jók a különféle kérdésekről írt tanulmányok, szakembereknek a kutatási eredményei adhatnak támpontot, segítséget számunkra az Istenre való figyelésünkben. De mindent oda kell vinni Jézushoz, és az Ő világosságában kell megvizsgálni. Az Ő segítségével, vezetésével kell eljutni arra, hogy mire mondunk igent és mit utasítunk el. Jézusban adatott a mi számunkra Isten titkainak, vagyis a világnak, az élet titkainak a megismerésére, megértésére lehetőség.

Így sem könnyű! Imádkozva és gondolkodva kell figyelni Isten szavára, hogy az kibomoljon, és azt megértsük.

A gyerekeknek a kátéban van egy olyan kérdése, hogy: ellentétben van e a hit és a tudomány? A válasz úgy hangzik, hogy: nem. Hiszen a hit ellentéte a hitetlenség, a tudománynak ellentéte pedig a tudatlanság. Itt viszont azt értjük meg, hogy a tudásnak, a jó tudásnak a hit igen sokszor feltétele. Aki nem hisz, annak sok kérdésben nem valószínű, hogy lehetnek helyes ismeretei.

Itt ebben a fejezetben Isten, ahogyan hallottuk egy fontos kérdéstről, Izráel titkáról, az Ő népének, Jeruzsálemnek a titkáról, szól, ad kijelentést a próféta által.

A következő üzenet abból a részből szólal, amelyik Jeruzsálemről és Izráel népéről szól. Az az igazság látható ugyanis ebben a részben, hogy Isten kezében tartja ennek a világnak az életét. Ő az Úr. Csak az történhet ebben a világban, amit Ő enged, s amit Ő akar.

Az elmúlt hetekben egy kedves történész járt itt a gyülekezetünkben, akivel néhány szót válthattunk. Azt mondta, hogy a történelem egy olyan nagyszerű tudomány, aminek segítségével sok minden érthetővé válik, hiszen logikusan összefüggő rendszernek tekinthető. Mindennek van oka, mindennek van következménye. Aki ezt megérti, látja, annak a logikai készsége működni fog, s az életét is sokkal értelmesebben tudja élni.

Ez valóban így van! De Isten Igéje arra tanít meg bennünket, hogy a történelem fölött ott van Isten hatalma. Ő irányítja, ellenőrzi, és viszi előre az eseményeket, az Ő általa meghatározott cél felé. És akkor, ha mi ebben a világban meg akarjuk találni a helyünket, a küldetésünket, ha szeretnénk értelmesen élni, akkor Istenhez kell eljutnunk, Őt kell látnunk minden felett. Neki engedelmeskedve, neki szolgálva kell élni az életünket,

mert Ő ennek a világnak az Ura és gazdája. Arra tanít minket az Ige, hogy az, aki Isten akaratát cselekszi, megmarad örökre.

Ez a látás megszabadítja az embert a félelemtől, a különféle szélsőséges indulatoktól, mert a világ eseményeinek nagy és kis mozgásaiban, eseményeiben látja, felfedezi Isten irányító hatalmát. Tudja mindig, hogy annak, aki helyesen akar élni, olyan életet szeretne, amelynek van jövője, annak szellemileg meghatározott, Istennel kapcsolatban élő, Istenre figyelő embernek kell lenni. Ahol Istennel nincs meg a kapcsolat, ott az ember eltéved, s olyan mértékűvé válik az elveszettségének a zűrzavara, hogy az szinte elviselhetetlen lesz számára.

A mi modern világunkban ezt éljük át. Minden viszonylagossá vált, hánykolódunk, mint a hajó, amelynek eltört az árboca a vihar kellős közepén, mert nem látjuk Azt, aki minden felett van, aki uralkodik a teremtett világ felett. Elfeledkeztünk Istenről, elfordultunk, eltávolodtunk Tőle.

De azt is láthatjuk, hogy Isten nem csak irányítja ezt a világot, hanem **ebben a világban vannak olyan helyek, amelyeket saját magának kisajátított.** Ezek a helyek az Ő tulajdonai. Lelki, szellemi támaszpontjai a mennyei világnak. Isten őrzi, védelmezi, a saját céljaira felhasználja őket. Ilyen Jeruzsálem, Izráel, s ilyen az egyház. Isten tulajdona, eszköze ebben a világban, az Ő akaratának megvalósításának a szolgálatában áll. Ezért Isten védi, őrzi azt.

Végül még arra a részre szeretnék rámutatni ebből a fejezetből, amit a 10. versben olvashatunk.

Izráelnek, Jeruzsálemnek az állapota a Babilonból való hazatérés után a megkeményedés, a széthullás. Nem tud ebből kikerülni. Szerved emiatt. Próbálkozik talán azzal, hogy valamilyen módon megtörje ezt az állapotot, de nem sikerül. Akkor oldódik meg a helyzete, amikor **Isten kiárasztja rájuk az Ő Lelkét.** A Lélek áradása által van szabadulás, megelevenedés.

Ez Zakariás a végső időszakban látja megvalósulni, s ez még nem következett be.

Az egyház életében is így igaz. Most éppen benne vagyunk egy olyan állapotban, ami hasonlít Izráel állapotához. Sokszor az erőtlenség kínoz bennünket. Mindenféle módszert kitalálunk, hogy megelevenedjünk, de nem

válnak be a módszereink. Akkor elevenedik meg az egyház, amikor Isten Lelke kiárad rá, amikor Isten Lelke ad számára világosságot, erőt, lendületet. Egy pillanat alatt fordul meg minden ilyenkor. Így az a helyes, ha a Lélek áradására várunk és azt kérjük. Csak a Lélek tud megújítani bennünket. És vannak jelek arra nézve, hogy Isten Lelke kezd munkálkodni a világ különféle tájaink, és itt nálunk is.

A megújulásnak, ami Isten Lelkének áradása által történik, mindig a bűnbánat az első következménye. A megtérés, a megújulás mindig a bűnbánattal kezdődik el.

Izráel megérti, hogy milyen hibát követett el, amikor Jézust megfeszítette, azt a Jézust, aki hozzá érkezett. A keresztyénség pedig a maga engedetlenségét, hűtlenségét, bűneit látja meg Jézus keresztye alatt és sír miatta, bűnbánatot tart.

Amikor az ember Jézust látja a kereszten, véresen, megkínzottan, akkor nem Jézust siratja, hanem azért sír, hogy Jézust ő feszítette keresztre. A keresztye a mi engedetlenségünk, bűneink, hűtlenségünk miatt áll a Golgotán. Amikor ez a gyász betölti a szíveket, akkor kezdődik el a megújulás, s Isten akkor szól bele a világ életébe az egyház által.

Sokféle üzenet szólalt meg ma ebből az Igéből felénk. Először az, hogy Isten előtt lehet megérteni az élet dolgait, Isten nélkül az ember nem igazán találja meg a helyes utakat. Másodsor Isten a világ felett Úr, s minden, ami a világban történik az Ő akarata, engedelme szerint megy végbe. Az ember csak szereplője annak a koreográfiának, amit Isten tervezett és irányít. Ha mi a világban jó helyen akarunk lenni, jó irányba szeretnénk haladni, akkor Isten uralmát kell keresni.

Istennek vannak támaszpontjai ebben a világba. Izráel, Jeruzsálem és az egyház.

Az egyház sokszor megerőtlenedik, alkalmatlanná válik a feladatára. Isten azonban megeleveníti Lelkével, s megtérésre, bűnbánatra jut, hogy betölthesse küldetését.

¹Azon a napon forrás fakad Dávid háza és Jeruzsálem lakói számára, hogy lemossa a vétket és a szennyet. ²Azon a napon - így szól a **Seregek Ura** - eltörlöm a bálványok neveit az országban, nem is

említik őket többé. A prófétákat és a tisztátalan lelketet is eltávolítom az országból. ³És ha valaki még prófétálni merne, a saját szülei, az apja és anyja mondják neki: Nem maradhatsz életben, mert hazugságot beszéltél az ÚR nevében! És a saját szülei, az apja és anyja szúrja le, amikor prófétál. ⁴Azon a napon szégyent vallanak a próféták látomásuk miatt, amiről prófétálnak. Nem öltöznak díszes ruhába, és nem hazudoznak. ⁵Azt mondják majd: Nem vagyok próféta, földműves vagyok, a földből élek ifjúkorom óta. ⁶Ha pedig megkérdezi valaki: Miféle sebek ezek a melleden? - azt feleli: Barátaim házában vertek meg engem. ⁷Kard! Támadj pásztromra, bizalmas emberemre! - így szól a Seregek Ura. Vágd le a pásztort, széledjen el a nyáj! Még a bojtárookra is kezet emelek! ⁸Úgy jár az egész ország - így szól az ÚR -, hogy kétharmad részét kiirtják, és elpusztul, csak egyharmada marad meg. ⁹Ezt a harmadrészt is tűzbe teszem, megtisztítom őket, ahogyan az ezüstöt tisztítják, megpróbálom őket, ahogyan az aranyat próbálják. Ő segítségül hívja nevemet, én pedig meghallgatom őt. Ezt mondom: Népem ő, és ő ezt mondja: URam, Istenem!

Az előző fejezetben arról olvastunk próféciát, hogy Isten kiárasztja népére, Izráelre, Lelkét, és a Lélek kiáradása által képessé válnak arra, hogy bűnbánattal nézzenek fel Jézusra, akit megfeszítettek. Olyan mély bűnbánatra jutnak, amiről így szól Zakariás próféta: „Rátékitenek arra, akit átdöftek, és úgy gyászolják, ahogyan az egyetlen gyermeket szokták, és úgy keseregnek miatta, ahogyan az elsőszülött miatt szoktak. ¹¹Azon a napon olyan nagy gyász lesz Jeruzsálemben, amilyent Hadad-Rimmónért szoktak tartani a megiddói völgyben. ¹²Gyászolni fog az ország, külön-külön minden nemzetség...”

Azt értettük meg, hogy ez az esemény akkor következik be, amikor majd Jézus visszatér az Ő népéhez és felismerik Őt, megértik, hogy Ő az Istentől küldött Szabadító, a Messiás.

S akkor, amikor ez az esemény bekövetkezik, akkor történik meg az, amit most olvastunk fel a 13. fejezetből: „Azon a napon forrás fakad Dávid háza és Jeruzsálem lakói számára, hogy lemossa a vétket és a szennyet. Azon a napon - így szól a Seregek Ura - eltörlöm a

bálványok neveit az országban, nem is említik őket többé. A prófétákat és a tisztátalan lelkiületet is eltávolítom az országból.”

Egy teljes, alapvető megújulás indul meg az országban, a szívekben ez után az esemény után.

Hogy ez mikor történik meg, azt nem tudjuk, mert ez Isten titka. Mi csupán azt láthatjuk, hogy lelkileg, szellemileg ennek az eseménynek az előkészületei már folynak. Mintha az események azt mutatnák, hogy Isten Lelkének a kiáradása közel van. S arra gondolunk, hogy hamarosan megvalósul az, amit Zakariás megjövendölt.

Ennek az eseménynek a leírásánál én arra gondolok, hogy a mi korunkra az a jellemző, hogy **igen zavarossá, áttekinthetlenné vált ez a világ**, és nem csak a világ, hanem benne sokszor a mi életünk részletei is. Sokszor beszélünk az értékek válságáról, a családi élet válságáról, s egyéb más kínzó kérdésekről. Nagyon vágyunk arra, hogy végre minden szépen, rendben folyjon, nyugalom, békesség legyen végre már mindenütt. S miközben erre vágyunk, csak azt látjuk, hogy egyre jobban szétesik minden.

Ebben a zűrzavarban időnként látunk embereket kiállni a nyilvánosság elé, akik biztos elképzeléseket hirdetnek, mert felfedezték azt, hogy hogyan lehetne megszüntetni azt az állapotot, amiben élünk, hogy lehetne eljutni a békességre, a teljesebb életre. Elkötelezetten, prófétai erővel hirdetik a megváltó gondolatokat, teóriákat. Sokszor elbizonytalanodunk, nem tudjuk, hogy kinek higgyünk, ki mögé sorakozzunk fel. Olyan meggyőzően, olyan nagy erővel hangzik fel egyik vagy másik jó szándékú gondolat, tanács! De általában csak a zűrzavart fokozza, a békétlenséget erősíti. Ebben a bizonytalanságban a hívő ember Isten Igéjével a kezében tájékozódik. A hívő ember számára Isten Igéje számára a legfőbb tekintély. Teljesen mindegy az, hogy különféle tudósok, gazdasági és egyéb szakemberek mit is mondanak. Fontos meghallgatni, megfontolni, de Isten Igéjének mértéke alá kell mindent helyezni.

Isten Igéje pedig arra tanít meg bennünket, hogy nem abból fakad a sokféle kín, hogy nincsenek nagyszerű elképzelések, jó gondolatok, hanem sokkal inkább az, hogy **az ember szíve nem tiszta**. Minden gond, minden probléma abból fakad, hogy az ember szíve gonosz és ezért a teremtett világ alá van vetve a hiábavalóságnak, ahogyan Pál apostol fogalmazza a római levélben. Bármit is teszünk, mindig szembetaláljuk magunkat az

elveszettségünkkel, azzal, hogy az Édent elvesztettük, kiűztünk az Édenből, nem tudunk oda visszatérni, bármennyire szeretnénk is, és fülünkbe a pokol muzsikál. Egyik elmélet sem alkalmas arra, hogy ezt az állapotot megszüntesse. Viszonylagosan bekövetkezhet valamilyen javulás, de az alapprobléma mindig megmarad.

Ez az Ige megérteti velünk azt, hogy milyen módon történhet változás az életünkben. S azt is megérteti velünk, hogy ha az emberek, a világ életében szeretnénk valamilyen módon alapvető változás szolgái lenni, akkor mit kell tenni, milyen módon kell ezért küzdeni.

Az előző fejezet azt mondja el, hogy **a változás akkor indul el, ha Isten kiárasztja a Lelkét és felnéznek arra, akit átdöftek.** Meglátják a Lélek világosságot adó hatalma által Jézust, a megfeszítettet, és bűnbánattal borulnak le Őelőtte.

Annak az embernek az életében, aki nem tudott eljutni Jézushoz, nem tudta azt a Jézust meglátni, aki életét adta érte, és nem tud leborulni bűnbánattal Őelőtte, az elveszett ember. Akkor is elveszett, ha nagyon jól berendezett és biztos az élete. Akkor is elveszett, ha olyan országban él, ahol születése jogán minden állampolgárnak jár a havi 3000 dolláros tiszteletdíj, ingyenes orvosi ellátással, lakással, és nem kötelezik semmiféle munkavégzésre. Mert tudjuk, hogy van ilyen országa a világnak. Az emberi élet gondjai és problémái nem oldódnak meg csupán attól, hogy milyen anyagi körülmények között él, milyen társadalmi berendezkedésű országban született. Ezek természetesen nem lényegtelenek, de alapjában nem oldják meg az ember életének problémáit. És aki csak ezekben látja a megoldást, az nagyon el van tévedve. Sajnos sok olyan ember van, akik ezt nem tudják. Ezért kell elmondani, hogy az emberi élet megoldása a megfeszített Krisztus szabadító hatalma által adatik kivétel nélkül mindenkinek. És aki Jézus Krisztust nem látja, nem fogadta a szívébe az elveszett ember.

Ha olyan egyszerű lenne a megoldása az életünknek, hogy csupán bizonyos elméleteket el kéne fogadni és azokat meg kellene valósítani, akkor az emberiség régen megcsinálta volna ezt. Ha ennyire egyszerű lenne a megoldás, akkor a Bibliában nem lenne ott az az Ige, hogy **„Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta érte, hogy aki hisz őbenne el ne vesszen.”** Ha olyan egyszerű lenne a megoldás, akkor Jézusnak, Isten Fiának nem kellett volna vállalni az emberlétet, a korbácsütéseket, a töviskoronát, a kereszt kínjait. De Isten adta az Ő egyszülöttjét, Jézus

meghalt értünk, hogy életünk lehessen, hogy szabadok lehessünk. Ne reménykedjünk olcsó megoldásokban, hanem fogadjuk el a valódi megoldást, az egyetlen. És hirdessük mindenkinek azt, hogy: **Nincsen senkiben, másban üdvösség, szabadulás, megtartatás, csak egyedül Jézus Krisztusban. Akié a Fiú azé az élet, és akiben nincs meg az Isten Fia az élet sincs meg abban.**

Amikor a gyermekeinkre tekintünk, akkor ne gondoljunk arra, hogy akkor lesz az életük teljes élet, ha tíz nyelven beszélnek, és sikeres üzletemberekként élhetik az életüket. Ez nem igaz. El kell mondani azoknak a szülőknek, akik az egyik különóráról a másikra viszik csemetéjüket, hogy mindent megadjanak nekik. Az mind a földi életnek egy kicsiny, bár fontos szelete. De ha Jézus nem fogadták be a szívükbe, ha nem részesültek az Ő szabadító hatalmának erejében, akkor elveszettek tíz nyelv ismeretével és a sikereikkel is. Mert mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri is, lelkében pedig kárt vall? Mit adhat az ember váltságul lelkéért?

Az emberi élet megoldása egyedül Jézus Krisztusban van.

A Zakariási Ige folytatása az, hogy a megtért nép számára történik valami igen fontos. Ezt mondja el a 13. fejezetnek az eleje, ahol azt olvassuk: **„Azon a napon forrás fakad Dávid háza és Jeruzsálem lakói számára, hogy lemossa a vétket és a szennyet. Azon a napon - így szól a Seregek Ura - eltörlöm a bálványok neveit az országban, nem is említik őket többé. A prófétákat és a tisztátalan lelkületet is eltávolítom az országból.”**

Felfakad az a forrás, aminek hatása a teljes megtisztulás és megújulás folyamata indul meg.

Sokféle hamis próféta, hűtlen pásztor volt a nép között, akik szavaikkal és tetteikkel csak zavarták a nép életét. A megtérés nyomán lelepleződnek és lehetetlenné válik a romboló munkájuk. Még akkor sem maradhatnak meg, ha nagyon közeli és közkedveltek. **„... megtisztítom őket, ahogyan az ezüstöt tisztítják, megpróbálom őket, ahogyan az aranyat próbálják. Ő segítségül hívja nevemet, én pedig meghallgatom őt. Ezt mondom: Népem ő, és ő ezt mondja: Uram, Istenem!”**

A megtisztulásnak több nagyon fontos következménye van, amiről most szeretnék szólni néhány szóval. Mindenekelőtt a gondolkodásban indul el a

megtisztulás folyamata. Ezt jelenti a hamis prófétai szónak az elhallgattatása.

Ezt látjuk annak az embernek az életében, aki Jézus Krisztusnak átadja az életét. Egyszerre másképpen kezdi látni a saját életét, a világot, a jövőt. Világosságot kap.

És nem csak az egyéni életben, hanem a közösségi életben is, ha Jézus uralma érvényesül, tapasztalható valahol, ott csodálatos, tiszta, üdítő forrás fakad.

Az ember önmagában erre képtelen. Isten az, aki a megújulást adja. Amíg Ő nem ajándékozza meg az embert ezzel, amíg nem fakad fel a mennyi forrás, az élet vizének forrása, addig mindenféle emberi, zavaros, téves látás zavarja meg az emberi gondolkodást.

De nem csak abban nyilvánul meg ennek a forrásnak a feltörésének áldása, hogy tisztul a gondolkodás, hanem abban is, hogy az emberek felismerik azt, hogy **mi az igaz, jó, mi az, ami Isten szerint való és mi nem**. Mert a hamis próféta is lehet meggyőző. A téves gondolatok is lehetnek nagy elragadó, igéző gondolatok. De az, akinek az életében Jézus Krisztus által felfakasztotta a tisztító forrást, az különbséget tud tenni a jó, egészséges, és a rossz, egészségtelen okoskodások között.

És a gondolkodás megtisztulása következtében tisztulni kezd az élet. Az ember életfolytatása, tettei, a másik emberhez való viszonyulása teljesen megváltozik.

Olyan módon mutatkozik meg ez, hogy **az életet áthatja az Isten dicsérete, a hálaadás, a szeretet**. Az a szeretet, ami nélkül minden beszéd, ismeret, tudomány csak zengő érc és pengő cimbalom, értéktelen é haszontalan dolog. Olyan jó az, amikor felfakad ez a tisztító forrás, az élet vizének üde forrása. Nem tőlünk van ez, hanem Isten ajándéka ez a számunkra, amit a megtérésben ajándékoz nekünk.

Jól lehet látni a cselekedetek könyvében azt, hogy hogyan tisztulnak azok az emberek, hogyan hagyják a korábbi cselekedeteiket.

Végül ez a fejezet még arra tanít meg bennünket, hogy ott, ahol felfakad a forrás a megtérés nyomán, az élet vizének a forrása, ott az Istennel való kapcsolat is megújul és rendeződik.

A tévelygő, bűnben élő ember Istennel nincsen közösségben, legfeljebb beszél róla, vagy valamilyen babonás szertartásban imádja őt. De az, aki Jézushoz tér, bűnbánattal és megújul Isten hatalma által, annak az életében élő kapcsolat alakul ki Istennel. Így olvassuk ezt a megújulást a Zakariás könyvének a 13. fejezetében, az utolsó versben: **Ő segítségül hívja nevemet, én pedig meghallgatom őt. Ezt mondom: Népem ő, és ő ezt mondja: Uram, Istenem!**

Olyan szeretetkapcsolatot fogalmaz meg ez a vers, ami fontos a számunkra. Ha bűnbocsánatot kaptunk, akkor bizalommal mehetünk Istenhez, minden gondunkat, bajunkat, kérésünket feltárhatjuk Őelőtte és Ő meghallgat bennünket. És ebben azt éljük át, hogy Ő népének tart bennünket, tulajdonainak. Mi pedig örömmel mondhatjuk azt, hogy Te vagy az én Istenem, benned reménykedem, benned van szívem öröme.

Olyan jó lenne, ha mindannyian el tudnánk mondani, hogy Isten szeretetében megújultunk. A Lélek segítségével felismerhettük Jézus, Jézusban Isten megbocsátó szeretetét. És ebben a találkozásban megtisztító, megújító forrás fakad fel az életünkben, amiért hálásak vagyunk, amiért boldogan dicsérjük a mi Istenünket.

¹Eljön az ÚRnak a napja, amikor osztozkodnak a tőled elvett zsákmányon. ²Mert összegyűjtök minden népet, hogy harcoljanak Jeruzsálem ellen. Elfoglalják a várost, kifosztják a házakat, és meggyalázzák az asszonyokat. A város fele fogságba megy, a megmaradt népet azonban nem űzik ki a városból. ³De az ÚR harcba száll majd azokkal a népekkel, ahogyan harcolt egykor, a csata napján. ⁴Megveti majd lábát azon a napon az Olajfák hegyén, amely Jeruzsálemtől keletre van. Az Olajfák hegye pedig középen kettéhasad; kelet-nyugati irányban egy igen nagy völgy lesz, mert a hegy egyik fele északra, a másik fele délre mozdul el. ⁵Akkor meneküljtek a hegyek szakadékaiba, mert a hegyek között a szakadék Ácalig ér. Úgy fussatok, ahogyan Uzzijjának, Júda királyának az idejében futottatok a földrengés előtt! Mert eljön az ÚR, az én Istenem, szentjeivel együtt. ⁶Azon a napon nem lesz sem hőség, sem hideg, sem fagy. ⁷Akkor csak nappal lesz - az ÚR tudja ezt. Nem lesz külön nappal és éjszaka, világos lesz még este is. ⁸Azon a napon folyóvíz fakad Jeruzsálemből, egyik ága a keleti tenger felé folyik, másik ága a nyugati tenger felé; így lesz télen-

nyáron át. ⁹Az ÚR lesz a király az egész földön. Azon a napon az ÚR lesz az egyetlen Isten, és neve az egyetlen név. ¹⁰Az egész ország síksággá változik Gebától Rimmónig, Jeruzsálemtől délre. Jeruzsálem pedig kimagaslik, és a régi helyén marad; a Benjámín-kaputól addig, ahol a régi kapu volt a Szeglet-kapuig, és a Hananél tornyától a királyi borsajtókig. ¹¹Lakni fognak benne, és háború nem pusztítja többé, hanem biztonságban lesz Jeruzsálem. ¹²Ilyen csapással fog az ÚR sújtani minden népet, amely Jeruzsálem ellen vonul: megrothad a húsuk még életükben, szemük is megrothad gödrében, nyelvük is megrothad szájukban. ¹³Azon a napon az ÚR nagy zűrzavart támaszt közöttük: az emberek egymásra támadnak, és kezet emelnek egymásra. ¹⁴Még Júda is harcolni fog Jeruzsálem ellen. A körülöttük lakó népek minden kincsét összegyűjtik: aranyat, ezüstöt és tömérdek ruhát. ¹⁵Ugyanaz a csapás éri a lovakat, öszvéreket, tevéket, szamarakat és minden állatot abban a táborban, amely az embereket érte. ¹⁶Azután mindazok, akik megmaradnak a Jeruzsálemre támadó népek közül, évről évre elmennek, és leborulnak a Király, a Seregek URa előtt, és megünneplik a sátoros ünnepet. ¹⁷Ha pedig a föld népei közül valamelyik nem megy el Jeruzsálembe, hogy leboruljon a Király, a Seregek URa előtt, az nem kap esőt. ¹⁸Még Egyiptom sem kap, ha népe nem megy el, és nem jelenik meg. Ugyanaz a csapás éri, amellyel az ÚR azokat a népeket sújtja, amelyek nem mennek el megünnepelni a sátoros ünnepet. ¹⁹Így bűnhődik majd Egyiptom, és így bűnhődik minden nép, amely nem megy el megünnepelni a sátoros ünnepet. ²⁰Azon a napon a lovak csengettyűin is ez lesz: Az ÚR szent tulajdona! Az ÚR házában még a fazekak is olyan szentek lesznek, mint az oltárnál használt kelyhek. ²¹Jeruzsálemben és Júdában minden fazék a Seregek URának szent tulajdona lesz, és aki csak eljön, hogy áldozatot mutasson be, bármelyiket előveheti, és főzhet benne. Attól a naptól fogva nem lesz többé kereskedő a Seregek URának házában.

Az előző alkalmakon már láttuk, hogy a Zakariás könyvének az utolsó fejezetei egészen más stílusban íródtak, mint az azt megelőző részek. Míg az első részek a Babilonból való hazatéréssel kapcsolatosan szólnak, az újbóli letelepedéssel foglalkoznak, addig ezek a fejezetek a távoli jövőre, a történelem végső idejére irányítják a könyv olvasóinak figyelmét. Ennél a

fejezetnél is így van ez. Nem, véletlenül került a magyar bibliafordításban a fejezet címéhez ez a felirat: **Végső ítélet. Jeruzsálem felmagasztalása.**

A bibliamagyarázók egy része azt mondja tehát, hogy ez a fejezet a történelem végső eseményeiről szól. Azt mondja el Zakariás, hogy a végső időben Izráelre támadnak a népek és nagy pusztítást visznek végbe Jeruzsálemben. Egy meghatározott időre kapnak lehetőséget ehhez. Nagy nyomorúság ideje lesz ez Jeruzsálem számára. A jövődőlés összecseng a Jelenések könyve kijelentéseivel is. S ennek a nagyon nehéz időnek, megpróbáltatásnak, az vet véget, hogy Jézus visszatér a földre. Így olvassuk ezt ebben a fejezetben: **„...az ÚR harcba száll majd azokkal a népekkel, ahogyan harcolt egykor, a csata napján. ⁴Megveti majd lábát azon a napon az Olajfák hegyén, amely Jeruzsálemtől keletre van.”**

Ebben a megjövendölt eseményben az Úr Jézus mennybemenetele után elhangzott szavak beteljesedését látják sokan, azt amikor az Olajfák hegyén álló tanítványoknak azt mondják az angyalok: **„Ez a Jézus, aki felvitetett tőletek a mennybe, úgy jön el, ahogyan láttátok őt felmenni a mennybe.”** Úgy értelmezik ezt a kijelentést az írásmagyarázók közül jó néhányan, hogy Jézus, pontosan úgy ahogyan felemeltetett a mennybemenetelkor, úgy érkezik vissza, ugyanarra a helyre, az Olajfák hegyére, ahonnan elment.

És így folytatja azután Zakariás ennek az eseménynek a leírását: **Az Olajfák hegye pedig közepén kettéhasad; kelet-nyugati irányban egy igen nagy völgy lesz, mert a hegy egyik fele északra, a másik fele délre mozdul el. ...”** **„eljön az ÚR, az én Istenem, szentjeivel együtt. ⁶Azon a napon nem lesz sem hőség, sem hideg, sem fagy. ⁷Akkor csak nappal lesz - az ÚR tudja ezt. Nem lesz külön nappal és éjszaka, világos lesz még este is. ⁸Azon a napon folyóvíz fakad Jeruzsálemből, egyik ága a keleti tenger felé folyik, másik ága a nyugati tenger felé; így lesz télen-nyáron át. ⁹Az ÚR lesz a király az egész földön. Azon a napon az ÚR lesz az egyetlen Isten, és neve az egyetlen név.”**

Ez még nem az üdvösségnek, az új ég és az új föld megvalósulásának időszaka, hanem egy azt megelőző esemény, állapot, amelyben teljesen megváltozik az egész világnak és az egész emberiségnek az élete. Ebben a korszakban mindenki még utolsó lehetőségként megismerheti Jézus szeretetének gazdagságát, s azt a világrendet, amit Isten az embernek

ajándékozni akar. S csak ez után az időszak után következik be a történelem végleges lezárása.

Ezt a magyarázatot természetesen nem mindenki fogadja el. Vannak ugyanis olyan magyarázatok, amikben jobbra a kegyelem hirdetését tartják fontosnak, s amelyekben inkább a különféle erkölcsi, etikai üzenetek hangsúlyosak. Ezek a szelídebb magyarázatok nem akarnak foglalkozni a Bibliának a jövőre vonatkozó kijelentéseivel, mert veszélyesnek érzik ezt. Jézus visszajövetelét, az örök életnek az ígértét is másképpen értelmezik.

Természetesen mindenki csak a maga világossága szerint tudja értelmezni a Bibliát, ezeket a fejezeteket is. Én azonban úgy gondolom, hogy a kegyelem gondolatának parttalan alkalmazása nem helyes, s az sem helyes, ha a Bibliát csupán erkölcsi kódexként használjuk, s mindig abban reménykedünk, hogy ez a világ megjavítható, megjobbítható. Így ha nem jobbítható meg ez a világ, akkor majd Isten kegyelméből el leszünk valahogyan ezen a földön mindig.

A mai istentiszteleten én ebből a fejezetből csupán az utolsó verseket szeretném kiemelni. Így hangzanak ezek a mondatok: „²⁰**Azon a napon a lovak csengettyűin is ez lesz: Az ÚR szent tulajdona! Az ÚR házában még a fazekak is olyan szentek lesznek, mint az oltárnál használt kelyhek.** ²¹**Jeruzsálemben és Júdában minden fazék a Seregek URának szent tulajdona lesz, és aki csak eljön, hogy áldozatot mutasson be, bármelyiket előveheti, és főzhet benne. Attól a naptól fogva nem lesz többé kereskedő a Seregek URának házában.**”

Ez a néhány mondat annak az időnek az alaptörvényét fogalmazza meg, amikor Jézus visszatér az Olajfák hegyére. A visszatérése azt eredményezi, hogy egy olyan ország, uralom valósul meg, amelyben még a lovak csengettyűire is az lesz felírva: **Az Úr szent tulajdona.**

Próbáljuk megérteni, megfogalmazni, hogy mit jelent ez a mi számunkra. Milyen módon szól, erősít, bátorít bennünket ez az Ige a mindennapjainkban? Nem könnyű feladatra vállalkozunk, de talán nem lehetetlen feladatra. Mert az, ami ott megtörténik majd, Jézus első visszajövetelekor, az ma is megtörténik egyének és közösségek életében, amikor Jézus megérkezik hozzájuk.

Onnan indulnék el ennek az Igének a magyarázatánál, hogy Ézsaiás elhívásának történetében azt olvassuk, hogy az Isten trónja előtt lévő angyali lelkek, szeráfok, szüntelenül azt kiáltják, hogy: **„Szent, szent, szent a Seregek URa, dicsősége betölti az egész földet!”** A Jelenések könyvében pedig János arról tesz bizonyosságot, hogy hasonló módon látta ezt: **„⁶A trónus előtt mintha üvegtenger lett volna, kristályhoz hasonló, és a trónusnál közepén négy élőlény, elől és hátul szemekkel tele. ⁷Az első élőlény oroszlánhoz, a második bikához volt hasonló, a harmadik élőlénynek olyan arca volt, mint egy embernek, a negyedik élőlény pedig repülő sashoz hasonlított. ⁸A négy élőlény, amelynek egyenként hat szárnya volt, körös-körül és belül tele volt szemekkel, és szünet nélkül, éjjel és nappal ezt mondta: "Szent, szent, szent az Úr, a mindenható Isten, aki volt, és aki van, és aki eljövendő!"**

Az Ószövetségben és az Újszövetségben egyaránt látható, hogy amikor valaki Isten jelenlétébe kerül, akkor azonnal érzi és megvallja azt, hogy Isten szentségének a kisugárzásának erőterébe került, azt élte át. Isten jelenlétének olyan hatalmas ereje van, hogy az ember térdre hullik Őelőtte és megvallja, hogy bűnös ember nem képes elviselni Isten jelenlétét. Jaj, nekem, mert elvesztem! - kiált Jeremiás, és mások is.

Az ember csak úgy közeledhet Istenhez, ha erre valamilyen módon alkalmassá lesz. A próféták esetében maga Isten hajol oda az emberhez, hogy alkalmassá tegye. De sokszor angyalok azok, akik ezt teszik. Amennyiben ez nem történik meg, akkor Isten jelenléte veszélyt, ítéletet hordoz az ember számára.

Isten szentsége tehát egy igen fontos, meghatározó tulajdonság, amit a teremtménynek mindig érezni kell. Ezért hangsúlyozza Jézus azt, hogy senki nem mehet az atyához, csak Őáltala.

És nem csak Isten szent, hanem minden, ami az Övé. Az Ószövetségben a frigyláda, a templom, a templomban szolgálatot tevő papok... Ha valaki nem tartja tiszteletben azt, ami Istené, akkor az súlyos következménnyel jár, az ítéletet jelent a számára. Emlékezünk arra a történetre, ahogy Isten ládájának az érintése miatt meghalnak azok, akik meggondolatlanul hozzányúlnak.

Ezek a gondolatok azért válhatnak fontossá a mi számunkra, mert egy olyan korban élünk, amikor már semmi sem szent. Minden elveszítette az

értékét. Mindenhez hozzá lehet nyúlni tisztátalan kézzel, minden be lehet dobni a sárba. Semminek és senkinek nincsen tisztessége.

Sok példát lehetne elmondani ennek a szemléltetésére, de ennek nem lenne sok értelme, ha hosszasan sorolnánk a példákat. Néhányat azért mondanék, szemléltetésül. Olyan példát, ami az elmúlt napokban, időben elszomorított némileg.

Pénteken konfirmációi órát tartottam a gyermekeknek. 12-13 éves gyermekekről van szó. Aranyos, kedves gyermekek mind kivétel nélkül. De, amikor azt mondom, hogy most éneket tanulunk, akkor mind összezárja a száját és dafke sem énekel. És, amikor azt mondom nekik, hogy szeretném elmagyarázni a tananyagot, akkor mindegyiknek fontos mondanivalója van, kérdéseket tesznek fel és majdnem lehetetlen elmagyarázni nekik valamit is. Egyszerűen nekik semmi nem szent, semmi iránt nem érznek tiszteletet. És, ha véletlenül elmegyek a szüleikhez, akkor kiderül, hogy ők sem különbek. Szülői értekezleten láttam, hogy milyen katasztrófális a helyzet. Semmi nem szent a mai ember számára, képtelenek az emberek tiszteletet adni, legfeljebb csak akkor, ha félelemből kell ezt megtenniük.

Az élet minden területén ezt láthatjuk. Az egyházi életben is így van nagyon sokszor. Ha kedvem van, akkor megyek, megteszem, adakozom, ha érdekem fűződik hozzá, akkor még inkább. Egyébként nincsen számomra jelentősége. Nem érek rá ezzel foglalkozni. Azért van ez, mert legtöbbször semmire nincs ráírva, semmivel kapcsolatosan nem érzem azt, hogy az szent, amit fel kell emelnem. Nem érzékeljük, hogy az van ráírva, hogy: Az Úr szent tulajdona! Azt gondoljuk, hogy az egy közömbös, gazdátlan dolog, amivel úgy lehet bánni, ahogyan akarunk.

Ez igen nagy baj, mert ennek az lesz az eredménye, hogy minden széthullik, és minden bepiszkolódik. Az iskolában lehetetlenné válik a tanítás, a társadalom széthullik, és az emberek egymással hadakoznak, parttalan és értelmetlen viták kezdődnek, az egyház pedig megerőtlenedik, és az élet minden területén nagy minőségi romlás következik be. A szentre, a felemelt, megkülönböztetett értékekre szükségünk van, hogy az életünk ne hulljon szét.

Természetesen szentté tenni dolgokat, ügyeket a magunk erejéből nem sikerül. Hiába szentelgetjük, attól még nem lesz szent. Azt, hogy mi legyen szent, tiszteletre méltó, azt nem lehet parancsba adni, nem lehet megszervezni. Olyan sokféle az elgondolásunk, a látásunk. Isten az, aki

megszentel. S az emberi szívben kell világosságnak gyúlni ahhoz, hogy lássuk meg a felírást.

Akkor valósul meg ez csak, amikor Jézus hozzánk érkezik. Pontosan úgy, ahogyan a felolvasott Igében is megfogalmazódik ez. Jézus megérkezik az Olajfák hegyére hatalmas erővel, dicsőséggel, úgy hogy kettéhasad az Olajfák helye a lába érintésétől, és minden változik. Attól a naptól kezdve még a lovak zablájára is ez lesz felírva: Az Úr szent tulajdona. És nem csak a templomi szent edényeket lehet csupán használni az istentiszteleten, hanem az otthoni edényeket is, mert azok is megszentelődnek. Azokra is rá lesz írva, hogy az: Úr szent tulajdona!

Jézus uralmának a megvalósulásakor mindannyian érzékeljük, hogy személyesen nekünk, de a gyülekezet egészének is világossá lesz, hogy a templomunkra rá lett írva: Az Úr szent tulajdona. És elkezdjük úgy kezelni. Meg lesz szentelve a számunkra. Úgy közeledünk hozzá, mint megszentelt helyhez. Elkezdjük úgy tisztogatni az ablakait, úgy óvjuk, díszítjük, hogy abban látható az, hogy nekünk szent ez a hely. Elkezdünk úgy járni az istentiszteletre. Elkezdjük úgy keresni a szolgálatainkat, azt a helyet, amit Isten kijelölt számunkra, s amiben kibontakoztathatjuk a tehetségünket, bemutatjuk hálaáldozatunkat.

S egyszerre az látjuk meg mindannyian, hogy nem csak a templomra, hanem az iskolára is rá van írva: Az Úr szent tulajdona ez. S gondjainkba vesszük az Úr szent tulajdonát, hogy megadjuk Istennek a tiszteletet, hogy szeressük az Urat teljes szívünkkel.

S sorolhatom tovább, mert életünk minden dolgában, adottságában ott láthatjuk majd ezt a felíratot. S mindenhez úgy viszonyulunk, azzal a tisztelettel, szeretettel, ami méltó az Úrhoz, a mi Urunkhoz. Mert ez a folyamat végig megy az életünkben minden területen, s az értékes, fontos dolgokra rá lesz írva, hogy az Úr szent tulajdona ez. Érezzük a szívünkkel azt, hogy ami az Úré azt nem lehet bevágni a sarokba, az nem lehet úgy kezelni, hogy nem számít. Nem mondjuk azt, hogy ráér, majd akkor foglalkozom vele, amikor időm lesz rá.

És mindent, ami nem az Úr tulajdona, azt a helyére tesszük. Nem biztos, hogy teljesen megszűnik számunkra létezni, nem biztos, hogy teljesen kiselejtezzük, de mindenképpen elveszíti a fontosságát. S ha lehetséges, akkor megpróbáljuk átértelmezni a funkcióját, hogy ne egy semleges, ne más ügy szolgálatában álljon, hanem az Úr tulajdonává legyen. Legyen

ráírva, hogy: Az Úr szent tulajdona ez! Minden erőnkkel azon leszünk, hogy életünk minden értéke Őt dicsőítse, magasztalja, Őt szolgáljuk benne.

Hitben növekedve az ember egyre jobban érzékeli azt, hogy ami nem Istené az életében, nem Istent szolgálja, dicsőíti, amire nincs ráírva, hogy az Úr szent tulajdona ez, az haszontalan és értéktelen. S Isten szeretetében élve nem is nehéz megválni tőle, nem nehéz kidobni azt az életünkből. De minden jó, és minden értékes dologra, ami az életünkben van, felkerülhet ez a felirat. Mert a sporttal, a kikapcsolódásainkkal, a hobbijainkkal, s mindennel lehet így élni, Istennek odaadni, hogy íródjon rá: Az Úr szent tulajdona ez. Ez is. És én így élek vele, így használom azt.